

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak: 48/20

Møtedato: 01.09.2020

Dato: 13.08.2020

Arkivsaknr: 2020/4613-

ANNHFE

Budsjettforslag 2021 - Det humanistiske fakultet

Dokumenter i saken

1. Budsjettforslag for 2021
2. Brev fra universitetsledelsen
3. Innspill til budsjett fra institutter og sentre ved HF
4. Brev til institutter og sentre ved HF

Bakgrunn

Fakultetet er bedt om å utarbeide budsjettforslag for 2021 innen 1. september 2020. Etter behandling i fakultetsstyret sendes forslaget til UiB sentralt og fungerer som innspill og bakgrunn for budsjettbehandlingen i Universitetsstyret i oktober. Det er lagt opp til dialogmøter med UiB-ledelsen i september, med bakgrunn i budsjettdokumentet.

Fakultetsledelsen vil legge frem et forslag til budsjettfordeling ved HF, med detaljerte disposisjoner, til fakultetsstyret i desember. Da vil det også bli lagt fram en langtidsprognose.

Vedlagte budsjettforslag følger fjorårets nye mal fra økonomiavdelingen sentralt. UiB er opptatt av at fakultetene i større grad ser grunnfinansieringen og BOA-økonomien i sammenheng og som en økonomisk helhet. Fakultetet er bedt om et spisset dokument der strategiske prioriteringer og egeninnsats synliggjøres. Det er, som i fjor, videre signalisert at det ikke er troverdig å be om midler til strategiske prioriteringer uten at man selv legger inn betydelige egenandeler.

Budsjettdokumentet er basert på instituttenes budsjettinnspill og en prosess i etterkant av dette. Målgruppen for budsjettforslaget er UiB-ledelsen og økonomiavdelingen sentralt for å gi viktige signaler om HFs budsjettmessige prioriteringer fremover og hvordan sentrale strategidokumenter følges opp. Ikke minst vektlegges oppfølging av Humaniorastrategien.

Kommentarer til budsjettforslaget

Det humanistiske fakultet viser i sitt budsjettforslag for 2021 til en kontrollert økonomistyring over flere år, fra et betydelig underskudd til en prognose om balanse i 2021. Nedbetaling av et samlet underskudd har nå pågått over flere år og har vært krevende.

Økte resultatinntekter fra studieproduksjon, økt BOA og en økning i rammen fra UiB (2+2mill) sentralt har i stor grad bidratt til en forbedret økonomisk situasjon. Men det er også viktig å nevne en betydelig kostnadsreduksjon gjennom redusert faglig og administrativ bemanning i perioden 2015-2018.

Selv om prognosene nå viser balanse ved inngangen til 2021, er det fremdeles bekymringsfullt at GA viser et underskudd på over 14. mill., noe som delvis kamufleres av et tilsvarende underforbruk på øremerkede midler. Samtidig er det svært positivt at HF har fått bedre kontroll på økonomien samlet sett og at underskuddet på GA er minkende. Det er en målsetting å videre gradvis bygge ned underskuddet på GA.

Det må understrekes at korona-situasjonen nasjonalt, i sektoren og ved UiB gjør prognosene ekstra usikre. UiB har for eksempel signalisert at det kan bli aktuelt å trekke inn korona-sparte midler fra fakultetene til å dekke koronarelaterte ekstrakostnader sentralt som har påløpt i 2020. Nasjonalt er det usikkerhet omkring statsbudsjettets prioriteringer og størrelse på lønnsoppgjøret. Forutsigbare og langsiktige økonomiske rammer er viktige for økonomistyringen ved fakultetet og for 2021 er disse usikre.

Utforming av neste år budsjettforslag bygger på en ambisjon om å opprettholde det samlede stillingsvolumet på faglige og administrative stillinger, samt opprettholde nivået på enhetens driftsbudsjetter. Det er også en ambisjon å videreføre fakultetsledelsens handlingsrom for strategiske satsinger på forsknings- og utdanningsfeltet. Hvor vidt dette lar seg gjennomføre, avhenger av resultatinntekter og budsjettildelingen fra UiB, samt kostnadskontroll og ellers stabile rammebetingelser. Universitetsstyrets budsjettbehandling er i oktober, og tildelingsbrev er signalisert 10. november 2020.

Fakultetsledelsen har i budsjettforslaget i 2021 vektlagt å prioritere tiltak som retter seg inn mot både UiBs strategi Kunnskap som former samfunnet, Humaniorastrategien og HFs egne plandokumenter.

Sentrale områder i budsjettforslaget for 2021 er satsing på kvalitet i forskning og undervisning, styrking av lektorutdanningen, rekrutteringsstillinger, infrastruktur, middelalderklynge, insentivordning for EVU, samt oppretting av de tverrfaglige studieprogrammene HD og PPE. Fakultetet støtter også videreutvikling av et Humaniorasenter/Holbergsenter.

Prioriteringene i budsjettforslaget vil legge føringer for den endelige budsjettfordelingen i desember.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar budsjettforslag for 2021 med de endringer som fremkom i møtet. Dekanen får fullmakt til å ferdigstille dokumentet.

Jørgen Magnus Sejersted
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Forslag til vedtak:

Jørgen Magnus Sejersted
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Vedlegg

- 1 Budsjettforslag 2021 - Det humanistiske fakultet
- 2 Budsjettforslag 2021 - Brev fra universitetsledelsen
- 3 Innspill fra institutt og sentre
- 4 Brev til institutt og sentre

Det humanistiske fakultet

Budsjettforslag 2021

Fakultetsstyremøte 01.09.20

Innhold

Innledning.....	3
1 Anslag på samlede inntekter i 2021	4
1.1 Basisinntekter	4
1.2 Resultatinntekter (åpen og lukket ramme)	5
1.3 Instituttinntekter (annuum)	5
1.4 Avskrivningsinntekter	5
1.5 Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	5
1.6 Øremerkede midler annet	8
1.7 Instituttinntekter øremerkede midler	10
2 Planlagt disponering av 2021-budsjettet.....	11
2.1 Disponering knyttet til tiltak DIREKTE inn mot faglige mål.....	11
2.1.1 Fakultetets mål, tiltak, ressursinnsats og resultater for de strategiske områdene	11
2.1.2 Fakultetets mål, tiltak, ressursinnsats og resultater i klyngene	12
2.1.3 Andre viktige mål og tiltak ved fakultetet (handlingsplaner og egne mål).....	13
2.2 Disponering knyttet til tiltak INDIREKTE rettet mot faglige mål.....	14
2.2.1 Fakultetets innspill til UiBs strategibudsjett.....	15
2.2.2 Fakultetets vurdering av BOA-inntektskildene og planlagte budsjettposter til egeninnsats og overhead.....	17
2.2.3 Fakultetets mål, tiltak og resultater innen effektivisering og gevinstrealisering.....	19
2.2.4 Fakultetets mål, tiltak og forslag knyttet til studieplasser.....	20
2.2.5 Investeringer.....	22

Innledning

Det humanistiske fakultet har en kontrollert økonomi som ifølge siste prognose vil utvikle seg fra et begrenset underskudd til balanse rundt 2021. Utviklingen i annum er nå jevnt stigende, og etter noen krevende år med nedskjæringer håper fakultetet å opprettholde volumet på forskning og undervisning fremover, og på sikt øke. Fakultetets resultatinntekter øker, og for å nå våre mål vil vi videreføre vårt fokus på studiekvalitet og studiegjennomføring samtidig som vi har etablert insentiver for å tiltrekke oss eksternfinansierte prosjekter både på forsknings- og undervisningssiden. Vi forutsetter samtidig at UiB tar hensyn til sin status som ett av Norges to breddeuniversiteter med særlige kulturelle oppgaver og forpliktelser som ikke er eksplisitte i finansieringsmodellene. Forutsigbare og langsiktige økonomiske rammer er avgjørende for fakultetet, og i lys av fjorårets budsjettprosess er det i år viktig å understreke nødvendigheten av tydelige og stabile rammer for rekrutteringsstillinger, som utgjør en sentral del av fakultetets og instituttene's handlingsrom.

To dilemmaer preger fakultetets fagpolitiske valg; det ene er forholdet mellom faglig bredde og styrking av enkeltfag med stor studenttilstrømming, det andre er forholdet mellom individuell humanistisk grunnforskning og tverrfaglig, tematisk satsning, ofte utført i forskergrupper. Her må fakultetet balansere ulike hensyn. Vi opprettholder et bredt utvalg disipliner. Samtidig allokere vi gradvis ressurser og bemanning etter studenttilstrømming og forskningsstrategiske hensyn. Dette medfører at noen fag vil være på et bemanningsmessig minimum.

Fakultetet vektlegger åpen, nysgjerrighetsdrevet forskning, men følger også aktivt opp UiBs strategier med oppbygging av fremragende forskningsmiljøer, og støtte til flere tverrfaglige satsninger ved UiB. Fakultetet fokuserer på utdanning blant annet gjennom nyopprettet FUND- og mentorordning, og ikke minst holder vi et vedvarende fokus på lektorutdanningen, og imøteser etableringen av et lektorsenter. Fakultetet vil ta del i flere initiativer på utdanningssiden, ikke minst tverrfaglige programmer som PPE, HD og bærekraftmaster. Vi ser også stort potensial i EVU og eksternfinansierte utdanningsprosjekter. 2020 markerte et gjennombrudd i arbeidet for arkiv, samlinger og digital humanistisk infrastruktur, og fakultetet vil følge opp dette i 2021. Fakultetet føler et særlig ansvar for UiBs Humaniorastrategi og ser det som vesentlig at denne blir styrket ytterligere med strategiske midler, blant annet for å etablere et humaniorasenter for hele UiB.

1 Anslag på samlede inntekter i 2021

Inntektene for 2021 er basert på universitetets og fakultetets strategi og handlingsplaner. Som skissert i brevet fra Universitetsdirektøren har vi lagt til grunn:

- Lønns- og priskompensasjon (LPK) på 2,25 %
- Strategisk omfordeling ved UiB på 1 %
- Effektiviseringskutt på 0,5 %
- Tildelte studieplasser og rekrutteringsstillinger fra revidert nasjonalbudsjett 2020 (20 5-årige studieplasser i kategori D og 2 rekrutteringsstillinger fra august 2020)

Andre endringer er forklart nærmere under.

Tabell 1: Fakultetets budsjettforslag for inntekter 2021

Budsjettforslag for inntekter Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Budsjett 2020	Budsjettforslag 2021	Endring	Endring i %
Basis	164 289	167 152	2 863	1,7 %
Resultatbasert uttelling åpen ramme	87 015	90 257	3 242	3,7 %
Resultatbasert uttelling lukket ramme	17 150	19 340	2 190	12,8 %
Delsum annuum	268 454	276 750	8 296	3,1 %
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	71 775	76 684	4 909	6,8 %
Øremerkede midler annet	18 614	28 175	9 561	51,4 %
Delsum øremerket	90 389	104 860	14 471	16,0 %
Sum KD-inntekt	358 843	381 610	22 767	6,3 %
Instituttinntekter	1 000	1 000	0	0,0 %
Instituttinntekter øremerket	5 000	3 500	-1 500	-30,0 %
Avskrivningsinntekter	460	434	-26	-5,7 %
Øvrige inntekter grunnbevilgning	6 460	4 934	-1 526	-23,6 %
Sum grunnbevilgning	365 303	386 544	21 241	5,8 %
Bidragmidler NFR	34 339	38 000	3 661	10,7 %
Bidragmidler EU	20 098	19 000	-1 098	-5,5 %
Bidragmidler andre	20 865	19 000	-1 865	-8,9 %
Oppdragsmidler	5 444	11 000	5 556	102,1 %
Sum bidrags- og oppdragsmidler	80 746	87 000	6 254	7,7 %
Sum totalt inntektsbudsjett	446 049	473 544	27 495	6,2 %

1.1 Basisinntekter

I basis har vi lagt til grunn en økning på 2 millioner kr i 2021, som skissert i universitetsstyresaken om budsjettfordeling 2019 (sak 2018/4861 side 16). Økningen på 2+2 millioner i 2020/21 rettes inn mot lektorfagene engelsk, historie og nordisk, samt digital kultur. Basisstyrkingen har vært avgjørende for den positive utviklingen vi ser på lektorutdanningen.

I basis har vi også lagt inn virkning av tildelte nye studieplasser med 0,7 millioner kr (IKT-plasser fra 2018) og 1,8 millioner kr (tiltaksplanen 2020).

Vi har trukket ut 1 million kr fra budsjettet i 2021 til Universitetsbiblioteket i tråd med avtale om overføring av arkiv og samlinger. I tillegg er det trukket ut 0,154 millioner kr til dekning av kostnader for sentralisert masteropptak (år 2 av 2).

1.2 Resultatinntekter (åpen og lukket ramme)

Resultatinntektene er basert på resultater fra 2019 og oppdaterte priser, inkludert LPK, fra økonomiavdelingen. Endringen er på 3 millioner i åpen ramme og 2,2 millioner i lukket ramme.

1.3 Instituttinntekter (annuum)

Som i fjor beregner vi 1 million kroner i instituttinntekter på annuum (prosjekt 00000). Se også kapittel 1.7 Instituttinntekter øremerkede midler, der vi budsjetterer med 3,5 mill. kr.

1.4 Avskrivningsinntekter

Avskrivningsinntektene går fra 0,46 til 0,43 mill. kr grunnet høyere investeringskostnader i 2021. Se også punkt 2.2.5 Investeringer.

1.5 Øremerkede midler rekrutteringsstillinger

I 2020 ligger fakultetet over tildelingsbrevets måltall for rekrutteringsstillinger, blant annet fordi fakultetets måltall ble nedjustert.

Rekrutteringsstillinger utgjør en stor del av fakultetets stab og er en helt vesentlig del av fakultetets faglig-strategiske handlingsrom. Stipendiat- og postdoktorstillinger er også en avgjørende forutsetning for deltakelse i tverrfaglige satsninger og større søknader. Nedskjæringer i antall rekrutteringsstillinger oppleves som dramatisk av fagmiljøer og fakultet. I budsjettet for 2020 opplevde HF et drastisk kutt i midlertidige rekrutteringsstillinger da UiB ikke bare kuttet de som var blitt ledige, men også definerte to særlige tildelinger inn i det opprinnelige måltallet. Denne politikken har skapt usikkerhet ved fakultetet mht rekrutteringsstillingene. Den koronarelaterte forlengelsen av ph.d.'ene vil ytterligere utsette instituttene mulighet for nye utlysninger. Fakultetet er svært opptatt av å opprettholde antallet åpne rekrutteringsstillinger, både faste og midlertidige, for å kunne rekruttere de beste kandidatene. Dette er også viktig for rekrutteringssituasjonen innen fakultetets mange små fag og fagområder.

Som en del av KDs tiltakspakke rettet mot universitet- og høyskolesektoren for å bøte på uheldige konsekvenser av koronoapandemien, ble fakultetet tildelt to nye rekrutteringshjemler med tilsetting høsten 2020. Disse rekrutteringsstillingene skulle knyttes til studieplassene som ble gitt i tiltakspakken. For HF del vil dette si skolefagene.

Fakultetet ønsker at UiB øker andelen av rekrutteringsstillinger som kan brukes til postdoktorer, fra 20 til 30%. Vi anser postdoktorene våre som en viktig forskningsressurs som er avgjørende for å utvikle nye BOA-prosjekter, ikke minst innen UiBs prioriterte felt ERC Starting Grant. Å øke andelen postdoktorer vil være et virkemiddel i fakultetets forskningssatsning for ytterligere eksternfinansiering.

Tabell 2: Rekrutteringsstillinger på GB

Prosjekt 720006	2020	Budsjettforslag				
		2021	2022	2023	2024	2025
Måltall i budsjetttramme	79,42	81,25	82,6	76,8	73,6	66,3
Sum faste rekrutteringsstillinger	62,25	62,25	62,25	62,25	62,25	62,25
Sum midlertidige rekrutteringsstillinger	17,17	19,00	20,33	17,50	13,83	5,00

Utvikling midlertidige hjemler	Saksnr.	2020	2021	2022	2023	2024	2025
8 fra 2016 start H2016 slutt vår 2020	15/5600	4,00					
6 fra 2017	16/5203	6,00	3,00				
2 fra 2018	18/4861	2,00	2,00	1,33			
1 fra MN knyttet strategiske satsningsområder	18/4861	1,00	1,00	1,00			
1 fra 2019 Humaniorastrategi	18/4861	1,00	1,00	1,00	0,50		
4 åpne stillinger fra høst 2020	19/5702	2,00	4,00	4,00	4,00	2,00	
1 fra 2020 Kinasatsning (eget brev)	19/5702	0,50					
2 nye tiltakspakke 2020	19/5702	0,67	2,00	2,00	2,00	1,33	

Ressursbehov i budsjettforslag	Saksnr.	2020	2021	2022	2023	2024	2025
6 åpne stillinger fra høst 2021			3	6	6	6	3
1 stilling knyttet til språksamlingene			0,5	1	1	1	0,5
1 stilling knyttet til SDG			0,5	1	1	1	0,5
1 stilling knyttet til av UiBs strategiske samfunnsområder			0,5	1	1	1	0,5
1 stilling knyttet til Norsk som andrespråk			0,5	1	1	1	0,5
1 fra 2020 Kinasatsning (eget brev)	19/5702		1	1	1	0,5	

Andre GB-finansierte rek.stillinger	Saksnr.	2020	2021	2022	2023	2024	2025
«Kjønn, seksualitet og makt: #metoo i en akademisk kontekst» 3 år fra 2018	17/5016	1					
Strategiske samfunnsutfordringer fra MOF internfaktureres	17/5311	1	1	0,67			
Sum andre GB-finansierte rek.stillinger		2	1	0,67	0	0	0

Sum rekrutteringsstillinger GB		81,4	82,3	83,3	79,8	76,1	67,3
---------------------------------------	--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

I 2019 var måltallet på 80,8 finansierte årsverk, i 2020 i utgangspunktet 78,7. Fra høsten 2020 ble det tildelt to stillinger med tertialeffekt som tiltakspakke, slik at totalt måltall er 79,4 for 2020.

I 2021 utløper 6 midlertidige stillinger. Vi ønsker primært å få disse fornyet som åpne midlertidige stillinger med halvårseffekt i 2021. HF har en særlig breddestruktur med mange fag som har behov for å sikre rekruttering og kontinuitet gjennom åpne utlysninger. I tillegg ber vi om ytterligere 4 strategisk øremerkede stillinger, også med halvårseffekt i 2021, totalt 10 stillinger (halvårseffekt i 2021, 5 stillinger).

HF ber om

- å få fornyet de 6 midlertidige stillingene for å følge opp humaniorastrategiens fokus på kvalitet, fakultetets forskningssatsing, og for å videreutvikle HF sitt nye forskerutdanningsprogram og opprettholde faglig aktivitet og rekrutteringsgrunnlag.
- en rekrutteringsstilling til språksamlingene. UiB bygger opp språksamlingene ved UBB med direkte støtte fra KD og KUD. UiB har fått helt og delvis tilslag på søknader som inneholder egeninnsats i form av rekrutteringsstillinger. Det er ikke presisert hvor disse kommer fra i søknadene (Revisjonsprosjektet/ Norsk ordbok NOAH). HF har selv bevilget og tilsatt en stipendiat knyttet til Revisjonsprosjektet i 2019, samt at en relevant postdoktor har nådd opp

i åpen konkurranse. Vi ber om at UiB avsetter en rekrutteringsstilling som egeninnsats til oppbyggingen av ordbokmiljøet, som del av innvilgete prosjekter. Det er nødvendig for HF at UiB sentralt involverer seg aktivt i språksatsningen og prioriterer denne.

- en rekrutteringsstilling til FNs bærekraftsmål (SDG). SKOK har en særlig spissing inn mot SDG5 Likestilling, og vi ønsker i denne sammenhengen bedre å kunne utnytte forskningspotensialet i de unike ressursene som bygges ut ved Skeivt arkiv. Vi ber derfor om en rekrutteringsstilling innrettet spesifikt mot dette feltet. Som for Språksamlingene gjelder det for Skeivt arkiv at en viktig motivasjon for at KD legger slike særfinansierte tiltak til universitetet, er universitetets mulighet og vilje til å knytte forskning, undervisning og kompetanseoppbygging til ressursen.
- en tverrfaglig rekrutteringsstilling delt mellom SKOK og SVT. HF ønsker å følge opp UiBs mål om humanistiske perspektiver innen marin, klima og globale samfunnsutfordringer. De to tverrfaglige sentrene SKOK og SVT ønsker å styrke sitt interne samarbeid innen dette området med én felles rekrutteringsstilling som utforsker muligheter og hindre for tverrfaglighet innen ett eller flere av UiBs strategiske samfunnsområder.
- en rekrutteringsstilling til fagområdet Norsk som andrespråk. Dette er et fag i stor utvikling og med viktig samfunnsrelevans og potensiale innen videreutdanning. Faget har prekært behov for økt kompetanse og rekruttering de nærmeste årene.
- Videre finansiering for resten av 4-årsperioden av postdoktorstillingen knyttet til Kinastrategien, som ble innvilget med halvårseffekt 2020 (19/5702-60).

Rekrutteringsstillinger allerede gitt, men ikke inkludert i måltallet på 79,4 for 2020-budsjettet, er følgende:

- 1 stipendiat fra UiB satsingsområdene (fra Medisin) om globale samfunnsutfordringer ved SKOK med 1/3 bevilgning i 2018 og full bevilgning fra 2019.
- #Metoo er ikke gitt som en rekrutteringsstilling, men viser i kapittelet under, fordi vi har ansatt en 4-årig postdoktor for midlene (utløper 2020).

Ettersom perioden for UiBs strategi nå nærmer seg en avslutning, og fordi konkurransen om hjemlene er hard, foreslår fakultetet at UiB avslutter omdefinering av to rekrutteringshjemler til hvert av de strategiske områdene, og i stedet overlater handlingsrom til fakultetene for å avgjøre deltakelse i tverrfaglige satsninger gjennom egne rekrutteringshjemler. Dersom man velger å opprettholde øremerking av rekrutteringshjemler til strategiområder, bør også humaniorastrategien tilgodesees. Se punkt også 2.2.1.

1.6 Øremerkede midler annet

Tabell 3: Øremerkede midler annet

Øremerkede tiltak HF	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Endring	Endring
700252 Norskkursene fast del	5 600	5 726	126	2,3 %
700253 Studiesentre England/Tyskland	11 453	11 711	258	2,2 %
700316 Handlingsplan for Kina- Kinesisk kultur	500	511	11	2,3 %
700316 Handlingsplan for Kina - frikjøp kompetanseutvalg	213	218	5	2,3 %
710032 Fremragende miljøer	1 855	1 897	42	2,3 %
000000 Middelalderklyngen, videreføring	1 749	1 788	39	2,3 %
000000 Brofinansiering middelalderarkeologi		500	500	
000000 Frikjøp leder Holberg	650	665	15	2,3 %
000000 Brofinansiering Religiøse minoriteter	930	160	-770	-82,8 %
000000 Karriereutvikling yngre forskere		1 000	1 000	
000000 Humanistisk infrastruktur	0	500	500	
000000 Utvikling av Tverrfaglig master i bærekraft	0	500	500	
000000 Utvikling av Honours Degree		1 500	1 500	
000000 Utvikling av PPE	0	1 500	1 500	
700268 Vitenskapshistorie, UiB	2 044	0	-2 044	-100,0 %
000000 #metoo i en akademisk kontekst	863	0	-863	-100,0 %
Sum øremerkede tiltak	25 857	28 175	2 318	9,0 %

700252 Norskkursene fast del – en del av bevilgningen fra Studieadministrativ og HR-avdelingene bevilges som ordinære KD-inntekter, mens resten er resultatavhengig og overføres som interne transaksjoner. Se også kapittelet «Andre øremerkede prosjekter» i neste avsnitt. For 2021 legger vi til grunn at denne inntekten lønns- og prisjusteres i tråd med annen aktivitet, ettersom størsteparten av kostnadene for norskkursene er knyttet til lønnsmidler til undervisning. De særskilte 80 studieplassene til flyktninger og innvandrere tas opp her.

700253 Studiesentrene i York og Kiel: Mesteparten av bevilgningen øremerket studiesentrene disponeres til Det norske studiesenteret i Storbritannia til finansiering av daglig leder og styreleder samt undervisningssamarbeid med Universitetet i York. Senteret har hatt en stabilt høy aktivitet. Kostnadsnivået påvirkes av valutakursen. Fra og med budsjettåret 2020 har fakultetet overtatt ansvar for en rekke økonomiske og administrative oppgaver.

Studiesenteret i Kiel har dreiet virksomheten til også å inkludere utvikling av forskningssamarbeid og får en fast bevilgning i kroner som ikke påvirkes av utviklingen i valutakursen.

700316 Handlingsplan for Kina omfatter to formål: en støtte til styrking av kompetanse i kinesisk kultur finansiert med 500 000 kr i 2020 og 2021 (19/5702-84), samt arbeid i kompetanseutvalget for Kina i perioden 2019-2021 (18/4861-58) 218 000.

710032 Fremragende miljøer gjelder en 5-årig elitesatsing for ansettelse av en toppforsker ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier. Bevilgningen består av lik finansiering gjennom BOA (Trond Mohn stiftelse) og grunnbevilgningen. Prosjektet startet opp i 2017 med 1/3 av årlig bevilgning og avsluttes i 2022 med 2/3 bevilgning. Etter fem år går prosjektet ut, og fakultetet beholder lønnsmidlene til toppforskeren (sak 16/5203-121).

000000 Middeldalderklyngen fikk etableringsstøtte i 2017 for en treårsperiode (16/5203-69). Midlene har blitt brukt til å finansiere en prosjektstilling og delfinansiere drift og faglige aktiviteter, som for eksempel middelalder-ukene. Vi legger til grunn en fortsatt finansiering i størrelsesorden 1,7 millioner i 2021 og i strategiperioden fram til 2022. Se mer om den totale satsingen, inkludert fakultetets egeninnsats, under punkt 2.1.2 Fakultetets mål, tiltak, ressursinnsats og resultater i klyngene.

000000 Brofinansiering middelalderarkeologi. 3-årig brofinansiering til middelalderarkeologi, tilknyttet aktiviteten ved middelalderklyngen. Se punkt 2.1.2.

000000 Frikjøp leder Holbergprisen. Ny oppnevning som faglig leder for sekretariatet til Holbergprisen gjelder fra 1. august 2019 – 31. juli 2023.

000000 Brofinansiering Religiøse minoriteter. Fakultetet mottok i Budsjett 2019 tilsagn om oppstartfinansiering av nettbasert masterprogram i religiøse minoriteter. Beløpet for 2021, som er det siste året, utgjør kr 160 000.

000000 Karriereutvikling yngre forskere. Fakultetet ønsker å styrke yngre forskeres mulighet for karriereutvikling også utover Momentum-programmet og ber om 1 million kroner som et ledd i fakultetets forskningssatsning på dette feltet. Se mer om satsningen under punkt 2.1.3.

000000 Humanistisk infrastruktur. Oppbygging og videreutvikling av datalingvistisk miljø i forbindelse med e-infrastrukturen Clarino i perioden 2021-2024. 0,5 mill. kr. i 2021, 1 mill. kr i 2022 og 1,5 mill. kr i 2023 og 2024. Se mer omtale under punkt 2.2.1.

000000 Utvikling av tverrfaglig master i bærekraft. SVT bidrar i UiBs arbeidsgruppe for å utvikle et tverrfakultært masterprogram i bærekraft. Utvikling gjelder perioden 2020-2021, med planlagt oppstart 2022. Se mer under punkt 2.2.4 «Nye studieplasser».

000000 Utvikling av Honours Degree (HD) i samarbeid med MatNat. I 2021 vil HD-programmet kunne utvikles itråd med rapporter og med planlagt oppstart i 2022. Halvparten av utviklingskostnadene vil ligge hos vårt fakultet. Se mer omtale under punkt 2.2.4 «Nye studieplasser».

000000 Utvikling av integrert masterprogram i Politics, Philosophy and Economics (PPE) i samarbeid med SV-fakultetet. Utviklingen av programmet vil kunne skje i 2021 med oppstart i 2022. Se mer omtale under punkt 2.2.4 «Nye studieplasser».

Vi regner ikke med inntekter til **700268 Vitenskapshistorie** og **000000 #metoo i en akademisk kontekst** for 2021.

Andre øremerkede prosjekter ved fakultetet (UiB-interne inntekter)

Det humanistiske fakultet har ansvar for to store oppgaver som finansieres utenom den ordinære budsjettildelingen til fakultetet, nemlig examen philosophicum og norskkursene.

Tabell 4: Andre øremerkede prosjekter – Ex. phil. og norskkurs

Ex. phil.	Totalt 2021	Norskkurs	Totalt 2021
KD-inntekter GP	0	KD-inntekter GP	-5 726 000
Interne inntekter Ex. phil.	-24 000 000	Interne inntekter Norskkurs	-7 059 000
Lønnskostnader	21 630 000	Lønnskostnader	11 272 000
Andre driftskostnader	200 000	Andre driftskostnader	250 000
Interne transaksjoner	2 170 000	Interne transaksjoner	1 263 000
Sum	0	Sum	0

700245 Examen philosophicum er et obligatorisk studietilbud til alle nye studenter, tradisjonelt i første semester. Størsteparten av undervisningen blir gjort av faste undervisningsressurser. Alle fakultetene finansierer Ex. phil. ved bruk av studiepoenginntekter og generelle inntekter (studieplasser/basisfinansiering). Kostnadene blir fordelt på grunnlag av avlagte studiepoeng året før, samt tilleggskurs bestilt av fakultetene. De siste årene har det opparbeidet seg et underskudd på 0,9 mill. kr pr. 31.12.2019, fordi psykologisk fakultet har gjort endringer i sitt studieløp, og de faste kostnadene dermed ikke har blitt dekket. Dette må i utgangspunktet dekkes gjennom økt brukerbetaling. Totalkostnadene for 2021 er foreløpig beregnet til ca. 24 mill. kroner og finansieres gjennom brukerbetaling. Studiepoenginntektene for UiB utgjorde 13,5 mill. kroner i 2020. Resten finansieres av fakultetenes basisfinansiering.

Flere fakulteter (MN, JUS, PS) legger om sine studieløp slik at ex.phil. flyttes fra førstesemester til refleksjonsemner senere i studieløpet for viderekomne studenter. Dette vil endre ressursgrunnlaget for ex. phil. ved at det blir færre studenter og ved at tilbudet vil kreve høyere kompetanse av underviserne, som da ikke bør være på lektornivå, men tilby tilpasset forskningsbasert undervisning. Disse endringene er drevet fram ved studieplanendringer ved de enkelte fakulteter. Fakultetet er betenkt over de faglige konsekvensene av å flytte ex.phil. fra første semester, og den økonomiske effekten av denne omleggingen er foreløpig usikker, men kan potensielt få negative konsekvenser for fakultetet med dagens finansieringsløsning. Utdanningsutvalget har nedsatt en arbeidsgruppe for ex.fac. og ex.phil.. Arbeidsgruppens rapport skal behandles i utvalget 3. september 2020. HF har sterke interesser i ex. phil. og ser behov for at universitetsstyret tar stilling til hvordan ex. phil. organiseres, ressursbruk/finansieringsmodell og kompetansekrav.

HF ønsker en gjennomgang av finansieringsmodellen for ex.phil. i lys av at fakultetene vedtar endringer i sine studieprogram som kan føre til merkostnader.

700252 Norskkursene er et studietilbud til utenlandske studenter og ansatte som finansieres med bevilgninger fra hhv. Studieadministrativ avdeling (SA) for studenter og innvandrere og HR-avdelingen for ansatte. Disse avdelingene «bestiller» så norskundervisning av fakultetet. En ny inntektsmodell ble innført i 2017. Størsteparten av undervisningen blir gitt av faste undervisningsressurser. Totalkostnadene for 2021 ventes å bli om lag 12,8 mill. kroner.

1.7 Instituttinntekter øremerkede midler

Etter- og videreutdanning (EVU) er et viktig satsingsområde for fakultetet. Innenfor grunnbevilgningen eksisterer det flere videreutdanningstilbud, noen gratis og noen med studentbetaling. De viktigste områdene innenfor EVU er videreutdanning for lærere og språkopplæring, og mange av tilbudene er nettstudier. I inneværende år (2020) har budsjettet vært på 5 millioner, men vi justerer dette ned til 3,5 millioner i 2021. Grunnen til dette er at flere av videreutdanningskursene med studentbetaling omgjøres til gratistilbud, grunnet stor konkurranse fra andre institusjoner, samt at det er en vridning mot deltakelse i anbudskonkurranser innen studiefeltet f.eks. gjennom Utdanningsdirektoratet, DIKU, osv., noe som resulterer i BOA-prosjekter ved tilslag (se kap.2.2.2. BOA).

Imidlertid vil et nytt erfaringsbasert masterprogram i religiøse minoriteter settes i gang fra høsten 2021. Et nyutviklet tilbud i «Likestilling, inkludering og mangfold» ved Senter for kvinne- og kjønnsforskning vil også kunne gi økte inntekter under denne posten.

Utfordringen knyttet til videreutdanninger er å finne den rette studentgruppen med stor nok betalingsvilje til at det dekker behovet for ekstra undervisnings- og administrative ressurser. Manglende mulighet for å ansette midlertidig på videreutdanningstilbud med usikkert inntekspotensial, oppleves også å hemme veksten på dette feltet, ettersom fakultet og enkeltinstitutter har begrenset mulighet til å ta investeringsrisikoen ved utvikling og oppretting av EVU-tilbud.

HF etterlyser UiBs annonserte insentivordning for EVU-prosjekter fra fjorårets budsjettprosess.

2 Planlagt disponering av 2021-budsjettet

2.1 Disponering knyttet til tiltak DIREKTE inn mot faglige mål

Det humanistiske fakultet er representert i de tre strategiske områdene ved UiB: marin forskning, klima- og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer, og da særlig innenfor de to siste. Det er likevel klart at disse satsningene er forankret hovedsakelig ved andre fakulteter, og at UiBs øvrige strategiske satsninger under "Kunnskap som former samfunnet" er av minst like stor relevans for fakultetet.

2.1.1 Fakultetets mål, tiltak, ressursinnsats og resultater for de strategiske områdene

Når det gjelder antall årsverk knyttet til de strategiske områdene marin, klima og energiomstilling, og globale samfunnsutfordringer, har aktiviteten vært økende. HF's innsats har vært knyttet til klima og globale samfunnsutfordringer, men har i 2020 fått noe mer aktivitet rettet mot marin. Fakultet vil fremheve SapienCE, senter for fremragende forskning, som et godt eksempel på et tverrfaglig forskningsprosjekt som knytter humanistiske perspektiver til det marine, klima- og samfunnsmessige.

SKOK har særlig aktivitet rettet inn mot migrasjon og SDG5, Likestilling. SVT har en rekke relevante prosjekter knyttet til marin og klima, som EU-prosjektet *Recipes* og det nystartede ERC-prosjektet *Calendars*. SVT fikk 2020 NFR-prosjektet *Managing Ethical Norwegian Seascape Activities (MENSA)*, og HF deltar i UiBs tverrfakultære, marine Cofund-søknad gjennom både SapienCE og SVT. To øvrige NFR-prosjekter ved HF utenfor sentrene har direkte relevans for klimaproblematikken (*LingClim* og *The future is now*).

På undervisningssiden kan det nevnes at flere emner ved HF har klimarelatert profil, som Kverndokks "Approaches to climate change in environmental Humanities". Institutt for fremmedspråk har et sterkt fagmiljø innen klimadiskurs (*LINGCLIM*), og har utviklet et tverrfaglig emne kalt «Klimafortellinger» på 200-nivå med oppstart i 2021. Senter for vitenskapsteori, som har et sterkt forskningsmiljø med direkte relevans for marin, klima og globale samfunnsutfordringer, deltar i utviklingen av et tverrfaglig masterprogram i bærekraft.

HF har i løpet av 2020 etablert tre prosjektsatsninger rettet mot den kommende SFF-utlysningen. Den planlagte SFF-søknaden «Digital narratives» ved Scott Rettberg knytter an til de store teknologiskiftene, som er en av Humaniorameldingens spesifiseringer av aktuelle samfunnsutfordringer. Prosjektet til Jeroen van der Sluijs (SVT) har relevans for både klima og globale samfunnsutfordringer. HF støtter selv allerede SFF-initiativene med bistillinger og nettverksmidler i 2020 og 21.

Samlet sett mener HF at miljøene kanaliserer betydelige midler inn mot UiBs strategiske områder marin, klima og globale samfunnsutfordringer, og vi har stor tiltro til de omtalte miljøenes gjennomføringsevne.

2.1.2 Fakultetets mål, tiltak, ressursinnsats og resultater i klyngene

Middelalderklyngen ved UiB ligger ved HF og utgjør en viktig grenseflate mot kultur- og museumsfeltet i Bergen, og er en velegnet arena for tverrfaglig og innovativ prosjektutvikling og forskningssamarbeid. Et vesentlig bidrag fra klyngen er formidlingen av kunnskap gjennom «Middelalderuken». Middelalderklyngen er et viktig virkemiddel for å oppnå målene i humaniorastrategien om å synliggjøre UiBs middelalderkompetanse, samlinger og utstillinger i strategiperioden fram mot 2022.

HF har sterke miljøer for middelalderforskning på flere institutter og fagmiljøer som norrønt, engelsk, arkeologi, historie og kunsthistorie. Det er stor aktivitet med prosjekter og konferanser, og middelaldermiljøet har vunnet flere av fakultetets åpne ph.d.-utlysninger. Fakultetets bidrag til klyngen er faglig ledelse, administrasjon og kommunikasjonsstøtte, lokaler og annen infrastruktur, samt pliktarbeidet til en rekrutteringsstilling. I tillegg har fakultetet fra 2019 bevilget treårige driftsmidler (inntil 200 000,- * 3) til en forskergruppe for tverrfaglig middelalderforskning med tilknytning til klyngen.

De sentrale midlene til prosjektledelse går ut i 2020. Fakultetet er tilfreds med aktivitetsnivået og fremdriften i klyngen og ser at det vil være svært uheldig å kutte i dagens struktur.

Middelaldersatsingen ved HF ble betydelig svekket som følge av en uventet avgang ved arkeologifaget ved AHKR i 2020 (stilling i nordisk middelalderarkeologi). Dette innebærer at UiBs

middelaldersatsing mistet sentral kompetanse knyttet til nordisk middelalder generelt og den regionale kulturarven spesielt. Dette har svekket den faglige grenseflaten mot institusjoner og samfunnet rundt.

Fakultetet ber om at UiB viderefører sin bevilgning til middelalderklyngen (1,7 MNOK) og ser en slik videreføring som en forutsetning for at middelalderklyngen skal fortsette i sin nåværende form ut strategiperioden 2022.

I tillegg ber vi om en 3-årig brofinansiering til middelalderarkeologi som er tilknyttet aktiviteten ved middelalderklyngen, med vekt på regional og lokal arkeologiforskning og kulturminnevern. Vi ber om 0,5 mill. kr i 2021, 1 mill. kr i 2022 og 2023.

2.1.3 Andre viktige mål og tiltak ved fakultetet (handlingsplaner og egne mål)

Humaniorastrategien er det sentrale styringsdokumentet som i størst grad treffer HF's virksomhet. Nær sagt all aktivitet ved fakultetet bidrar inn mot å realisere UiB's humaniorastrategi, både når det gjelder forskning og utdanning. Også i de kommende årene vil det fortsette å være slik, og fakultetet imøteser en styrking av UiB's humaniorastrategi og ønsker å bidra ytterligere til å realisere målene som der er formulert og som i stor grad er forenlig med fakultetets egen strategi.

Fakultetet tilbyr et bredt og mangfoldig antall studieprogrammer og emner og har ca. 3.500 studenter. HF mener at en bred programportefølje har stor samfunnsverdi og at dette må vurderes mot kortsiktige økonomiske insentiver. Strategiske prioriteringer ved et universitet må bety noe annet en markedsmessig tilpasning til søknadstall.

UiB har de siste årene tematisert omfordeling av studieplasser mellom fakultetene. HF vil advare mot dette. HF har tatt grep og fyller nå samlet sett sine studieplasser. For HF vil en økonomisk motivert omfordeling av studieplasser fra fakultetet sannsynligvis bety nedlegging av studieprogrammer og forskningsmiljøer som vil endre institusjonens profil som et breddeuniversitet og ha alvorlige konsekvenser faglig og omdømmemessig.

Fakultetet er opptatt av å sikre en faglig bredde og tilpasser samtidig studieporteføljen ved å kanalisere ressurser til studentintensive fagområder. Viktige styringsverktøy for fakultetet er fakultetets overordnede strategi og faglige bemanningsplan. Bemanningsplanen muliggjør en langsiktig planlegging av fakultetets bemanning ut fra undervisningsbehov, strategiske satsninger, forskningskapasitet og andre hensyn. Bemanningsplanen revideres hvert år i forhold til budsjett og et sett med indikatorer, som for eksempel aktivitets- og resultatmål.

HF vil fortsatt prioritere en styrking av **lektorutdanningen**, (vekst i bemanning gjennom økt basisfinansiering i 2020 og 2021, bistillinger, rekruttering, nye studieplasser, omfordeling fra master) og rammeøkningen vil anvendes på dette (se også 1.1. Basisinntekter).

Siden 2018 har HF avsatt en årlig strategisk pott på 3 millioner kr til målrettede tiltak innenfor undervisning og forskning. Fakultetet planlegger også i kommende periode å opprettholde et strategisk handlingsrom for fakultetsstyrte insentiver og tildelinger innenfor forskning og undervisning.

På **undervisningssiden** har fakultetet som mål å øke studiekvaliteten for å bedre søkertall og gjennomføring. Et tiltak for å oppnå dette er en prioritering av lektorstudiet og studier med god søkning, som digital kultur, historie og engelsk. Fakultetet er midt i en planlagt intern omfordeling av studieplasser fra master til femårig lektor, med bakgrunn i søkertall (se også 2.2.4). Fakultetet har også ansatt i 20 % II-stillinger, blant annet for å styrke tilknytningen til skolefeltet. I de tre siste årene har fakultetet gjennomført en strategisk satsning på undervisning innenfor en ramme av 1,5 mill. Særskilte midler har vært knyttet til kollokvieopplegg og studentoppfølging som blir videreført i en fullskala mentorordning fra høsten 2020. HF har innført en meritteringsordning for undervisere og undervisningsmiljøer og regner med at utgiftene til dette etter hvert vil beløpe seg til inntil 600 000 kr årlig.

Forskning. Fakultetet har de tre siste årene gjennomført en forskningssatsning på 1,5 mill. kr med ulike tiltak for å øke prosjektaktiviteten inn mot EU og NFR. Fakultetet er tilfreds med den økte innsatsen for å øke BOA-inntekter ved enhetene. Forskningssatsningen vil fortsette gjennom en allerede forpliktende treårig økonomisk støtte til forskningsgrupper, og II-stillinger til utvalgte miljøer. I tillegg har fakultetet hatt en utsilingsprosess med hensyn til fremtidige SFF-initiativer og har endt opp med tre prosjekter som man anser som både faglig lovende og strategisk relevante. Fakultetet vil fortsatt arrangere felles prosjektseminar for videreutvikling av prosjekter som har oppnådd god omtale i NFR-vurderinger og økt bruk ekspertpaneler vurderes. Vi forventer at tiltakene vil styrke forskningsaktiviteten ved fakultetet og medføre positive resultateffekter på lengre sikt.

Som nevnt i punkt 1.5 ønsker fakultetet å øke andelen av rekrutteringsstillinger som kan brukes til postdoktorer, til 30%. Postdoktorene våre er en viktig forskningsressurs og har en avgjørende rolle i utviklingen av nye BOA-prosjekter, ikke minst innen UiBs prioriterte felt ERC Starting Grant. Å ha muligheten til å øke andelen postdoktorer vil være et viktig virkemiddel i fakultetets forskningssatsning for ytterligere eksternfinansiering.

Fakultetet er positiv til UiBs satsning på karrierebygging for yngre forskere gjennom Momentum-programmet og vil selv bruke en del av fakultetets forskningssatsning til å styrke yngre forskeres karrieremuligheter ved blant annet å motivere flere enn dem som er tatt opp på UiBs program til å søke om eksterne prosjekter (som for eksempel ERC Starting grant) ved å gi egne insentiver til å satse på dette. HF ønsker å legge til rette for et 3-årig pilotprosjekt for å styrke søknadsaktiviteten til yngre forskere og postdoktorer. Dette betyr for eksempel utvikling av søknadskompetanse og gi økt rom for søknadsaktivitet.

Fakultetet ber om at andelen rekrutteringsstillinger som kan gjøres om til postdoktorer øker fra 20-30%.

Fakultetet ber om 1 million i en treårsperiode til å styrke karrieremulighetene for yngre forskere.

Studentrekruttering og profilering av humanistiske fag

I Humaniorastrategien til UiB er det en eksplisitt målsetting om å heve rekrutteringen til humanistiske studier, og det er skissert et behov for å etablere et eget studentrekrutteringsprogram for Humaniora ved UiB.

HF ønsker et slikt profilerings/rekrutteringsprosjekt velkommen allerede inn mot søknadsfrist våren 2021. HF ønsker at prosjektet ledes og administreres av SA/KA som oppleves å ha høy kompetanse på slike kampanjer, i tett samarbeid og dialog med fakultetet.

HF kan stille med egenandeler i form av administrativ kapasitet og vil selv avsette inntil 500 000,- til prosjektet i 2021.

Fakultetet ber om at det avsettes 1. mill. sentralt ved UiB for å etablere et profilerings- og studentrekrutteringsprogram for humanistiske studieprogrammer ved UiB i 2021.

2.2 Disponering knyttet til tiltak INDIREKTE rettet mot faglige mål

2.2.1 Fakultetets innspill til UiBs strategibudsjett

Fakultetet følger aktivt opp UiB-strategien “Kunnskap som former samfunnet”, utfyllende delstrategier og handlingsplaner og er særlig opptatt av å følge opp UiB sin humaniorastrategi i budsjettet for 2021.

Kvalitet i forskning

HF ønsker aktivt å verne om forskningstiden til vitenskapelig ansatte og samtidig motivere og oppfordre til å søke ekstern finansiering av prosjekter. Etablering av insentiver for forskningsgrupper og enkeltforskere er viktige virkemiddel for å bidra til fokus på kvalitet. Fakultetet har de tre siste årene hatt en forskningssatsning med vekt på å øke den eksternfinansierte prosjektporteføljen ved fakultetet. SFF-søknadene jf. 2.1. står sentralt i fakultetets satsning på forskningskvalitet.

Gjennom humaniorastrategien har UiB signalisert å ville opprette et senter for fremragende humaniorarelevant forskning innen humaniora, juss og samfunnsvitenskap. Senterets idé er å gi gode forskningsforhold, forskningstid og nettverksmidler for inntil to faglig sterke søknader i året. En utredning om et slikt senter anslår at det ved full drift vil ha budsjett på omkring seks millioner NOK. I 2019 ble det gjennomført et pilotprosjekt og to tildelinger ble gjort. Fakultetet ser positivt på en slik ordning og mener at den over tid vil kunne bygges ut til å bli et viktig verktøy for oppbyggingen av særlig fremragende forskere og forskergrupper som på sikt vil kunne konkurrere om større prosjekter. Fakultetet støtter derfor en videreføring av pilotprosjektet i 2021 og en opptrappingsplan fram mot 2022. Andre viktige tiltak under humaniorastrategien i dag er tverrfaglige prosjektutviklingsstøtte og nettverk for digital humaniora. Fakultetet ser også behovet for å styrke forskerrekutteringen for å realisere humaniora-strategien og ønsker at det skal bevilges flere rekrutteringshjemler knyttet opp til strategien.

Fakultetet støtter en avsetning til humaniora-strategien innenfor UiBs strategibudsjett økt til 3,5 mill.

Fakultetet ber om at det avsettes en rekrutteringshjemmel til humaniorastrategien.

Lektorutdanning og skolesamarbeid

I UiBs reviderte strategi «Kunnskap som former samfunnet» er det lagt særlig vekt på nasjonalt ledende lektorutdanning. HF har i 2020 utvidet grenseflaten mot skoleverket gjennom fem nye bistillinger, og fakultetet prioriterer dette feltet med administrasjon, stillingsressurser og omdefinering av studieplasser. Fakultetet mottok også 20 studieplasser som del av koronatiltakene høst 2020. Lektorutdanningen er imidlertid også avhengig av at UiB prioriterer dette både med faste avsetninger og som strategisk satsningsområde med langsiktig opptrappingsplan i strategibudsjettet. Vi imøteser en videre prioritering av lektorfeltet i tråd med vedtak i Styringsgruppen for lektorutdanning. I 2021 bør UiB etablere et fysisk lektorsenter utenfor fakultetsstrukturen med sentral beliggenhet på campus. Samarbeid og koordinering mellom de involverte fakultetene vil være avgjørende. Senteret bør ha et klart mandat som muliggjør koordinering og skolefaglig utvikling, samtidig som man ivaretar disiplinlig forankring på fakultetene.

HF støtter at UiB utvikler sin lektorsatsning videre ved å etablere et lektorsenter i tråd med intensjonene i Flaskehalsrapporten og vedtak i Styringsgruppen. For å nå dette sentrale målet i UiBs strategi, og for å kunne møte NOKUTs nasjonale evaluering av lektorutdanningen på en god måte, er det nødvendig med både faglig-administrative ressurser og velegnete lokaler. Det er vanskelig å anslå en sum, men et usikkert estimat vil være en gradvis opptrapping mot 10 mill. kr. i 2024 i UiBs strategibudsjett.

EVU

HF ønsker å videreutvikle sin EVU-virksomhet. Tradisjonelt er fakultetets EVU-virksomhet rettet mot videreutdanning av lærere i skolen, særlig gjennom programmet KfK. HF har også i 2020 fått tilslag på flere EVU-søknader, blant annet utvikling av tysk og fransk fra Utdanningsdirektoratet. Fakultetet ser altså en sammenheng mellom lektorsatsning og EVU-satsning, men det finnes også en rekke EVU-initiativ ved HF som går i andre retninger enn skolesektoren, og det er et betydelig potensial her. Det er viktig at UiB får på plass en tydelig insentivmodell for oppretting av EVU-tilbud, med særlig vekt på å redusere den økonomiske oppstartsriskoen ved enhetene.

Vi ber UiB om å lage en insentivordning for oppstart av EVU-prosjekter.

Infrastruktur/digital humaniora

HF har i tråd med UiBs strategi i 2019 etablert en egen handlingsplan for infrastruktur. Humanistisk infrastruktur er i første rekke bøker, arkiv og samlinger. UBB og særlig bibliotek for humaniora er helt vesentlig som infrastruktur for humanistiske miljøer, både i kraft av kompetanse og som ressursbygg. HF har et godt samarbeid med UBB og vil bygge videre på dette i 2021. Det vil fortsatt være en høyt prioritert oppgave for HF å få til en god prosess for arkivoverføring og digitalisering i samarbeid med UBB.

Humanistisk infrastruktur er et felt i sterk nasjonal vekst. Gjennom to tilslag på NFRs nasjonale veikart om infrastruktur, Clarino+ og Samla, blir fakultetet og UiB gjennom en koordinert satsing sammen med UB godt posisjonert for å innta en nasjonal rolle innen digital humaniora. HF opplever imidlertid at UiBs interne infrastrukturetsatsning ikke fanger opp denne utviklingen. UiBs interne

utlysning av midler til stor infrastruktur er ikke tilpasset prosjektprofilen innen humanistisk infrastruktur. Fakultetet var kritisk til fordelingen i 2019 og ser at utlysningen av midlene i 2020 ikke fanger opp de humanistiske fagmiljøenes behov for støtte til infrastruktur. HF mener at UiB bør dele ut infrastrukturmidlene fakultetsvis i større grad, alternativt tilpasse søknadskriteriene.

HF ber om at UiB fordeler sitt interne infrastrukturbudsjett mellom fakultetene eller tilpasser søknadskriteriene fakultetenes ulike behov.

Oppbyggingen av humanistisk infrastruktur er knyttet til flere sentrale kompetansemiljøer innenfor språksamlingene og ulike former for digital humaniora. En sentral komponent er miljøet i datalingvistikk, som har hatt nasjonal suksess på infrastrukturfeltet gjennom Clarino og Clarino+. Fakultetet er bekymret for at kompetanseoppbyggingen og kontinuiteten i denne infrastruktursatsningen vil være svært utsatt når en faglig nøkkelperson går av for aldersgrensen i 2024. Fakultetet ber om særlig støtte til oppbyggingen og videreføringen av kompetanse innenfor datalingvistikk og Clarino fram til og med 2024. Det er videre uløste utfordringer med finansiering av store e-infrastrukturer i driftsperioden, blant annet ERIC-avgift.

Fakultetet ber om støtte til å bygge opp og videreføre datalingvistisk kompetanse og kontinuitet knyttet til Clarino fram til 2024. Vi ber om følgende i perioden 2021-2024: 0,5 mill. kr. i 2021, 1 mill. kr i 2022 og 1,5 mill. kr i 2023 og 2024.

Korona-effekter

Korona-effekter i 2020 betyr for fakultetet både besparelser og merkostnader, og postene kan i noen grad dempe hverandre. På lengre sikt er konsekvensene mer usikre.

I 2020 har koronasituasjonen medført lavere driftskostnader med betydelig redusert reise og seminarvirksomhet. Forskningsreiser og forskningsplaner er endret, avlyst eller utsatt. En del av disse reduserte driftsutgiftene er øremerke prosjektmidler som ikke kan omfordeles. Der midlene ikke er øremerkede, har enhetene omfordelt ressurser underveis, for eksempel gjennom innleie av ekstra prosjekt- og undervisningspersonell.

Koronasituasjonen har medført en mer krevende undervisningssituasjon grunnet digitalisering og avstandskrav. Fakultetet har tildelt enhetene ekstramidler tilsvarende ca. 1,7 mill. for å sikre undervisningskapasitet for høsten 2020. I tillegg kommer utgifter til koronarelaterte hjemreiser for studenter og ansatte, ekstra kontorutstyr osv. På lengre sikt forventes bortfall av resultatinntekter på grunn av mindre studentutveksling, stipendiatforlengelser og økt undervisningsbelastning medfører redusert forskningskapasitet, etc.

Eventuelle besparelser på grunn av koronaeffekten er stort sett enten øremerkede eller allerede omfordelt. Forutsigbare og langsiktige stabile økonomiske rammer er avgjørende for fakultetets økonomistyring og denne type signaler skaper stor usikkerhet omkring våre økonomiske rammebetingelser, særlig når det reelle handlingsrommet oppleves å være lite. Dette gjelder særlig for et fakultet som opplever en anstrengt økonomi og fremdeles er i en underskuddssituasjon.

Fakultetet vil advare mot å trekke inn midler fra fakultetene uten å se på ekstra utgifter og reduserte inntekter på kort og lang sikt.

Tabell 5: Oppsummering av innspill til strategibudsjett

Strategiområde	Tiltak	2021	2022	2023	2024
Humaniorastrategi	Studentrekruttering og profilering av humanistiske fag	1 000			
	Kvalitet i forskning	3 500	3 500	3 500	3 500
	Rekrutteringshjemmel	945	969	993	1 018
	Lektorsenter	1 500	3 000	6 000	10 000
	Humanistisk infrastruktur	500	1 000	1 500	1 500
Sum innspill til strategibudsjett		7 445	8 469	11 993	16 018

2.2.2 Fakultetets vurdering av BOA-inntektskildene og planlagte budsjettposter til egeninnsats og overhead

Tabell 6: Budsjettforslag BOA

Spesifikasjon av budsjettforslag BOA for Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Budsjett 2020 inntekt for aktivitet	Prognose 2020 inntekt for aktivitet	Budsjett 2021 inntekt for aktivitet	Endring	Budsjett 2021 fakturert inntekt
Forskningsrådet	34 339	29 452	38 000	3 661	38 000
EU	20 098	15 244	19 000	-1 098	19 000
herav EU, forskning		15 229	19 000	-1 098	19 000
herav EU, utdanning og annet		15	1 578	1 578	1 578
Andre	20 865	18 237	19 000	-1 865	19 000
herav andre - statlige etater	12 343	11 372	9 714	-2 629	9 714
herav andre - kommunale/fylkeskommunale etater	-	-	-	-	-
herav andre - organisasjoner	-	86	383	383	383
herav andre - gaveforsterkning	-	-	-	-	-
herav andre - gaver	656	421	913	257	913
herav andre - næringsliv/privat	-	166	-	-	-
herav andre - stiftelser	5 866	4 571	6 412	546	6 412
herav andre - øvrige	2 000	1 621	1 578	-422	1 578
Oppdrag	5 444	4 974	11 000	5 556	11 000
Sum	80 746	67 906	87 000	6 254	87 000

Budsjettmålet for 2021 er satt til 87 millioner kr, noe opp fra fjorårets budsjett. Av dette består 66 mill. kr av eksisterende prosjektportefølje og antakelser om tilslag på nye prosjekter for 18 mill. kr.

Prognosen for 2020 ser ut til å bli en del lavere enn budsjett (68 millioner), med en antakelse om 50 % reduksjon av budsjetterte driftskostnader og enkelte forsinkelser. Ambisjonen er en gradvis økning av BOA-inntekter, opp mot 100 millioner (ca. 20%) i løpet av 2024.

Inntekter fra *Forskningsrådet* utgjør den største andelen av eksterne finansieringskilder med 38 millioner kr. Det største prosjektet i 2021 vil være SFF-en, SapienCE, som vil stå for nærmere 1/5 av NFR budsjettet. Vi budsjetterer med 8,4 millioner i nye tilslag på NFR-prosjekter i 2021.

Inntekter fra *EU* forventes å ligge på 19 millioner kr, noe lavere enn fjorårets budsjett. To ERC-prosjekter i full gang står for en stor del av aktiviteten, men ni MSCA-prosjekter og flere ordinære EU-

prosjekter er også en del av porteføljen. I alt budsjetterer vi med 2,8 millioner i nye tilslag på EU-prosjekter i 2021.

MSCA-prosjektene kvalifiserer til toppfinansiering, både gjennom et tilskudd for å dekke tariff lønn og ekstra insentiv som for andre EU-prosjekter (10 % av regnskapsført aktivitet). I den senere tid har det oppstått stor usikkerhet knyttet til de økonomiske konsekvensene av ulike måter å lønne kandidatene på, måten regnskapet føres og betingelsene knyttet til hva toppfinansieringen kan brukes til.

Vi ber om at eventuelle endringer i forutsetningene for nye MSCA-prosjekter ikke vil ha tilbakevirkende kraft for eksisterende eller gamle prosjekter. Det er viktig med forutsigbare rammebetingelser når det gjelder f.eks. toppfinansiering på beslutningstidspunktet.

Inntekter fra *andre finansieringskilder* forventes på samme nivå som EU-inntekter, nemlig 19 millioner kr. De viktigste finansieringskildene er statlige etater og stiftelser. Innen statlige etater er prosjekter i tilknytning til språksamlingene betydelige. Fakultetet har også tre prosjekter med finansiering fra Trond Mohn stiftelse. I alt budsjetterer vi med 2 millioner i nye tilslag på prosjekter fra andre finansieringskilder i 2021.

Inntekter fra *oppdragsvirksomhet* forventes å øke til 11 millioner kr i 2021. Dette skyldes at BOA-aktivitet innenfor studiefeltet er et vekstområde. Viktige prosjekter her omfatter videreutdanning for lærere (Kompetanse for kvalitet) og utarbeiding av nasjonale prøver og eksamen i engelsk for lavere skoletrinn (alle finansiert av Utdanningsdirektoratet). De første prosjektene innen Kompetanse for kvalitet startet i 2016. Fakultetet har også nylig fått tilslag på utviklingsmidler og videreutdanning i tysk og fransk, som vil starte opp høsten 2020. To institutter har signalisert ønske om å sende nye tilbud innenfor ordningen Kompetanse for kvalitet (KfK) fra Utdanningsdirektoratet, i engelsk og norsk.

Tabell 7: Oversikt over samlet BOA-relatert aktivitet (i mill. kroner)

		BOA	GB
Egeninnsats	Egenfinansiering	-26	21
	Overhead egenandel	-16	16
Sum egeninnsats		-41	37
Øvrige	Andre interne transaksjoner	0	9
	Bruk av GB-ansatte	25	-25
	Kostnadsoverhead	40	-40
	Øvrig	64	0
Sum øvrige kostnader		128	-56
Sum totalt		87	-19

Budsjettert egeninnsats i BOA-prosjektene for 2021 beløper seg til om lag 41 millioner kr, med egenfinansiering på 26 og egenandeler av overhead på 16 millioner kr. En stor del er i form av forskeres egeninnsats og rekrutteringsstillinger, men også 4 millioner kr i toppfinansiering for EU-prosjekter og SFF. Dette gir, sammen med eksterne inntekter, grunnlag for en samlet BOA-relatert aktivitet på 128 millioner kr.

Det er betydelige effekter på grunnbevilgningen på grunn av BOA. På annum forventer vi frikjøpsinntekter på 10,2 millioner kr til instituttnivået, overhead til fakultetet med 8,2 millioner og fellesbidrag sentralt på 9,3 millioner kr.

2.2.3 Fakultetets mål, tiltak og resultater innen effektivisering og gevinstrealisering

HF arbeider kontinuerlig med både å forbedre kvaliteten på, og effektivisere, administrative prosesser. Det er fremdeles viktig å nevne at i perioden 2015 til 2018 nedbemannet HF vitenskapelig stab med 12 vitenskapelige førstestillinger og reduserte administrativ stab med ca. 8,5 årsverk. Dette med bakgrunn i anstrengt økonomi. En rekke administrative effektiviseringstiltak er også iverksatt de siste årene.

Her er noen av disse kort beskrevet:

- Prosjekt for sømløs saksbehandling mellom HR-seksjonen ved fakultetet og administrasjonskonsulentene ved instituttene har gitt HR feltet et kapasitets- og kompetanseløft.
- Prosjekt for effektivisering av timeplanleggingen ved HF. Oppretting av et ressursnettverk som koordinerer og foretar all timeplanlegging, koordinert fra fakultetsnivået. Målsettingen er økt effektivisering, profesjonalisering og minsket sårbarhet.
- HF har vært UiB pilot for effektivisering av studieplanarbeidet i samarbeid med Studieadministrativ avdeling og dette er tatt i bruk ny teknologi.
- HF har vært pilot og pådriver for utvikling av Kognitiv Studieveileder (HUBRO). HF er det første fakultetet i landet som tar i bruk denne teknologien. Delvis robotisering av studieveiledning har vært et prestisjeprojekt ved UiB..
- HF har det siste året gjennomført et rutineutviklingsprosjekt på studiefeltet med vekt på standardisering, kvalitetssikring og effektivisering av prosesser. Både kvalitetsgevinst og harmoniseringsgevinst er oppnådd.
- HF har utredet og innført en ny teknisk økonomimodell for HF fra 2019. Dette for effektivisering av økonomiprosessene og synliggjøring av resultatansvar og insentiver.
- HF har hatt et eget BOA-team siden 2015 og administrativt støtte til eksternfinansierte prosjekter er siden styrket og videreutviklet.

HF har de siste årene opplevd en jevn vekst i BOA-økonomien og i studenttilfang, samtidig som det kommer til nye aktuelle oppgaver som krever administrativ og faglig oppfølging. Det er samtidig krevende å identifisere oppgaver som kan tas bort. Administrasjonen opplever økt krav til kompetanse og kapasitet. Korona-situasjonen har siden februar skapt et stort ekstra trykk på både faglige og administrative ressurser, både i forhold til beredskapsarbeid og annet.

Det er en ambisjon ved HF for 2021 å i størst mulig grad takle økt faglig aktivitet med den samlede administrative bemanningen vi har, med eventuelle justeringer internt mot områder som prioriteres.

HF har forhåpninger til at pågående BOTT-prosesser, og innføring av nytt økonomi og saksbehandlingssystem ved UiB, vil medføre prosessforenklinger som kan gi både kvalitetsheving og effektiviseringsgevinster på lengre sikt. Fakultetet forventer å være tett inkludert i disse prosessene.

Det årlige effektiviseringskuttet oppleves nå som et rent rammekutt uten at det er realistisk å knytte dette særlig til å effektivisere administrasjon eller som et insentiv til gevinstrealisering.

2.2.4 Fakultetets mål, tiltak og forslag knyttet til studieplasser

Fakultetet har 1040 studieplasser til grunnstudier, utlyst i samordna opptak for 2020/2021. Opptaksrammen for toårig master er i 2020 på 214 plasser, men dette er en midlertidig ramme da utgangspunktet med 243 masterstudieplasser er under intern omdisponering til 170 plasser innen 2022.

Omdisponering av studieplasser

Fakultetet har fremdeles et høyere rekrutteringsgrunnlag enn vi har antall studieplasser på lektorutdanningen og har høsten 2020 fått 183 ja-svar til 125 plasser, samtidig som vi har rundt 150 studenter på venteliste.

I 2017 fikk HF gjennomslag for å omgjøre 73 toårige masterplasser til 29 femårige lektorstudieplasser (universitetsstyresak 142/17). Opptaksrammen for masterprogrammene ved HF ble med dette vedtaket redusert fra 243 til 170 plasser. Utbyggingen av lektorprogrammene tar fem år og nedtrappingen av masterplassene er dermed nå midt i en prosess. I 2022 er omdisponeringen gjennomført og den reelle opptaksrammen på 170 plasser nådd. Prosessen er illustrert i tabellen under.

Overnevnte interne grep gir forventninger om økt studiepoengproduksjon i årene fremover.

Tabell 8: Omdisponering av studieplasser fra 2017

Studium	Opptaksramme 2017	Opptaksramme 2018	Opptaksramme 2019	Opptaksramme 2020	Opptaksramme 2021	Opptaksramme 2022
Master (toårig)	243	214	214	185	185	170
Lektor (femårig)	71	100	105 ¹	125 ²	125	125

Omdisponeringen av studieplasser fra master til lektorutdanning vil på sikt sørge for at antall studieplasser på toårig master harmonerer med rekrutteringsgrunnlaget. Det er samtidig en målsetting å øke antall søkere til masterprogrammene.

Tabell 9: Budsjettmessig effekt av omdisponerte studieplasser, jfr. vedtak i universitetsstyret 142/17³:

¹ 25 PPU-plasser omdisponert til lektorplasser i 2019.

² HF ble tildelt 20 nye lektorplasser i revidert statsbudsjett.

³ Beregningen av reduksjon av masterplasser ble gjort før innføringen av kandidatuttelling ble innført. Ved dagens finansieringsmodell, ville reduksjonen blitt 71 masterplasser.

Endring studieplasser, type endring	Antall	Kategori	Endringsår
5-årig integrert lektorutdanning	29	D	2018
5-årig integrert lektorutdanning	29	D	2019
5-årig integrert lektorutdanning	29	D	2020
5-årig integrert lektorutdanning	29	D	2021
5-årig integrert lektorutdanning	29	D	2022
2-årige masterplasser	-29	D	2018
2-årige masterplasser	-36	D	2019
2-årige masterplasser	-51	D	2020
2-årige masterplasser	-65	D	2021
2-årige masterplasser	-73	D	2022

HF har blitt tildelt 20 nye studieplasser på lektor fra høsten 2020. Dette var del av den ekstraordinære tildelingen som UiB mottok som følge av koronasituasjonen. Sammen med omdisponeringen av studieplasser til lektor er dette en viktig styrking av HF som et betydelig lektorakademiet. I 2022 vil lektorstudentene tilsvare over 20 % av studentmassen ved HF.

Nye studieplasser

Fakultetet ønsker å bidra til UiBs ambisjon om å tilrettelegge for flere tverrfaglige studieprogram og har tre ulike faglige initiativ som vil bidra til å realisere UiBs målsetning innenfor dette feltet.

Fakultetet har i samarbeid med Mat.Nat.-fakultetet gjennomført en utredning av et tverrfakultært Honours Degree-program. Programmet er planlagt med oppstart fra høsten 2022. I tillegg har fakultetet startet utredning av et tverrfakultært PPE-program i samarbeid med SV-fakultetet, også med oppstart fra høsten 2022. Vi søker primært om studieplasser, alternativt om utviklingsmidler/finansiering til hvert av studieprogrammene på 1,5 mill. kr årlig fra 2021.

I tiltakspakken høsten 2020 mottok UiB en del tematiske studieplasser som kunne knyttes til disse programmene, men ingen av disse ble lagt til HF. Fakultetet er avhengig av sentrale strategimidler for å utarbeide og implementere disse programmene. På sikt vil det være formålstjenlig at fakultetet tildeles studieplasser for å opprettholde programmene.

Her vil det komme mer utfyllende tekster om PPE og HD, sannsynligvis koordinert med MN og SV, samt en tekst om master i bærekraft.

Tabell 10: Forslag til nye studieplasser

Nye studieplasser, type studieplass	Antall	Kategori	Oppstartsår	Varighet (i år)
Bachelorprogram i Politics, Philosophy and Economics (PPE)	10	D	2022	3-årig

Bachelorprogram Honours Degree	10	B	2022	3-årig
-----------------------------------	----	---	------	--------

2.2.5 Investeringer

Koronapandemien har ført til endrede arbeidsmetoder og økt behov for datautstyr, i tillegg må vi forvente økt slitasje av personlig datautstyr på grunn av transport til og fra hjemmet.

Basert på tidligere års investeringer, med en liten økning på grunn av korona, budsjetterer vi med investeringer på totalt 3,4 mill. kr, hvorav det meste, ca. 2,3 millioner, er på instituttnivå. Om lag 0,5 million av investeringene på instituttnivå er knyttet til BOA-aktivitet.

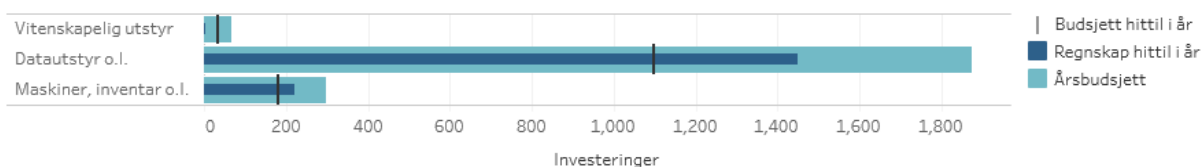
4712 Tekn./vitensk. Utstyr kjøp: 0,1 millioner kr

4721 Datautstyr kjøp: 2,6 millioner kr

4722 Audiovisuelt utstyr: 0,2 millioner kr

4733 Inventar, kjøp: 0,5 millioner kr

Figur 1: Investeringer per juli 2020

Nytt HF-bygg

Med utgangspunkt i UiBs masterplan for areal har HF i samarbeid med EiA snart ferdigstilt en mulighetsstudie for fornyelse av HF-kvartalet som inkluderer Sydneshaugen skole, HF-bygget og nybygg i Dokkeveien, finansiert ved salg av eksisterende bygningsmasse i Øisteins gate.

En revitalisering av Sydneshaugen skole sammen med eksisterende og nye arealer vil være en viktig oppfølging av UiBs humaniorastrategi og vil kunne medføre en rekke faglig-sosiale forbedringer ved at alle HFs institutter kan samlokaliseres, fakultetsadministrasjonen kan komme nærmere instituttene og ved at man kan få mer velfungerende fellesarenaer for studenter og ansatte.

Sydneshaugen som integrert campus vil tjene på at de uhensiktsmessige arealene i Øisteins gate tilbakeføres til boligformål samtidig som man får et moderne, godt utnyttet og miljøriktig universitetsbygg på det som i dag er en åpen parkeringsplass.

Utredningen av et slikt kvartal ble igangsatt våren 2019 og er fulgt opp i samarbeid med EIA, arkitekter og etablering av en referansegruppe ved HF i 2020. HF ser for seg at et nybygg inneholder både kantine og vringlearealer og at det er godt integrert med HF-bygget og Sydneshaugen skole. Prosjektet har et potensiale for en betydelig reduksjon i årlig husleie, og fakultetet er innforstått med at prosjektet vil medføre arealeffektivisering. Det forutsettes at prosjektet er økonomisk lønnsomt for fakultetet gjennom redusert internhusleie. Det forutsettes også individuelle kontorer for vitenskapelig ansatte og deler av administrasjonen. Koronasituasjonen har aktualisert behovet for individuelle kontorer for alle ansattgrupper. Brukermedvirkning må ivaretas på en god måte i tiden fremover, og det må settes av nødvendige prosjekttressurser sentralt til koordinering og fasilitering av brukergrupper, også med tanke på utforming av moderne og fremtidsrettede undervisningsarealer.

Oversending av mulighetsstudie og reguleringsøknad til kommunen planlegges høsten 2020 og selv om behandlingen i kommunen forventes å ta flere år med tett dialog, planlegges det oppstart av formell brukerprosess i løpet av 2021.

HF ber om at UiB og EIA prioriterer dette byggeprosjektet også i 2021 og ønsker å være tett påkoblet alle deler av den videre prosessen.

HF har i senere år arbeidet aktivt med arealeffektivisering, og miljøene i HF-bygget og sentrene melder om at arealkapasiteten nå er sprengt. Fakultetet arbeider for økt eksternfinansiering og prosjektaktivitet som vil utløse ytterligere rombehov i tilknytning til HFs nåværende og fremtidige arealer.

Forslag til mindre bygningsmessige tiltak og investeringer sendes EIA innen 1. sept. med kopi til Økonomiavdelingen. Her prioriteres det bl.a. en helhetlig gjennomgang og oppgradering av undervisningslokaler, særlig på Sydneshaugen skole, og generell oppgradering av studentarealer (Ad fontes).

Universitetsmuseet
Det samfunnsvitenskapelige fakultet
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
Det medisinske fakultet
Det humanistiske fakultet
Det juridiske fakultet
Det psykologiske fakultet
Fakultet for kunst, musikk og design

Referanse

2020/4684-SVB

Dato

02.06.2020

Budsjettforslag for 2021

Fakultetene og Universitetsmuseet bes med dette om å utarbeide budsjettforslag for 2021.

Plan for budsjettprosessen og vurderinger av konsekvenser for universitetets budsjett av det som ble oppnådd i 2019, ble behandlet av universitetsstyret i sak 59/20. Budsjettprosessen vil følge tidsplan som vist under.

Budsjettprosessen er også denne gang fokusert på hva UiB får ut av sin samlede ramme. Det er ikke lagt opp til en diskusjon om mindre justeringer i øremerkede tiltak, men det inviteres til en diskusjon om fakultetenes totaløkonomi, om hvordan denne kan økes og hva en kan få til av resultater fremover.

Hovedprioriteringer

Budsjettet for 2021 vil bli basert på de hovedlinjer og prioriteringer som ligger i Universitetets strategi for 2016 – 2022 som beskriver fire strategiske hovedmål:

- UiB skal utvikle flere ledende forskningsmiljøer. Innen 2022 skal alle våre fakulteter ha fagmiljøer i verdensklasse og flere fagmiljøer av høy internasjonal standard.
- UiB skal utdanne attraktive kandidater. Innen 2022 skal 85 prosent av kandidatene ha relevant jobb to år etter fullført utdanning.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Universitetsdirektørens kontor
Telefon 55 58 20 01
Telefaks 55 58 96 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Christies Gate 18
Bergen

Saksbehandler
Sven-Egil Bøe
55582033

- UiB skal innen 2022 være en ettertraktet kompetanseinstitusjon som har styrket sine langvarige relasjoner med omverden.
- UiB skal bidra i det offentlige ordskiftet og til den kunnskapsbaserte samfunnsutviklingen gjennom god formidling og dialog med omverden. Innen 2022 skal vi være ledende på digital formidling

Tiltaksplaner, handlingsplaner og delstrategier er utarbeidet og skal bidra til at målene nås. Tiltakene følges opp med budsjettmidler som allokeres til formålene både fra sentrale midler, men først og fremst gjennom ressursinnsats i organisasjonene for øvrig. De sentrale midlene skaffes til veie gjennom en forutsigbar omfordeling av rammen til strategiformål fra fakultetene slik det ble lagt opp i styresak 102/15 siden justert i sak 82/19. Frem til og med 2025 er det lagt opp til en omfordeling til strategiformål på 1 % per år.

Det forutsettes at fakultetene innretter sine budsjetter slik at disse støtter opp om gjennomføring av strategien og den oppfølgingen som ligger i handlingsplanene.

For å kunne allokere tilstrekkelig med ressurser og midler til strategiske satsinger, er det viktig at UiB selv tar ansvar for å øke sitt eget økonomiske grunnlag. Det er særlig tre områder som er viktige å fokusere på:

- Utnytte potensialet for å øke inntekt fra bidragsfinansiert virksomhet
- Tilby utdanninger samfunnet etterspør samt sikre god gjennomføring
- Høste gevinster av effektivisering for å opprettholde handlingsrommet på tross av effektiviseringskuttet fra regjeringen

Budsjettprosessen

Universitetsledelsen gjennomførte møte med dekanene 4. mai om de foreløpige forutsetningene for 2021-budsjettet. Som forespeilet vil det inviteres til møte 24. august med dekanene om budsjett 2021 før budsjettforslagene sendes inn. Fakultetet bes så om å utarbeide budsjettforslag innen **1. september**. Fristen er satt tidligere i år for å sike bedre tid til dialoger mellom fakultetene og universitetsledelsen. Det forutsettes at forslagene er forankret i fakultetenes ledelser når forslaget sendes inn, men det er ikke krav om at budsjettforslagene skal være behandlet i fakultetsstyrene før innsendelse.

Universitetsledelsen vil diskutere budsjettforslaget med det enkelte fakultet i dialogmøter i september. Foreløpige budsjettvurderinger vil bli presentert og drøftet i møte med ledelsen ved fakultetene og Universitetsmuseet. Forslag til budsjett legges deretter fram i universitetsstyremøte 29. oktober. Fakultetene skal ha mottatt tildelingsbrev for 2020 innen 10. november.

Tabellen under viser årets budsjettprosess. I tillegg vil det legges opp til dialogmøte med Studentparlamentet.

Budsjettprosess for 2021

Budsjettkalender - budsjett 2021	
Tidspunkt	Aktiviteter
04.mai	Møte I med dekanene om budsjett 2021
28.mai	Universitetsstyret behandler sak om prosess og prioriteringer for budsjett 2021
02.jun	Rundskriv om budsjettforslag for 2021
24.aug	Møte II med dekanene om budsjett 2021
01.sep	Prioriterte forslag til budsjett for bygg, ombygging og investeringer fra enhetene
01.sep	Budsjettforslag for 2021 fra fakulteter og avdelinger
15-30. sept	Dialogmøter om budsjett, mål og virkemidler
24.sep	Universitetsstyremøte - evt. orientering i styret.
07.okt	Statsbudsjettet legges frem
29.okt	Universitetsstyret behandler universitetets budsjett for 2021
01.nov	UiB sender inn innspill til statsbudsjett for 2022
10.nov	Fakultetene skal ha mottatt tildelingsbrev for 2021
26.nov	Universitetsstyret orienteres om UiBs innspill til statsbudsjettet for 2022

Budsjetttrammer

Det er estimert en inntektsramme fra Kunnskapsdepartementet på 3,9 mrd. kroner inkl. en forutsatt lønns- og priskompensasjon på 2,25 %. Satsen for lønns- og priskompensasjon er justert ned fordi forventningene til lønnsvekst er lavere enn tidligere. Satsen er uansett å forstå som en budsjetteknisk størrelse som vil bli justert når denne blir kjent i forslag til statsbudsjett. Sammen med BOA-inntekter og andre inntekter ventes samlet ressursramme å bli over 5 mrd. kroner før disponering av overføringer.

Budsjettforslaget for 2021

Forslaget fra fakultetet er del av grunnlaget for universitetsstyrets vedtak om budsjett for 2021. Følgende mal skal legges til grunn for utarbeidelse av budsjettforslagene:

- 1) Anslag på samlede inntekter i 2021

Hovedtabell

Budsjettforslag for Inntekter ved fakultet xxxx (tusen kr)	Budsjett 2020	Budsjettforslag 2021	Endring
Basis			-
Resultatbasert uttelling åpen ramme			-
Resultatbasert uttelling lukket ramme			-
Delsum annuum	-	-	-
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger			-
Øremerkede midler annet			-
Delsum øremerket	-	-	-
Sum KD-inntekt	-	-	-
Instituttinntekter annuum			-
Instituttinntekter øremerket			-
Avskrivningsinntekter			-
Øvrige inntekter grunnbevilgning	-	-	-
Sum grunnbevilgning	-	-	-
Bidragmidler NFR			-
Bidragmidler EU			-
Bidragmidler andre			-
Oppdragsmidler			-
Sum bidrags- og oppdragsmidler	-	-	-
Sum totalt inntektsbudsjett	-	-	-

Anslaget skal vise en realistisk oversikt over hvordan fakultetets samlede ressursramme ventes å bli i 2021.

Tildelingen av nye studieplasser og rekrutteringsstillinger bevilget i revidert nasjonalbudsjett 2020 skal være fordelt og kjent før budsjettforslaget sendes inn og helårseffekt av dette innarbeides i budsjettforslag for 2021.

Det legges til grunn følgende:

- Lønns- og priskompensasjon på 2,25 %
- Strategisk omfordeling på 1 %.
- Effektiviseringskutt på 0,5 %
- Økonomiavdelingen vil ellers være behjelpelig med å bidra med anslag på endringer i resultatinntekter, endring i studieplassinntekter som følge av tidligere tiltak og endring i inntekter til øremerkede tiltak (rekrutteringsstillinger og andre tildelinger).

Dersom fakultetet legger til grunn en vekst utover det som følger av forutsetningen over må dette klart fremkomme i forslaget. Dersom fakultetet mener det allerede er innvilget budsjettøkning må dette tydelig komme frem i forslaget.

Det vises til «Hovedtabell» i vedlegg. Denne bes brukt i budsjettforslaget.

2) Omtale av planlagt disponering av 2021-budsjettet

Disponering knyttet til tiltak rettet direkte inn mot faglige mål:

- Fakultetets mål, tiltak, ressursinnsats og resultater for de strategiske områdene
 - UiBs strategiske områder er Marin forskning, Klima- og energiomstilling og Globale samfunnsutfordringer. Fakultetet bes kort omtale sine mål, tiltak, ressursinnsats og resultater innenfor disse områdene. Dersom det er foreslått satsinger i budsjettene for satsingsområdene må dette også være inkludert i fakultetenes budsjetter, og fakultetenes egeninnsats må synliggjøres. Forslag til satsingsområdene som ikke berører fakultetets egen ramme skal eksplisitt gis støtte dersom fakultetet stiller seg bak satsingsområdets forslag.
- Fakultetets mål, tiltak, ressursinnsats og resultater i klyngene
 - UiB har etablert flere klynger som skal legge til rette for miljøenes faglige aktivitet. Fakultetet bes kort omtale sine mål, tiltak, ressursinnsats og resultater innenfor disse områdene.
- Andre viktige mål og tiltak ved fakultetet i 2021 (handlingsplaner og egne mål)
 - Fakultetet bes kort omtale sine mål, tiltak, ressursinnsats og resultater innenfor andre prioriterte områder ved fakultetet.

Disponering knyttet til tiltak indirekte rettet mot faglige mål:

- Fakultetets innspill til UiBs strategibudsjett
 - UiBs strategibudsjett er på 262 mill. kroner i 2020 og disponeres langsiktig. Midlene herfra bevilges midlertidig for å sette i gang prioriterte tiltak. Fakultetet kan her foreslå hvordan midlene skal disponeres. Det er

større mulig frihetsgrad i dette budsjettet på lang sikt enn på kort sikt. Ved forslag om bruk av midlene må varighet av bevilgningen og hvordan egen finansiering inngår i planene for tiltaket omtales.

- Fakultetets vurdering av BOA-inntektskildene og planlagte budsjettposter til egeninnsats og overhead
 - Fakultetet bes om å gi sin vurdering av hvordan det ser potensialet for BOA-inntekter i kommende budsjettår og hvilket inntektskrav for 2021 som foreslås. Videre å omtale nivå, utvikling og effekter av egeninnsats fra grunnbevilgningen til BOA og overhead o.l. fra BOA til grunnbevilgningen. Det vises for øvrig til tabellen «spesifisering BOA» i vedlegg som bes brukt i budsjettforslaget.
- Fakultetets mål, tiltak og resultater innen effektivisering og gevinstrealisering
 - Fakultet har de siste årene blitt pålagt et effektiviseringskutt. Det bes om en omtale av status og videre planer på dette arbeidet.
- Fakultetets mål, tiltak og forslag knyttet til studieplasser
 - Dersom fakultetet har forslag om nye studieplasser eller omdisponering av allerede tildelte studieplasser kan dette omtales under dette punktet. Det vises til tabellen «Studieplasser» i vedlegg. Denne bes brukt i budsjettforslaget. Fakultetets tiltak og resultater knyttet til gjennomstrømning kan også omtales under dette punktet.
- Investeringer
 - Fakultetet bes om å omtale sitt planlagte nivå på investeringer (artsklasse 4 kontert motpart 00) i 2021 og hvordan det er tenkt finansiert.

Det vises for øvrig til masterplan for bygg som har satt en årlig realvekst på 1,5 % i internhusleie. Planen er nå til revisjon og en evt. endring av omfang og ambisjonsnivå kan ha betydning for veksten i internhusleien.

Fakultetets forslag til bygningsmessige tiltak og/eller investeringer i inventar og utstyr knyttet til ombyggings- og flytteprosjekter sendes til Eiendomsavdelingen innen 1. september med kopi til Økonomiavdelingen.

Dialogmøter

Høsten 2020 gjennomføres som nevnt dialogmøtene i september.

Vi ser fram til videre dialog om budsjettet for 2021!

Vennlig hilsen

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

Per Arne Foshaug
økonomidirektør

Denne delen av budsjettinnspillet har vært diskutert på instituttrådsmøtet 20. mai og i ledergruppen 3. juni. Videre har deler av innholdet vært diskutert med fakultetsledelsen i dialogmøte med fakultetet 10. juni og et siste utkast har vært sendt på sirkulasjon til instituttrådet.

a) Utdanning:

IF har følgende planer for endringer i studietilbud:

Mastertilbud i kinesisk og japansk – mål oppstart høsten 2022 (søknad forberedes høsten 2020 og sendes inn våren 2021). Målet er å gi BA-studentene i japansk og kinesisk et fullverdig studietilbud som også inkluderer master. Dette er nedfelt i vår tiltaksplan: «opprette masterprogram i japansk og kinesisk og på sikt også gjenopprette masterprogrammet i arabisk». Arbeidet med studieplaner er startet. Imidlertid ønsker vi å inkludere den nyansatte i hvert fag i det videre arbeidet. Spesielt med tanke på at de nye stillingene er utlyst i henholdsvis *kinastudier* og *japanstudier* og vil bidra til å utvide det lingvistiske fokus studiene har i dag. For kinesisk sitt vedkommende er opprettelse av et mastertilbud i tråd med UiBs kinastrategi hvor det bl.a. står: «Styrke og koordinere eksisterende studietilbud, spesielt kinesisk språktilbud».

Flere fremmedspråk i PPU. Det er et ønske for IF på sikt å få inn flere språkfag i lektorprogrammet og PPU. I IF sin strategi heter det at vi «skal tilby forskningsbasert utdanning av høy kvalitet (...) i fagdidaktikken til språkene som undervises i skolen».

Det snakkes over 150 språk¹ i norsk skole og hver tredje elev i norsk grunnskole snakker et annet språk hjemme. Dette er en ressurs som det norske samfunnet ikke tar godt vare på². Man kan forvente at det vil bli økt fokus på andre språk i fremtiden og at interessen for å lære andre fremmedspråk enn de fire tradisjonelle øker. I skolen i dag, undervises det først og fremst i de fire tradisjonelle europeiske språkene, selv om mange skoler har et tilbud utover dette. Amalie Skram vgs. har hatt tilbud i åtte av våre fremmedspråk, men per i dag er det ikke tilbud i arabisk. Italiensk tilbys i vår region på Tertnes vgs. og St. Paul. Det er viktig at språklærere i de ikke-europeiske språkene også sikres en god pedagogisk og didaktisk utdanning. Det har lenge vært et ønske for IF å tilby PPU i andre fremmedspråk enn de fire tradisjonelle, men vi har ikke hatt ressurser til det. Dette ville kunne gjøres etter en modell med fellesundervisning i generell språkdidaktikk og seminarundervisning i didaktikk for de spesifikke fremmedspråkene. Dette er en oppgave vi mener at IF med sin språkportefølje, vekt på fagdidaktikk og forskning på flerspråklighet³ vil være godt rustet til å ivareta. Strukturen i lektorprogrammet gjør at det vil være komplisert å få disse språkfagene inn i der, derfor er PPU den beste løsningen. **For å få dette til er imidlertid første skritt å ha tilbud om master i japansk, kinesisk og arabisk. Russisk og italiensk har master, men ikke tilstrekkelige ressurser. Derfor ønsker vi at fakultetet støtter opp om arbeidet vårt med å utvikle nye masterprogram, i første omgang i kinesisk og japansk. Både for at studentene skal kunne ta master, men også for at vi på mer langsiktig plan skal kunne utvide språkporteføljen i PPU.**

Dette er forankret i HF sin strategi: «videreutvikle tilbudet for lærere i grunnskole og videregående skole» og i humaniorastrategien: «Utvikle lektorutdanning gjennom (...) nye fagtilbud (...)».

Tverrfaglig emne om klimadiskurs: Klimafortellinger, 5 stp, 200-nivå, første gang vår 2021, deretter hver høst. Dette er et tverrfaglig emne som blir opprettet med utgangspunkt i forskergruppen

¹ <https://utdanningsforskning.no/artikler/ivaretas-barns-sprakkunnskaper-i-skolen/>

² <https://forskning.no/skole-og-utdanning-partner-universitetet-i-oslo/barns-sprakkunnskaper-sloses-bort-i-skolen/440652>

³ <https://www.uib.no/fg/fleirspr%C3%A5k>

Budsjettforslag 2021 Innspill fra institutt for fremmedspråk

LINGCLIM. Emnet er ment å nå ut bredt til alle interesserte på UiB og vil således svare HF sin strategi om «tverrfaglighet» og om å formidle forskningen på en måte som er «fagovergripende og tematisk».

Engelsk bachelor gjennomgår en prosess med re-design av programmet i samarbeid med SA og læringslaben. Denne erfaringen vil overføres til fransk, spansk og tysk dersom vi får tilslag på søknaden til DIKU om studentaktive lærings- og vurderingsformer (sendt 8. juni, Program for studentaktiv læring). Dette er forankret i flere strategiske punkt, bl.a. HF's strategipunkter under mål om å forbedre utdanningskvaliteten og satse på «varierte lærings- og vurderingsformer». Både for redesign og ny modell kan det være aktuelt å søke DIKU om midler fra andre program de lyser ut i høst. Disse planene har som langsiktig mål en ny søknad om SFU i 2022 eller 2025 (forankret i Humaniorastrategien).

Ny modell for fransk, spansk og latinamerikastudier, og tysk - oppstart våren 2021.

De tre fagene vil fra våren 2021 tilby et nytt fleksibelt studium, hvor nettbaserte tilbud (gratis EVU-kurs) går parallelt med campusstudiene. Innholdet i emnene vil være identiske, men tilpasset to forskjellige målgrupper. Campusstudiene vil være for ordinære studenter, mens nettstudiene vil i hovedsak gå på ettermiddag og vil derfor være tilpasset en målgruppe som ikke bor i Bergen og/eller studenter som studerer deltid ved siden av jobb f.eks. i skolen. Målet er å øke rekrutteringen til disse tre fagene. Dette er en modell som også kan overføres til andre fag ved IF/fakultetet dersom den viser seg å fungere etter hensikten. Det forventes at studenttallet vil bli høyest på spansk, ettersom man allerede har et nettbasert tilbud som er godt kjent. Denne modellen vil kunne gi undervisningskompetanse for lærere som er i skolen og vil utvide sin faglige kompetanse. Dette er forankret i IF sin strategi; «-arbeide aktivt for å gjøre campustilbudet tilgjengelig for fjernstudenter» og «-oppretholde og videreutvikle instituttets tilbud innen nettstudium», i UiB sin strategi: «Vi skal være ledende på nye og innovative digitale lærings- og formidlingsformer» og i Humaniorastrategien: «en særskilt satsing på nye EVU-tilbud til lærere knyttet til statlige satsinger som «Kompetanse for kvalitet» eller som frittstående fagtilbud med mulighet for digitale undervisningsløsninger.»

Det nye nett-tilbudet vil erstatte de etablerte EVU-kursene på 100-nivå på Nettspansk, men vi vil opprettholde 200-emnene og KFK. Dette vil medføre at noen av lærerne på Nettspansk vil ha noe av sin undervisning på det ordinære campusstudiet, noe som vil medføre endringer i deres kontrakter. **Vi ønsker en dialog med fakultetet om dette tidlig i høst.**

EVU-kurs. Høsten 2019 søkte vi DIKU om midler til å opprette Nettjapansk, men fikk ikke tilslag på søknaden. Vi har også hatt planer om å søke til DIKU om å få utvide Nettarabisk. Begge disse initiativene vil trolig bli utsatt til senere. Vi vil også søke **KFK for engelsk**, nå når dette er utlyst (søknadsfrist september 2020). Dette er forankret i HF sin strategi: «videreutvikle tilbudet for lærere i grunnskole og videregående skole» og i Humaniorastrategien: «en særskilt satsing på nye EVU-tilbud til lærere knyttet til statlige satsinger som «Kompetanse for kvalitet» (...).

Tiltak økt gjennomføring/reduert frafall. IF har i de senere årene hatt særlig fokus på utdanningskvalitet og studentaktive læringsformer for å øke gjennomstrømningen og redusere frafallet. Her har både SFU-prosessen, tiltak i de enkelte fag og tverrfaglige undervisningsforum vært av stor betydning. Flere fagmiljø har søkt insentivmidler for utdanningskvalitet de senere årene og vi fikk tildelt 5 av totalt 10 søknader ved UiB i 2019 og 3 av totalt 9 ved UiB i 2020. Blant tiltakene som har fått støtte er redesign-prosessen på engelsk. Både prosessen og resultatene fra dette prosjektet, samt øvrige prosjekt ved IF, er ventet å ha en positiv effekt på gjennomføringen ved IF på sikt. Vi ser ellers behov for en tydeligere forventningsavklaring overfor studentene i starten av studiene, slik at de stiller forberedt og er innstilt på studentaktiv læring i sine studier.

IF ønsker ellers å legge til rette for studentenes gjennomføring ved å arrangere tverrfaglige skriveseminar på både master- og BA-nivå. I tillegg har inviterer vi hvert semester studenter på alle

Budsjettforslag 2021 Innspill fra institutt for fremmedspråk

nivå til drop-in skrivestue («Shut up & write»). Vi har også innført en årlig masterkonferanse hvor masterstudentene presenterer sine oppgaver for ansatte og for BA-studenter. Den ble holdt for første gang i år, og var da digitalt.

Arbeidslivsrelevans er viktig for studentenes motivasjon og gjennomføring, og Studiebarometeret viser at det trengs økt synlighet på dette feltet også på IF. Som tiltak her kan vi nevne at vi arrangerer årlige arbeidslivsdager for språkstudenter på alle nivå. Videre etablerte vi et nytt praksisemne fra høsten 2019 (SAP100). Vi har planer om å videreutvikle dette emnet på sikt ved å tilby flere relevante praksisplasser både i inn- og utland. Ellers har vi gjennom kontakt med skolene og arrangement som «Ka vil du bli?» og språkdager for vgs ønsket å rekruttere motiverte studenter til våre fag.

Til slutt vil vi nevne at IFs professor i russisk, Ingunn Lunde, i år ble tildelt Ugleprisen. Lunde har bestemt at prisen på 100.000 kroner skal utlyses til gode tiltak for studiekvalitet blant alle fagene på IF. Da har de som ikke fikk insentivmidler muligheter til å søke.

Dimensjonering av studietilbud og opptak. I tråd med instituttets strategi jobbes det med «å skaffe tilstrekkelige ressurser til å opprettholde forskningsbasert undervisning med god kvalitet i alle fag og disipliner». Parallelt jobbes det kontinuerlig med å tilpasse studietilbudet til tilgjengelige ressurser, men det er en utfordring å balansere målet om å tilby «våre studenter fremragende forskningsbasert utdanning fra bachelor til doktorgrad» (UiBs strategi) og lite ressurser på fagene. Mye av ressursene på fagene går dessuten med til å administrere studiene og det kommer stadig nye pålegg om rapportering, etc. fra fakultetet eller UiB sentralt, uten at dette reflekteres i bemanningsplanen. Et annet moment er at all rapporteringen (i flere ulike kanaler) oppleves som rapportering for rapporteringens skyld, noe som går ut over kvaliteten på det vi rapporterer. Disse rapporteringene synes heller ikke i timeregnskapene og de faglig ansatte opplever at det per i dag er satt av for få timer til studieadministrering i timeregnskapene.

Forventet effekt av koronasituasjonen. På kort sikt ser det ikke ut til at studiepoengsproduksjonen har gått ned (Se figur 1 i vedlegg 1, pr. 25.6.). På lang sikt er det vanskelig å forutse. Vi kan miste studenter som ikke er motivert for mye ad-hoc digital undervisning som ikke er bunnet i grundig planlegging.

Utvexling – Når utvexling blir avbrutt (våren 2020) og avlyst høsten 2020 vil det få følger for fremtidig budsjett (2022). **Vi ber om at UiB sentralt kompenserer for dette slik at vi kan få tilsvarende det vi hadde i 2019.**

b) Forskning

IF sin forskning har de senere årene blitt mer tverrfaglig og flere av prosjektene har en tydelig samfunnsrelevans (klima, aldring, Islam, flerspråklighet) i tråd med flere av strategiene som vektlegger globale samfunnsutfordringer og klima. IF har hatt en jevn økning i publiserings-poeng siden oppstarten i 2007 (se figur 2, vedlegg 1), vi har også hatt et økt fokus på forskergrupper og på satsning på å søke eksterne forskningsmidler (i tråd med alle strategiene). Per i dag har vi fire eksternt-finansierte forskning-prosjekter (Skagen, Miles, Hovden og Fløttum) og IF har som mål i sin strategi alltid å ha minst to.

Vi jobber kontinuerlig med å styrke søknadsaktiviteten ved IF gjennom oppfølging av potensielle søkere. Gjennom forskningsplaner og medarbeidersamtaler identifiserer vi forskere som har ambisjoner om å søke eksterne forskningsmidler. Vi har de siste årene hatt mest fokus på NFR-søknader, men vi har de neste 4-5 årene også ambisjoner om å sende inn 2-4 søknader til ERC og tror vi kan få tilslag på 1-2 ERC-prosjekter i perioden. IF har også som mål å trekke til seg gode søkere til Marie Curie-programmet og vi har to mulige kandidater for fristen i september 2020.

Budsjettforslag 2021 Innspill fra institutt for fremmedspråk

Vi har flere forskere som er ledende innen sine fagfelt, men ikke mulig å finne noen objektive mål på dette. Indikatorene som finnes, er ofte misvisende for humanistiske fag. IF søker ved nyansettelser å tiltrekke seg forskere med sterke forskningsambisjoner, som ser det som naturlig å søke ERC-midler.

IF har per i dag ingen planer for SFI eller SFF, men kanskje en søknad innen infrastruktur innen 2 år. IF oppfordrer fakultetet til å inkludere andre eksterne finansieringskilder her, som f.eks. TMS.

Utviklingsprosjekt – Testmiljøet. IF har gjennom flere år huset prosjektet Nasjonale Prøver i Engelsk og fått jevnlig tilslag på anbudssøknader, både innen hovedprosjektet og mindre prosjekter som kartleggingsprøver, og nå sist utviklingsprosjekt for eksamensoppgaver for engelsk. Miljøet rundt disse prosjektene er unikt i Norge og IF har knyttet en stipendiatstilling til prosjektet. Det er de senere årene også blitt et tettere samarbeid mellom dette miljøet og engelskfaget. Miljøet har sin egen forskergruppe og deltakerne i gruppen deltar på konferanser og har også noe publikasjonsvirksomhet. Sammen med andre universitetet og høgskoler planlegger gruppen en NFR-søknad i 2020.

c) Innspill til bemanningsplanen

Vi kjenner ikke til noen kjente avganger før pensjonsalder. Våre fag er en kombinasjon av ferdighetsfag og kunnskapsfag, men dette gjenspeiles ikke i bemanningsplanen. Vi gjentar våre kommentarer til bemanningsplanen fra i fjor, i noe modifisert form:

I strategiene er både **bredde** og **kvalitet** nøkkelord. Videre er hovedmålene i kapitlet Språk i UiB sin Humaniorastrategi at **kvaliteten på språkfagene skal styrkes**, videre under Hovedaktiviteter at UiB sine **fremmedspråk skal sikres forutsigbare og gode rammer**. For å oppnå dette målet er det nødvendig at det i bemanningsplanen blir **gjennført et minimumstall på tre ansatte på hvert BA-program**. For våre fremmedspråksprogram er dette nødvendig for å sikre bredden både i antall språkprogram og innad i programmene i undervisningsemnene (*både* språk og litteratur/kultur), Videre for å kunne sikre at de ansatte på de små fagene også kan delta i beslutningsorgan, ledergruppe, arbeidsutvalg, etc. og for at de skal kunne gjennomføre forskningsterminer. **Rent konkret vil det si at fakultetet bør lage en plan for opptrapping til minst 3 ansatte på alle fagene i den kommende bemanningsplansperioden.**

IF har siden i fjor fått utlyst en stilling i kinesisk og en i japansk slik at vi nå har tre faste stillinger i hver av de fagene. Da gjenstår det for IF sin del å opptrappe til en minimumsbemanning på 3 i følgende to fag:

2021: En ny stilling i arabisk språk/kultur. Arabiskfaget har de siste årene blitt kraftig redusert fra 3,5 faste stillinger til 1,5 i dag (i tillegg 0,5 stilling finansiert av Nettarabisk). Faget har fått redusert sin fagportefølje (bortfall av masterprogram og bortfall av BA-oppgaven som nå skrives på AHKR) og har gått over til en ny modell for undervisningen. Faget ser en stor økning i tilstrømming av studenter, spesielt fra andre fakultet som ønsker arabisk som støttefag i sin BA-grad. Totalt var det 51 avlagte eksamener i 2017, 64 i 2018 og 81 i 2019, og bare i vårsemesteret 2020 er det avlagt 51 eksamener på faget. Faget har behov for en ny stilling, slik at BA-programmet får 2,5 faste stillinger i tillegg til den halve stillingen IF får når Hovden er ferdig med sitt prosjekt (stilling delt mellom AHKR og IF). I tillegg må Nettarabisk beholde stillingen på 50% som finansieres av EVU-inntekter. IF har fått en spesialordning med en midlertidig gjeste-førsteamanuensis fram til og med vårsemesteret 2021 og faget vil derfor ha dekket sine mest prekære undervisningsbehov fram til da. Derfor ønsker vi en opptrapping med en stilling fra høsten 2021. Kunnskap og kjennskap til arabisk språk og kultur vil kunne bidra til globale samfunnsutfordringer og arabisk er et nyttig støttefag i mange av universitetets utdanninger (journalistikk, sammenlignende politikk, juss, m.fl.).

Budsjettforslag 2021 Innspill fra institutt for fremmedspråk

2021/2022: En ny stilling i italiensk. Å være et breddeuniversitet betyr også å ivareta fag som kanskje ikke har høye studenttall, og et så viktig kulturfag som italiensk bør derfor sikres tilstrekkelig bemanning. Interessen for italiensk er absolutt til stede og høsten 2019 tok vi opp 6 søkere til master. Fra august 2019 har vi ansatt en postdoktor i italiensk som også vil få 25 % undervisning. I tillegg har vi ansatt en lærer fra vgs. i en 20% bistilling i to år. Uten disse stillingene ville det ikke være mulig å undervise og samtidig innvilge forskningsfri til den ene ansatte som har rett på dette.

På italienskfaget har vi per i dag en midlertidig ansatt med kontrakt som går ut i juni 2021. Hun vil da ha vært midlertidig ansatt i åtte år som vikar når M. Hagen var dekan og senere prorektor. Hagen vil ha rett på flere års forskningsfri etter endt periode som dekan/prorektor og faget vil ikke kunne klare å opprettholde tilbudet uten en full stilling i italiensk litteratur. Vi vil derfor be om at fakultetet utlyser en stilling i italiensk litteratur, gjerne i kombinasjon med fagdidaktikk (for PPU, se over), for tilsetting fra høsten 2021. Det vil gi en mulighet for den midlertidige ansatte til å søke på stillingen. Alternativt at vikaren gis fast stilling på bakgrunn av at det oppleves som dårlig personalpolitikk å ha en person gående som vikar i 8 år.

Vi ber om at fakultetet inkluderer opptrappingsplan for arabisk og italiensk i sitt arbeid med bemanningsplan og budsjettbrev 2021.

Engelsk litteratur. Like viktig som det er å sikre en forsvarlig minimumsbehandling, er det å sørge for at de store fagene også er sikret riktig bemanning. Engelskfaget har i 2020 16 fast ansatte og en fulbrightstilling. Det er samme antall fast ansatte som faget hadde i 2014, mens antall studenter har økt (antall studiepoeng, årsheter, har økt fra 163,3 i 2014 til 173,7 i 2018). Antall publikasjonspoeng per ansatt med forskning har gått noe ned (-0,2). Fordelingen mellom disiplinene har endret seg, ettersom det er blitt ansatt to faste fagdidaktikere i perioden. Engelskfaget jobber nå med en krevende redesign-prosess for BA-programmet som vi mener både vil kunne føre til økt gjennomføring og rekruttering. Engelskfaget har hatt en høy stryk prosent på emner i lingvistikk, men samtidig har masterprogrammet i flere år skåret veldig høyt på studentbarometeret, og et av målene med redesignprosessen er å overføre suksessfaktorer fra masterprogrammet til bachelorprogrammet. Faget ser en økning av studenter til masterprogrammet noe som medfører at veiledningsbyrden på masteroppgaver og semesteroppgaver på masteremner er så stor at vi må hente inn eksterne veiledere for å komme i mål. Faget har de siste årene klart seg bra på grunn av et forholdsvis høyt antall stipendiater. Antallet studenter som skriver masteroppgave i litteratur er til tider mye høyere enn det antallet som skriver i lingvistikk og didaktikk til sammen. Vi ser et stort behov for en ny stilling til engelskfaget og denne bør være i litteratur. En annen utfordring er at faget sliter med å finne personer som kan påta seg de bistillingene som fakultetet har gitt oss i forbindelse med økning av studieplasser på lektorprogrammet. **Vi ber fakultetet styrke engelskfaget og derved også lektorprogrammet (nevnt i alle strategiene) med en stilling i litteratur fra høsten 2021.**

Fransk, spansk og tysk. I henhold til bemanningsplanen mister fransk, spansk og tysk hver en stilling de nærmeste årene. Fagene jobber nå med å søke eksterne midler til undervisning (DIKU) og håper at dette vil bidra til økt studentrekruttering og at de derfor ikke mister de stillingene som er planlagt/vurdert inndratt. I Humaniorastrategien heter det bl.a. at «UiB er det eneste lærestedet på Vestlandet som tilbyr gradsstudier i tysk, fransk og spansk, og vil ta et særskilt ansvar for å forvalte disse fagene i regionen.» Hvis disse fagene mister en stilling hver, vil vi ikke kunne ivareta det særskilte ansvaret UiB påtar seg. Dette er mest kritisk for franskfaget som i tillegg til undervisning har en meget høy aktivitet på forsknings- og utdanningsprosjekter. **Vi ber fakultetet om å revurdere og vente med å trekke inn disse stillingene til vi har sett effekten av den nye modellen.**

20 % stillinger for å avlaste forsknings- og undervisningskoordinator. Som nevnt over er det stadig en økning i administrative oppgaver som faller på de vitenskapelige. Arbeidsbyrden på forsknings- og undervisnings-koordinatorene har også økt de siste årene. Med så få ansatte som instituttet har er det nødvendig å sette inn vikar for forsknings- og undervisningskoordinatorer og det mest ryddige her er bistillinger. Vi ber fakultetet bidra med midler til disse stillingene ettersom de er vikarer for absolutt nødvendige verv i ledergruppen ved instituttet.

Administrative stillinger – Med økt fokus på rapportering, studentoppfølging, programutvikling, arbeidslivskontakt og prosjekter for økt gjennomføring, søknader om utveksling og eksterne midler til undervisning, ser vi at det til tider er en veldig høy belastning på administrasjonen. Spesielt er studieadministrasjonen sterkt belastet, og vi mangler også ressurser innen forskningsadministrasjon. **Vi vil be om at fakultetets bemanningsplan fra 2016 revurderes og oppjusteres til dagens behov.**

d) Rekrutteringsstillinger

IF har 15 hjemler og vi ønsker at disse hjemlene skal beholdes på IF. IF har 9 språkfag, fire disipliner og en rekke forskergrupper. Det er ønskelig at vi selv kan råde over disse hjemlene. Vi ønsker å kunne utlyse både åpne stillinger og øremerkede ved behov. Vi har selv bidratt med tre stipendiatstillinger til de to BFS/TMS-prosjektene vi har hatt. Dette viser at vi bruker rekrutteringsstillingene strategisk. Vi ønsker også å bruke rekrutteringsstillinger for å styrke forskergruppene. Vi vil også gjerne fortsette å lyse ut postdoktorstillinger og slik kunne styrke søknader til NFR/ERC. Vi mener at utlysning av rekrutteringsstillinger best skjer i nærhet til fagene.

e) Andre relevante momenter som gir økonomiske konsekvenser på kort og lang sikt.

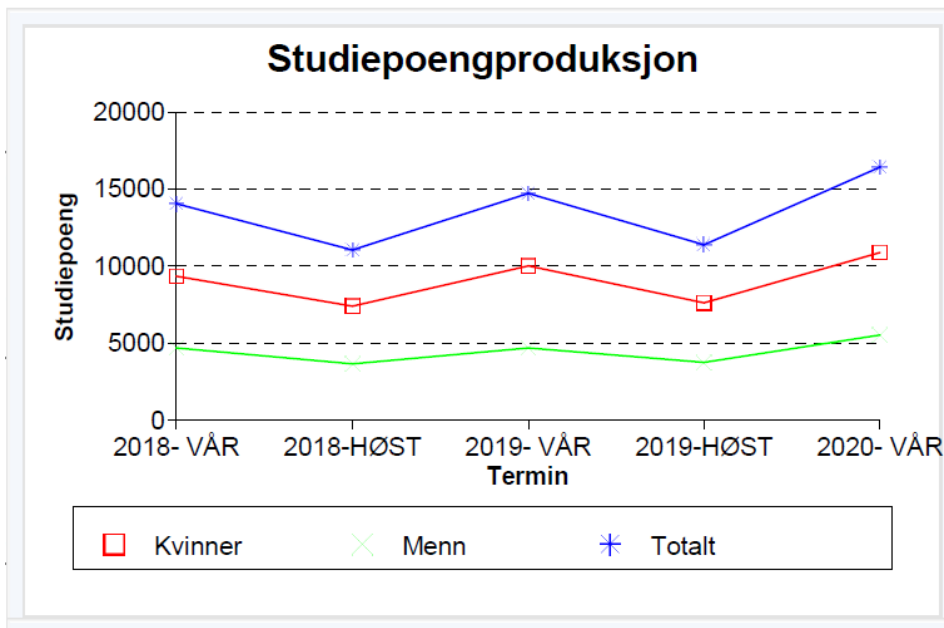
f) Innspill til UiBs budsjettforslag for 2022 til Kunnskapsdepartementet (KD).

Vi vil be fakultetet om å spille inn til KD at det settes av midler til å **utvide BA-graden i særlig vanskelige språk som japansk, kinesisk og arabisk til 4 år**. Så lenge disse tre språkene er lite utbygd i videregående skole, kan man ikke forvente at studentene har kunnskaper i språket når de starter og første året av spesialiseringen blir derfor brukt til ren språkopplæring. Det er for oss et helt klart ønske at studenter som har en BA-grad fra UiB i et fremmedspråk skal ha tilnærmet samme nivå både når det gjelder språk og innhold (litteratur, kultur/historie) i studiene. Det betyr at en BA-grad i et fremmedspråk må kunne gi studentene tilstrekkelige kunnskaper i språket til å kunne lese avanserte tekster på fremmedspråkene og studiet må inneholde emner i litteratur og kultur/historie. Et fjerde år ville utgjøre en stor forskjell når det gjelder å utjevne forholdet mellom de ulike BA-programmene i fremmedspråk. Dette fjerdeåret var nevnt i Humaniorameldingen, men er ikke blitt fulgt opp fra KD sin side.

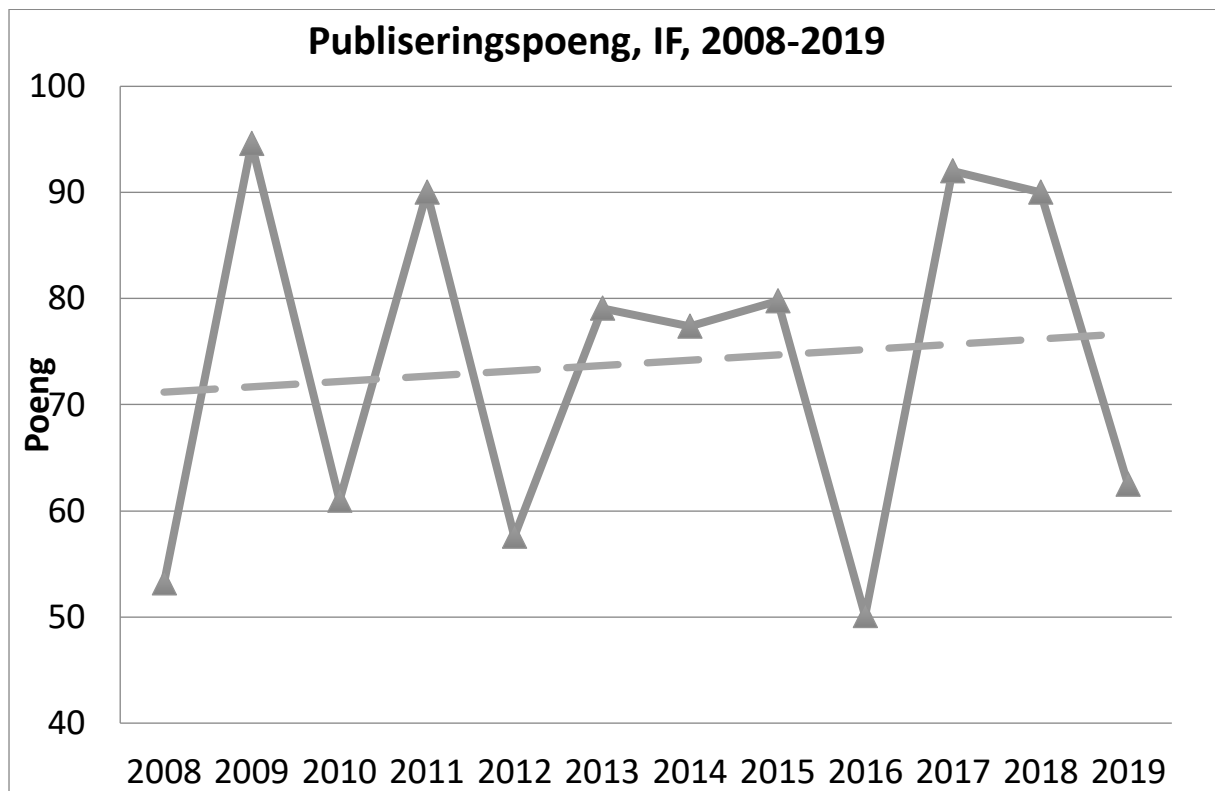
g) Økonomimodellen

Vi ser frem til denne nye modellen og mener det er viktig at instituttnivået er påkoblet under hele prosessen.

VEDLEGG 1

Figur 1: Studiepoengsproduksjon IF (FS581.003: Studiepoengproduksjon)

Figur 2 - Økning av publiseringspoeng for IF 2008-2019 (Laget av Kevin McCafferty basert på IF sine publiseringstall)

Det humanistiske fakultet
Universitetet i Bergen

Deres ref. 2020/4613

Vår ref.

Dato: 27.06.2020

Budsjettforslag 2021 – innspill fra LLE

a) Utdanning

I 2021 regner LLE med flere studenter, flere ansatte i bistilling, mer ekstern finansiering av undervisning, men også nedgang i studiepoeng ved lingvistikk.

LLE regner med at det vil bli flere studenter i nordisk også i 2021, både på lektorprogrammet i norsk, og studenter på andre lektorprogrammer som velger norsk som fag II. Vi vil få flere avlagte studiepoeng, men må også bruke mer ressurser på undervisning i 2021. Først og fremst behøves flere lærere til å veilede masteroppgaver, og til undervisningspraksis. Instituttet tar grep for å fordele mastergradsveiledningen på alle ansatte på nordisk, og vil i tillegg ansette flere i bistilling for å veilede lektorstudenter. Bachelorprogrammet i norsk som andrespråk og Prisme, fjernstudiet i norsk som andrespråk, regner vi også med vil få flere studenter. Her er staben hardt presset, og det er vanskelig å få gjennomført undervisningen. Vi må trolig ansette i bistillinger i norsk som andrespråk også.

I tillegg til disse studentene er det stor etterspørsel etter etter- og videreutdanning i nordisk. Vi søker i år om en ny periode med finansiering fra «Kompetanse for kvalitet» (KFK). Det hadde vært mulig å trekke studenter til flere EVU-tilbud, men vi har ikke ledig kapasitet i staben til å utvikle og å gi undervisning i slike tilbud.

De ansatte på digital kultur har også undervist svært mye i flere år. Her øker staben med én stilling, så vi håper det vil hjelpe noe. Seks ansatte er likevel få for et program som jevnlig trekker hundre studenter, så her vil vi trolig trenge enda flere ansatte om vi lykkes med innsatsen vår for å få flere gjennom til bachelorgraden.

I kunsthistorie ser vi mange tegn på at bachelorprogrammet henger dårlig sammen. Vi har derfor i 2020 innledet et prosjekt for å reformere bachelorprogrammet. Dette arbeidet vil fortsette inn i 2021, og her kommer vi til å ta av oppsparte midler for å støtte arbeidet, både til seminarer og til kortvarige prosjektstillinger. Kunsthistorie arbeider også med en søknad til DIKU på 5 millioner kroner til digital undervisning.

I 2021 går to ansatte ved lingvistikk av, kun én av disse stillingene blir erstattet. Det betyr at vi må kutte i undervisningstilbudet, som allerede er begrenset. Lingvistikk har ingen valgfrie emner verken på bachelor eller master, og er også det faget som underviser minst per emne.

Når vi nå må kutte ytterligere må vi enten stenge emner i metoder og språk og data for studenter fra andre programmer, eller legge ned masterprogrammet. Begge tiltakene vil føre til stor nedgang i studiepoeng fra høsten 2021.

Teatervitenskap er et annet fag med få ansatte, som i dag underviser for mye. Her må vi også kutte i antall undervisningstimer på hvert emne. I tillegg undersøker fagmiljøet om det er mulig å få en eksternt finansiert bistilling, for eksempel betalt av Norsk regissørforening.

b) Forskning

Ansatte ved LLE fikk tilslag på tre prosjekter finansiert av NFR i 2020, og to finansiert av europeiske kilder. I tillegg har instituttet en andel i en ny SFF på SV. Disse prosjektene slår for det meste inn på budsjettet fra 2021 og framover.

LLE regner med å være like aktive med å søke midler om ekstern finansiering i 2021 som tidligere år. I 2021 sendte instituttet seks søknader om forskerprosjekter til NFR, i 2021 regner vi med at nivået blir omtrent det samme. I tillegg sender forskere ved LLE to søknader om SFF i 2021. Vi regner med minst to søknader om ERC-stipend for yngre forskere.

Aktiviteten ved leksikografiprojektene Revisjonsprosjektet og NO-AH vil fortsette inn i 2021. Med bakgrunn i stortingsproposisjonen om Lov om norsk språk, skulle det være mulig å hente finansiering over statsbudsjettet for en satsing på terminologi. I en tidligere søknad til Kulturdepartementet har Språksamlingene skissert et budsjett for forsvarlig drift på 5 millioner per år. Dette vil vi søke om, og det bør i det minste være mulig å få oppstartsmidler som tilsvarer bevilgningen til Norsk ordbok, altså 2 millioner per år.

Miljøet i Elektronisk litteratur ved LLE kan trolig karakteriseres som ledende i verden. Også i lingvistikk har vi et miljø av høy internasjonal standard, men dette står i fare for å forvitne, slik det ble påpekt i HUMEVAL-rapporten. Denne faren har økt, ettersom fagmiljøet blir mindre og for mye forskningstid går med til undervisning. Lingvistikk har fått infrastrukturmidler fra NFR, og har bygget opp infrastrukturen som ordbøkene er avhengig av. Dette miljøet bør kunne utvikle flere infrastruktursøknader, men det er altså sårbart slik situasjonen er i dag.

Infrastrukturprosjektet Clarino + må ha et eget leiested for å synliggjøre flyten av inntekter og utgifter. Leiestedet er lagt under LLE's annum. Leiestedets resultat, enten det pluss eller minus, påvirker instituttets driftsbudsjett på en uheldig måte.

c) Innspill til bemanningsplanen

Fram mot 2024 er det noen ansatte som trolig vil gå av før de fyller 70 år. Slik det ser ut i dag, gjelder det en ansatt i allmenn litteraturvitenskap, en i kunsthistorie (allerede lyst ut), en i digital kultur og en ved norskkursene. Vi har imidlertid lært i 2020 at dette kan endre seg raskt.

Flere fag ved LLE har kritisk liten størrelse, og bør styrkes med en ekstra ansatt: Norsk som andrespråk, nordisk fagdidaktikk, lingvistikk, teatervitenskap og digital kultur.

Alle fag har i instituttrådet uttrykt frustrasjon over at det ikke er mulig å ansette midlertidig for å hjelpe med undervisningen og gi tid til forskning. Endringen i Statsansatteloven gjør at det kreves mer overskudd i staben nå enn tidligere. Fakultetet bør oppheve det strenge skillet mellom stillinger i bemanningsplanen finansiert over grunnbevilgningen og eksternt finansierte stillinger. Det er gode muligheter til å finansiere stillinger over bevilgninger til EVU og leksikografi, men disse tilbudene krever forberedelse av fast vitenskapelig ansatte. Med dagens skille mellom arbeidsoppgaver for stillinger finansiert over grunnbevilgningen og eksternt finansierte stillinger får vi ikke utnyttet eksterne midler til å bygge opp nye EVU-tilbud eller å la eksternt finansiert virksomhet styrke den ordinære undervisningen. Skillet gjør økonomien mindre enn den hadde behøvd å være.

d) Rekrutteringsstillinger

Rekrutteringssituasjonen er kritisk i norsk som andrespråk over hele landet. Både LLE og NTNU har i vår lyst ut en ledig førsteamanuensisstilling uten å få kvalifiserte søkere. Ved LLE går en ansatt av for aldersgrensen innen 2028, og vi skulle også gjerne ansatt en person til Prisme. Her bør vi ansette minst en stipendiat for å sikre rekrutteringen.

Forøvrig mener nok alle fagmiljøene at de har behov for rekruttering. Stipendiatstillinger bør fordeles gjennom en grundig strategisk vurdering, en vurdering som ikke kun ser på nye satsninger, men også vurderer kjernevirksomheten strategisk.

e) Andre relevante momenter

LLEs lokaler er nå utnyttet 100%. Om instituttet får tilslag på én eneste søknad om eksterne midler, vil vi ikke ha kontor til ansatte i rekrutteringsstillinger. Siden vi regner med vekst på flere områder, vil LLE i 2021 ha behov for nye lokaler i tillegg til de vi har i dag. Dette er vanskelig å anslå eksakt, men at vi har behov for kontor til 5 ekstra personer i 2021 virker rimelig å anta, og dette vil øke i senere år.

f) Innspill til departementet

LLEs språkvitenskapelige fagmiljøer samarbeider tett med Språksamlingane. I proposisjonen om ny språklov ble det etterlyst kompetanseoppbygging i fagområdene terminologi og stadnamngransking, noe som ikke er mulig innenfor den eksisterende rammebevilgningen. UiB har derfor ved flere tidligere anledninger foreslått at samlingene styrkes med to stillinger i terminologi og en stilling i navneforskning for å kunne utføre oppdraget sitt. LLE stiller seg bak dette forslaget. Instituttet har en faglig historie og kompetanseprofil der disse satsingene passer naturlig inn. I tillegg bør det opprettes studieplasser innenfor disse fagene, slik at nasjonen kan sikre at den har denne viktige kompetansen.

Anders Fagerjord
Instituttleder

Håvard Østrem Peersen
Fungerende adm. sjef

Budsjettinnspill 2021 – AHKR

Utdanning

Vårt viktigste redskap i det kontinuerlige arbeidet med å dimensjonere studietilbudet i forhold til ressursituasjonen, er ressursbudsjettet vi implementerte i fjor. Dette budsjettet gir detaljerte oversikter over forventet ressursbruk på alle emner og programmer og brukes som et strategisk verktøy både for å sikre at undervisningstilbudet er tilpasset undervisningsressursene – og at ressursene brukes slik at studietilbudet- og kvaliteten blir best mulig. I året som kommer vil vi særlig se nærmere på vurderingsformene med sikte på å redusere kostnadene samtidig som de faglige og pedagogiske hensynene blir ivaretatt.

I fjorårets budsjettinnspill viste vi til instituttets strategiske mål om å satse mer på studentaktive læringsmetoder og utrede mulighetene for å kunne tilby mer av undervisningen i mindre grupper. I alle våre fire fag har det i enkelte emner blitt eksperimentert med undervisningsmetoder som ofte kombinerer forelesnings- og seminarundervisning med bruk av ulike digitale verktøy og plattformer. Vårens påtvungne eksperiment med digital undervisning har gjort at hele staben nå har en digital kompetanse som vi kan dra nytte av også når situasjonen normaliseres. Staben har dessuten blitt vant til å arrangere og delta på møter via digitale plattformer, og vi vil forvente økt bruk av nettmøter også i framtida slik at reisevirksomheten kan begrenses. Når det gjelder gjennomstrømning og frafall har vi foreløpig ingen indikasjon på at koronasituasjonen har hatt en negativ effekt. Alle våre studenter fikk et tilpasset undervisningstilbud og nettbasert eksamen ble gjennomført. Søkertallene til så vel våre BA- som MA-programmer tyder heller ikke på at våre fag har blitt mindre populære.

Arbeidet med å etablere et nettbasert masterprogram om religiøse minoriteter er i rute, og vi tar sikte på å få programmet godkjent innen utgangen av 2020. I de opprinnelige planene var dette programmet kun tenkt som et EVU-tilbud rettet mot et internasjonalt marked. Slik programmet nå blir utformet, blir det også lagt til rette for at lektorstudenter og ordinære masterstudenter i religionsvitenskap kan inkorporere enkeltemner i sine studieløp. Dette gjøres ved at programmet vil bestå av en kombinasjon av emner som tilbys med og uten studieavgift. Vi vil dessuten sannsynligvis velge en finansieringsmodell som åpner for en kombinasjon av studieavgift og studiepoenginntekter. En slik oppbygging av programmet, vil begrense mulighetene for å hente inn eksterne inntekter, men vil samtidig senke den samlede prisen for EVU-tilbudet slik at det forhåpentligvis kan trekke til seg flere studenter – også for eksempel norske lærere som ønsker en videreutdanning. Utformingen av programstruktur og finansieringsmodell gjøres i samarbeid med fakultetet, men vi er ikke kommet så langt i planleggingen av det er meningsfullt å skrive inn mulige effekter i langtidsprognosen.

Forskning

Som i fjor vil instituttet peke på at vi har ett fagmiljø i verdensklasse (SapienCE) og flere fagmiljøer og enkeltforskere av høy internasjonal standard (I arkeologi også bl.a. klassisk arkeologi. I religionsvitenskap bl.a. nyreligiøsitet, antikken og sørasiatiske religioner. I kulturvitenskap bl.a. seksualitet og klimaforståelse. I historie bl.a. antikkens historie, middelalderens intellektuelle historie, migrasjons og minoritetshistorie og midtøstens historie.). Instituttet oppfyller derfor allerede UiBs strategiske mål for 2022. Vi vil også nok engang understreke at det ikke er noen nødvendig sammenheng mellom fremragende forskning og ekstern finansiering. «Høy internasjonal

standard» kan bare oppnås gjennom vitenskapelig publisering, og de fleste av instituttets internasjonalt ledende forskere har oppnådd en slik posisjon ved å utnytte forskningstiden i stillingene. Instituttets primære forskningsstrategi er derfor å sikre forskningstiden og legge til rette for best mulig bruk av den. Dette har vi de siste årene gjort ved en utstrakt og systematisk tildeling av ekstraordinære forskningsterminer for ansatte med betydelige overskudd i timeregnskapet. Samtidig legger instituttet til rette for at våre forskere kan søke eksterne midler. Det store strategiske gjennombruddet i år, var tildelingen til SAMLA som betyr at instituttet skal lede et prosjekt som i samarbeid med UB skal utvikle en teknologisk nyskapende måte å digitalisere den norske kulturarven. Målet er å etablere en infrastruktur som vil legge til rette for komparativ kulturforskning og således bidra til å generere et mangfold av nye forskningsprosjekter. SAMLA fikk kun tildelt halvparten av summen det var søkt om, men ligger godt an til å få gjennomslag for en fase to dersom prosjektet lykkes. Vi har også hatt god uttelling på MSC (Marie Skłodowska-Curie)- stipend og fikk i år to av UiBs seks tildelingen. Når det gjelder ERC-søknader fikk dessverre Synergi-søknaden, der vi er partner, avslag etter å ha kommet videre for tredje gang. Instituttet vil i 2021 å følge opp våre potensielle ERC-søkere i tråd med innspillet som er sendt fakultetet. Av andre satsinger kan nevnes at instituttet i år sendte fire NFR-søknader og planlegger å sende fire søknader om Marie Curie-stipend. Instituttets BOA-inntekter har for øvrig i 2019 og 2020 ligger over prognosene, og vi har i år justert opp våre ambisjoner.

Konsekvensene av Korona-situasjonen for forskningen er entydig negativ. At alle forskningsreiser måtte avlyses eller avbrytes vil nødvendigvis føre til at forskningsplaner vil måtte endres og at prosjekter vil bli forsinket. Vi må dessuten forvente at den brå overgangen til digital undervisning for mange var så arbeidskrevende at den gikk utover forskningstiden.

Innspill til bemanningsplanen

Instituttet har i vår hatt en ikke-planlagt avgang på grunn av dødsfallet til Sæbjørg Nordeide som var professor i middelalderarkeologi. Ifølge gjeldende bemanningsplan, er en re-utlysning etter uventet avgang i arkeologi «ikke sannsynlig, og med dagens forutsetninger kan man ikke regne med» re-ansettelse i stillingen som vil bli ledig når Lars Forsberg går av. (Han fyller 70 år i 2024). Instituttet vil imidlertid påpeke at forutsetningene er endret og at dersom kriteriene for bemanningsplanen skal legges til grunn skal arkeologifaget opprettholde sin bemanning på syv faste vitenskapelig ansatte. Vi vil trekke fram følgende argumenter:

1. Bemanningsplanen viser til at arkeologi «har moderat studiepoengproduksjon per ansatt», og det legges avgjørende vekt på at produksjon av «studiepoeng (årsenhet) pr. undervisningsstilling» ligger under gjennomsnittet ved fakultetet: Mens snittet for fakultetet i 2018 var 11,8, var snittet for arkeologi de fem årene som vises i saksforelegget (2014-2018) 8,5. Faget er imidlertid i kraftig vekst: I 2018 var dette nøkkeltallet 9,2 og økte til 11,2 i 2019. Med én ansatt mindre i 2019, ville hver undervisningsstilling ha produsert 13,2 årsenheter - altså godt over fakultetssnittet. Studenttilstrømningen har dessuten fortsatt. I år har 78 studenter søkt opptak på BA-programmet, mens det var 40 søkere i 2018 og 60 i 2019. Også søkertallene til masterstudiet er gode: Fra 2018 til 2019 ble antallet nye masterstudenter nesten doblet (fra 7 til 13) og i år har antallet førsteprioritetssøkere økt fra 22 til 31, og fakultetet ønsker nå å åpne for 19 nye masterstudenter. Når det gjelder doktorgradskandidater har fagmiljøet over år hatt ansvaret for å veilede mer enn to kandidater pr. ansatt, og hittil i år har fire arkeologer levert avhandlinger til bedømming. Etter instituttets vurdering vil den kraftige økning i

studiepoengproduksjon, sammen med den økte studenttilstrømningen og det jevnt høye antall doktorgradskandidater, alene begrunne at staben ikke reduseres.

2. Arkeologi har lenge argumentert for å bli plassert i en høyere finansieringskategori på grunn av fagets profesjonskarakter og sterke innslag av laboratorierelatert opplæring (dvs. feltpraksis og gjenstandsstudier ved egne og Universitetsmuseets natur- og kulturhistorisk samlinger og laboratorier.) Instituttet har særlig lagt vekt på å videreutvikle et omfattende og ressurskrevende feltkurs på masternivå i nært samarbeid med museet. Fakultetet har støttet kravet om endret finansieringskategori overfor de bevilgende myndigheter, men har ikke villet gi ekstra tilskudd til faget. Instituttet har forståelse for at fakultetet må forholde seg til de gjeldende finansieringskategoriene, men vil påpeke at et fag som har et anerkjent behov for ekstra undervisningsressurser, ikke bør pålegges å produsere flere studiepoeng pr. ansatt en gjennomsnittet.
3. Studenttilstrømningen vi nå ser må sees i sammenheng med det systematiske arbeidet som staben har utført for å gi både BA- og MA-programmene attraktive faglige profiler som gjør dem konkurransedyktige i forhold til tilsvarende studier i Oslo og Trondheim. Viktig i denne profileringen er en faglig bredde som dekker de klassiske tidsperiodene (stein- bronse-, og jernalder), samt spisskompetanse i afrikansk mellomsteinalder, klassisk arkeologi, zoo-arkeologi og nordisk middelalderarkeologi. Fagmiljøet er dessuten i ferd med å utvikle et nyskapende internasjonalt nettbasert studietilbud, finansiert av Erasmus+. En redusert stab vil ikke bare føre til at studenttallet må begrenses, men også til et redusert og dermed mindre attraktivt studietilbud som kan gi en negativ utvikling av søkertallene.
4. Bemanningsplanen hevder at arkeologifaget ikke er «del av fagpolitiske prioriteringer, men har potensiale i forhold til middelaldersatsning». Instituttet vil påpeke at dette er en noe underlig formulering. Den tverrfaglige Middelalderklyngen er forankret både i HFs og UiBs strategidokumenter, og middelalderarkeologien spiller en avgjørende rolle i denne strategien. Middelalderen er dessuten en lovpålagt del av kulturminnevernet i Norge og er derfor også en sentral del av profesjonsutdanningen i faget. Den middelalderarkeologiske forskningen kan selvsagt overlates til Universitetsmuseet, men ikke uten at forskningsfeltet svekkes. Uten en stilling ved AHKR, vil dessuten ikke middelalderarkeologi lenger kunne ha en sentral plass i studieprogrammene – og vi kan ikke lenger ta opp masterstudenter eller ph.d.-kandidater som ønsker å skrive om middelalderen og spesialisere seg inn mot forvaltningsoppgaver knyttet til denne perioden.

I løpet av våren 2021 vil to av våre professorer i religionsvitenskap gå av med pensjon; Ingvild Gilhus, f. 21.1.51 og Einar Thomassen, f. 25.4.51. Begge stillingene skal ifølge bemanningsplanen erstattes, og ved hjelp av en brofinansiering fra UiB-sentralt er det allerede tilsatt en professor som er knyttet til etableringen av masterprogrammet om religiøse minoriteter. Den andre stillingen vil bli lyst ut i løpet av høsten 2020. Da vil også stillingen i religionsvitenskap som fakultetsstyret vedtok i desember 2019 bli lyst ut. Instituttet har 15. mai 2020 vedtatt en fagstrategisk plan for religionsvitenskap som fastslår at den ene stillingene som lyses ut høsten 2020 skal ha en samtidsorientering med krav om kompetanse i fagdidaktikk og kristendom eller nyreligiøsitet. Den neste stillingen skal lyses ut med krav om religionshistorisk kompetanse i førmoderne tid. I tråd med fagmøtets ønske skal det ved utlysning av denne stillingen legges særlig vekt på kompetanse innenfor middelhavsområdet og/eller Midtøstens religionshistorie før islam.

I løpet av sommeren 2020 vil også stillingen i historie som fakultetsstyret vedtok i desember 2019 bli lyst ut. Historie vil ikke ha ordinære avganger i 2021, men to historikere planlegger å få redusert sine stillingsprosjenter; Ingvar Mæhle vil søke om 50% uførepensjon, mens Elisabeth Haavet vil søke om 40% AFP. Instituttet har en muntlig avtale med dekanen og fakultetsdirektøren om at disse to reduserte stillingene vil gi grunnlag for utlysning av én ny fast stilling. Instituttrådet ved AHKR har 11. juni 2020 vedtatt en fagstrategisk plan for historie som fastslår at den første stillingen som lyses ut skal knyttes til moderne historie med krav om forskningskompetanse i miljøhistorie. Den neste stillingen skal knyttes til eldre historie og i tråd med fagmøtets ønske vil det stilles krav om forskningskompetanse i antikkhistorie.

De nye stillingene vil bidra til å styrke lektorprogrammet i historie og religionsvitenskap fordi også lektorstudentene skal følge undervisningen i de fagspesifikke bachelor- og masterprogrammene, og de vil dermed nye godt av fagkompetansen og veiledningsressursene som tilføres. Behovet for utvidet didaktisk undervisningskapasitet, som følge av et økende antall lektorstudenter, har imidlertid de to fagene løst på noe ulik måte. Mens religionsvitenskap har valgt å legge inn krav om forskningskompetanse i religionsdidaktikk i den ene ledige stillingen, har historie valgt å legge inn en formulering i alle nye utlysninger om at historiedidaktisk kompetanse skal regnes som en fordel. Fagmiljøet i historie har i tillegg kollektivt forpliktet seg til å bidra i didaktikkundervisningen. De to bistillingene som instituttet har fått som kompensasjon for å øke studenttallet i år, er dessuten i begge fag bli øremerket til styrke den didaktiske kompetansen og kapasiteten.

Rekrutteringsstillinger

AHKR mener, som tidligere, at den strategisk beste måten å bruke rekrutteringsstillinger på, er å lyse dem ut åpent. Det prinsipielle argumentet for en slik strategi er at åpne utlysninger sikrer fri forskning. Det er dessuten vår entydige erfaring at slike utlysninger gir det beste søkergrunnlaget. Vi ønsker derfor at fakultetet viderefører en fordeling som gjør det mulig for oss å lyse ut 4-5 åpne rekrutteringsstillinger årlig. Instituttet ser imidlertid også den strategiske nytten av å bruke rekrutteringsstillinger til å bygge opp lovende forskningsmiljøer, og instituttet legger da også selv inn slike stillinger som egenandeler i særlig lovende søknader om eksterne midler. Så lenge hovedtyngden av stillingene kan lyses ut åpent, er vi derfor positive til at fakultetet holder av et begrenset antall for å bygge opp særlig sterke forskningsmiljøer. Slike strategiske tildelinger bør imidlertid fortrinnsvis gis til prosjekter og miljøer som har vunnet fram i konkurranse om eksterne midler. AHKR mener imidlertid at kriteriene for fordeling av stipendiathjemler mellom grunnenhetene bør endres. Fram til 2016 var gjennomstrømming og publikasjonspoeng viktige kriterier. Etter 2016 er antall fast ansatte det eneste kriteriet. Dersom målet er å styrke gode forskings- og læringsmiljøer bør de gamle kriteriene gjeninnføres. Instituttet arbeider for øvrig systematisk for å holde en høy standard på våre doktorgradsavhandling og sikre at flest mulig gjennomfører, helst på normert tid. Til tross for at det avlegges et betydelig antall doktorgrader ved AHKR (1/3 av alle doktorgrader avlagt ved fakultetet siste 5 år, ifølge DBH-tallene) fører likevel frafall og forlenget gjennomføringstid til både inntektstap og økt ressursbruk pr. kandidat.

Andre relevante momenter eller innspill

Når det gjelder arbeidet med et nytt økonomisystem, vil instituttet understreke betydningen av at det velges en modell som kan tilpasses vår virksomhet og organisasjons- og styringsmodell slik at ikke resultatet blir en standardisering som fører til ytterligere byråkratisering og undergraving av strukturer som i dag fungerer.

Det humanistiske fakultet

Referanse

2020/4613-STT

Dato

29.06.2020

Budsjettforslag 2021 - innspel frå FoF

I strategiplanen til Institutt for filosofi og førstesemesterstudier for perioden 2016 – 2022 er den overordna visjonen formulert som «Filosofi som møter globale samfunnsutfordringer». Dette er eit vagt ideal, med ulike tolkingar av kva det inneber, men det er likevel ikkje tomt, og det har reelle følgjer for satsingsområde. Det har også støtte i strategiplanane til HF og UiB. Denne visjonen dannar bakteppet for dette budsjettinnspelet.

I det følgjande nyttar me inndelinga som bestilt i brevet frå HF av 11.5.2020.

a) Utdanning

FOF har hatt ein stor auke i studiepoengproduksjon dei siste åra. På fagstudia hadde me ei nær dobling frå 2015 til 2018, og dette heldt fram i 2019. Dette skapar ein pressa ressursituasjon, som berre delvis kan løysast med effektivisering av undervisnings- og vurderingsformer. Det er derfor ein viss uro over overbelastning på sentrale personar i fagmiljøet.

Trass i den store poengproduksjonen, slit filosofi og retorikk med gjennomføringa, på same måte som mange andre bachelorprogram på fakultetet. Det har vidare vore problem med rekrutteringa til masterprogrammet. Utviklinga den siste tida gir von om at dette vil betre seg. For det første var talet på avlagte bacheloroppgåver rekordhøgt våren 2020. Håpet er at ei langvarig satsing på å få ned fråfallet no gir resultat, mellom anna med mentorordning, innføringskurs og oppmøtekrav. For det andre hadde me i vår ei svært stor auke i talet på førstevalssøklarar til MA filosofi. Det er likevel for tidleg å spå om effekten av koronasituasjonen på kort og lang sikt, så dei faktiske tala for H20 er framleis uvisse.

Kombinasjonen av høg studiepoengproduksjon og låg gjennomføringsgrad viser mellom anna til at det er mange studentar som er tatt opp på andre program som tek emne hjå oss. Dette er for så vidt grunna i strategien til instituttet, der ein har som mål «å tilby undervisning i filosofi med relevans for studenter ved andre fag». At emner i filosofi er attraktive for studenter frå andre fag er ein viktig grunn til at me har stor tru på at det er rom for tverrfaglege/tverrfakultære studieprogram der filosofi har ei sentral rolle. Derfor har me vore tungt inne i planane om PPE- og HD-program. Dette er også godt grunna i universitetet og

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydnesplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

fakultetet sine strategiplanar. Klima er til dømes eit satsingsområde for UiB, og for å løyse klimaproblema treng ein ei tverrfagleg tilnærming, som både PPE og HD er eksempel på. I humaniorastrategien heiter det også at ein vil «fremme forståelsen av humanioras betydning for evnen til å kunne løse de utfordringene samfunnet står overfor».

Det er likevel ressurskrevjande både å utvikle og å drive slike tverrfakultære program, og ein må passe på så ein ikkje legg for mykje arbeid på nokre få nøkkelpersonar. Me er villige til å nytte eksisterande ressursar inn i slike program, men me treng også tilføring av ressursar. Me ønskjer difor å lyse ut ei stilling som førsteamanuensis knytt til PPE. Ein bør også vurdere å tilsetje ein professor II med ansvar for å utvikle PPE-programmet, gitt at det vil ta tid før ein tilsetjingsprosess er fullført.

Instituttet ønskjer å satse vidare på didaktikkemna Didahum og Didafil. Dette passar godt med strategien til UiB og HF. I sistnemnde står det til dømes at HF skal «vidareutvikle lærar- og lektorutdanninga som ei forskingsbasert utdanning». Studenttalet på desse emna har stabilisert seg på eit bærekraftig nivå. Akademisk skrivning og didahum/didafil heng nær saman, og me er også permanent underbemanna på akademisk skrivning. Det er derfor naturleg å slå desse saman. Begge deler er faste oppgåver som bør utførast av fast tilsette, med adekvat kompetanse. Me ønskjer å lyse ut ei fast stilling som universitetslektor (50 %) knytt til didaktikk og skriveopplæring, der halvparten blir dekkja over fakultetet sitt exfac-budsjett, og halvparten blir dekkja over FoF sitt (fast)lønnsbudsjett.

Lagnaden til retorikkprogrammet har vore uviss i lengre tid. Instituttrådet ved FoF har vedtatt at «FoF ikke lenger kan ta ansvaret for Retorikkprogrammets faglige og administrative drift dersom ikke den faglige og administrative bemanningen styrkes». Søkjartala for hausten ser ikkje lovande ut, om enn det er endå vanskelegare enn normalt å anslå kva det reelle studenttalet vil bli. I tillegg skal programmet evaluerast i år. Me ventar på studenttalet og resultatet av denne evalueringa før me tek den endelege avgjerda om programmet skal avviklast.

Ein positiv verknad av koronasituasjonen er den digitale kompetansehevinga. Dette har sett ytterlegare fart i eit allereie aktivt utviklingsarbeid ved examen philosophicum. Instituttleiinga meiner at det er viktig for legitimiteten til exphil at ein både er og blir oppfatta som å vere i forkant på undervisningskvalitet. Me ønskjer derfor å halde fram med denne satsinga på utviklingsprosjekt ved exphil. Prosjekta Godt Forberedt I (2019) og Godt Forberedt II (2020) har fått insentivmidlar til å utvikle digitale arbeidspakker ved exphil, i tillegg til at prosjektet Argumentasjon som Ferdighet har fått DIKU-støtte for liknande føremål. Me har no sendt inn ein større søknad til DIKU's Program for Studentaktiv Læring som byggjer vidare på desse mindre prosjekta. Målet bør vere å få inn eit slikt større prosjekt i løpet av den komande treårsperioden. På kort sikt ønskjer me å posisjonere oss for status som framifrå undervisingsmiljø (FUND) ved HF. På lengre sikt burde me tatt mål av oss til å søke om status som Senter for fremragende utdanning (SFU), men dette vil krevje ein type kollektiv innsats som må kultiverast over tid.

b) Forsking

Publikasjonar er på mange måtar målet for forskinga vår. Det er derfor svært gledeleg at instituttet har hatt ein svært stor auke her dei siste åra, frå 35 publikasjonspoeng i 2017 til 77 publikasjonspoeng i 2019, altså godt over ei dobling på berre to år. Innan filosofi står internasjonale artklar i ei særstilling: hjå oss er fire av fem publikasjonar på engelsk, og ein

av tre er på nivå 2. Dette er svært gode tal. Me må vere budde på at slike tal vil gå opp og ned, men målet må vere å stabilisere oss på nivået for 2018 og 2019.

Sjølv om mange av instituttets tilsette bidrar til denne auken, er publiseringa ujamt fordelt. Medlemmer av aktive forskingsgrupper bidrar ikkje uventa meir (postdoktorkategorien er også sterkt overrepresentert, og dette kjem me tilbake til under). For å stabilisere oss på eit høgt nivå ønskjer instituttet derfor å halde fram satsinga på sterke grupper. Me kan ikkje vere gode på alt — ei viss spissing må me tåle. I dag er me sterkast innan logikk, vitskapfilosofi, praktisk filosofi, antikkens filosofi og Wittgenstein-forsking, men også andre grupper kan melde seg på og bli aktuelle. Som satsingsområde merkar praktisk filosofi seg særleg ut, sidan det her er tydelege koplingar til UiB's strategi, og ikkje minst til eventuelle nye utdanningsprogram som PPE og HD.

Vårt sannsynlegvis sterkaste miljø finn ein i skjeringsfeltet mellom logikk og vitskapsfilosofi. Dette miljøet held allereie høg internasjonal standard, med eit Toppforsk- og to NFR-prosjekt dei siste åra (våre to TMS-søknadar kom også herifrå, men dessverre nådde dei ikkje fram, trass i svært gode vurderingar). Nøkkelpersonar gjorde sonderingar med tanke på ei framtidig SFF-søknad, men ein kom fram til at det var prematurt i denne runden. Dei fleste av våre tiltenkte ERC-søknadar dei neste fem åra er også i dette feltet. Eit realistisk mål kan vere å sende ein ERC-søknad i kvar hovudkategori (starting, consolidator, advanced) i denne perioden, men det føreset at me klarar å halde på desse forskarane.

Me sender om lag 6-8 søknadar til Norges Forskningsråd i kvar runde. Nokre av desse har fått svært gode karakterar, og me burde difor ha som mål å få eitt tilslag årleg, om enn erfaringa viser at dette kanskje er for ambisiøst. Mykje av denne søknadsaktiviteten er drive fram av forskarar i postdoktorkategorien som er motivert av ønsket om stilling. Samtidig ser me at i dei prosjekta som faktisk har fått tilslag dei siste åra, så har fast tilsette førsteamanuensar og professorar vore tungt involverte. Ei utfordring er derfor å få forskargruppene og dei fast tilsette til å involvere seg meir i dette arbeidet.

Wittgensteinarkivet arbeider saman med Oxford University Press med ein ny «Bergen Electronic Edition»-utgåve av Wittgensteins Nachlass. Dette er utan tvil FoF sitt varemerke internasjonalt, og det som dei fleste filosofar assosierer med filosofi i Bergen. Men for å spesifisere dato for levering av «New Bergen Electronic Edition», treng ein forutsigbare finansielle ressursar. Finansieringa av prosjektet er i dag primært at Alois Pichler har ei 50% stilling ved WAB. Men til denne 50 %-stillinga ligg også mange andre oppgåver ved WAB, slik at arbeidet med den nye utgåva vil ta lengre tid enn om prosjektr ressursane var større. Med eit slikt internasjonalt varemerke burde UiB som heilskap stille seg bak prosjektet og forplikte seg til å støtte det med dei nødvendige ressursane.

c) Bemanningsplanen

I komande periode (2020-2024) har instituttet forventa avgangar for Paola De Cuzzani i 2022 og Reidar Lie i 2024. Sistnemnde har signalisert at han ønskjer å gå av allereie i 2022, så minst ein av desse bør lysast ut i 2021. På exphil vil også Oddvar Storebø (60 %) og Helge Pettersen (74 %) gå av seinast i 2024. I gjeldande bemanningsplan står det at instituttet kan «påregne reansettelse» av desse, men at «ved eventuell fortsatt studentvekst og prosjektaktivitet kan oppbemanning være aktuelt». Med tanke på den sterke auken i publiserings- og studiepoengproduksjon dei siste åra, er det etter vårt syn ikkje berre aktuelt, men også rimeleg med oppbemanning. Det kan bli aktuelt å gjere framtidige tilsetjingar i samanheng med eventuelle nye studieprogram som PPE og HD. Dette er lovande

studieprogram som instituttet også er villig til å nytte «eigne» ressursar for å styrke dersom dei blir realisert og dersom det blir supplert med friske midlar ovanifrå.

d) Rekrutteringsstillinger

Våre doktorgradsstipendiatar har svært høg grad av gjennomføring på normert tid. Dei bidrar også med publikasjonar (ein av våre stipendiatar, Tore Øgaard, sankt til dømes 6 publikasjonspoeng i 2019). I tillegg bidrar dei med undervisning på exphil, som er svært gunstig både for oss og for stipendiatane sjølve (på arbeidsmarknaden er exphil-erfaring heilt avgjerande for denne gruppa). Ut frå dette er det freistande å seie at fakultetet bør fordele rekrutteringsstillingar til dei miljøa der dei gir best avkastning.

I vår situasjon er det likevel klokt å lyse ut rekrutteringsstillingar i postdoktorkategorien, dersom det er mogleg. Når me lyser ut postdoktorstillingar, får me rekruttert kandidat av høg internasjonal klasse, som vil bidra både med søknadsaktivitet og med publikasjonar på høgt nivå. Til dømes er begge våre søknadar til TMS og to av våre planlagde søknadar til ERC innanfor denne kategorien. Det bør difor vere ein god strategi både for instituttet og fakultetet å lyse ut postdoktorstillingar i filosofi, gjerne med krav i utlysinga om at den som blir tilsett skal levere ein ERC-søknad i løpet av perioden.

Enten me lyser ut som phd eller postdoktor vil våre framtidige rekrutteringsstillingar vere knytt til aktive og sterke forskingsgrupper. Det er bortkasta talent å rekruttere lovande og sterke forskarar og så la dei sitte for seg sjølve i fire år. Dei treng eit miljø å virke i, og særleg postdoktorar representerer også ei heving av kvaliteten i miljøa våre. Dersom PPE og/eller HD blir realisert, kan det vere aktuelt å lyse ut rekrutteringsstillingar knytt til relatert tematikk, til dømes klima eller demokrati. Dette vil også passe godt inn i instituttet, fakultetet og universitetet sin strategi.

e) Andre relevante momenter som gir økonomiske konsekvenser på kort og lang sikt.

I førre budsjettinnspellet vårt meldte vi at Examen phisosophicum må rekne med store økonomiske utfordringar i åra som kjem, grunna det mellombelse bortfallet av exphil-undervisning ved MN-fakultetet og Juridisk fakultet (i perioden 2020-2022). Etter dette har Juridisk fakultet utsett omlegginga av ny studieplan eit år, noko som delvis vil forskyve dei økonomiske problema noko ut i tid, men samstundes skape meir handlingsrom til å treffe naudsynte tiltak.

Det er allereie gjort effektfulle tiltak som vil bidra til å dempe verknadene av aktivitetsreduksjonen (som i nokon grad må rekne med å vere varig), og fleire tiltak vil bli vurdert i tida som kjem.

Vi trur no at prognosen vår frå førre budsjettinnspel kan nedjusterast frå 5,5 mill. i underskot ved utgangen av 2022 til eit akkumulert minusresultat på ca. 3,5 mill. Vår vurdering er at dette er handterleg.

f) Eventuelle innspill til UiBs budsjettforslag for 2022 til Kunnskapsdepartementet (KD).

Her kan det vere aktuelt å spele inn PPE. Me har prøvd å få dette til i fleire år, og som venta ser det ut til at eit slikt program blir ein stor suksess ved UiO — det er ein grunn til at slike program er blitt vanlege på mange prestisjetunge universitet verda over.

g) Nytt økonomisystem

FoF ser positivt på eit nytt økonomisystem dersom dette kan gjere det lettare å få tilgang til vital styringsinformasjon på ein raskare og meir korrekt måte enn det som er tilfellet med det noverande systemet.

Steinar Bøyum
instituttleder

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

Det humanistiske fakultet

Referanse

2020/4613-TONLU

Dato

25.06.2020

Budsjettforslag 2021 - innspill fra SKOK

a. Utdanning: Planer for endringer og dimensjonering av studietilbud og opptak, tiltak for økt gjennomstrømming eller redusert frafall, inkludert forventet effekt av koronasituasjonen på kort og lang sikt. Planer og ambisjoner for fremtidig eksternfinansiering av undervisning, for eksempel etter- og videreutdanning, søknader til DIKU, SFU osv. Effektene må reflekteres i langtidsprognosene (vedlegg 3).

Økt mangfold i befolkningen, både knyttet til migrasjon og til nye kjønns- og seksualitetsuttrykk i offentligheten, har gjort kunnskap om kjønn, seksualitet og mangfold stadig mer etterspurt i arbeidsmarkedet. Kunnskap om dette feltet er viktig for inkluderings- og likestillingsarbeid, samt tilrettelegging for mangfold og rettferdighet, både på arbeidsplassen, i skoleverket og i helse- og omsorgssektoren mm.

Økt tilstrømming i studentmassen de senere år har gitt seg utslag i økt studiepoengsproduksjon. SKOK har i tillegg satt i verk en rekke tiltak for å økt gjennomstrømming og redusert frafall og har forventninger om at disse tiltakene skal føre til ytterligere økt studiepoengsproduksjon. Den økte studentmassen har imidlertid også økt presset på undervisningssiden, og med kun 2,5 faste undervisningsstillinger er det vanskelig å gi tilstrekkelig god oppfølging av studentene uten ekstra undervisningsressurser.

Så langt ser det ikke ut som koronasituasjonen har gitt nedgang i studiepoengsproduksjonen på våre emner. Vi forventer heller ikke stor nedgang framover, men det vil være avhengig av at vi har ressurser til å følge opp studentene på en god nok måte.

Årsstudiet i kjønn, seksualitet og mangfold ved Senter for kvinne- og kjønnsforskning har gjennom flere år hatt langt flere søkere enn det er plasser til. Våren 2020 er det 62 søkere til 15 studieplasser. Dette er en trend vi har stor grunn til å tro vil vedvare, basert på tidligere erfaring, også andre steder både nasjonalt og internasjonalt. Vi vil gjerne bidra til at så mange som mulig kan få tilbud om studieplass, men det vil kreve økte ressurser for å kunne følge opp studentene på en god måte og slik sikre både kvalitet og gjennomstrømming. Vi ber derfor om en økning til 40 studieplasser (se kommentar til bemanningsplanen). Årsstudiet i kjønn, seksualitet og mangfold kan også være med på å bidra til økt rekruttering til HF og til UiB generelt, siden det både kan inngå i BA-programmet i

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Kjønnsstudier og, som et tverrfaglig årsstudium, om en komponent i alle andre BA-programmer ved UiB.

SKOK har utviklet EVU-kurset Likestilling og mangfold, men opplevde det krevende å få tilstrekkelig antall studenter til å kunne starte opp. SKOK har i dialog med UiB Videre kommet fram til at kurset må legges om litt for bedre å tilpasses målgruppene. Vi har stor tro på at det finnes et marked for denne type studier siden arbeidsmarkedet i stadig større grad må tilrettelegge for mangfold og likestilling, men SKOK har for tiden ikke de nødvendige undervisningsressursene til å få gjennomført omleggingen, og ser seg nødt til å legge planene på is i påvente av en oppbemanning av staben..

B. Forskning: Planer og ambisjoner for fremtidig forsknings- og søknadsaktivitet som også reflekteres i langtidsprognosene for BOA (vedlegg 2 og 3). Hvordan ligger instituttene fagmiljøer an i forhold til verdensklasse eller høy internasjonal standard innen 2022? Ønsker enhetene å posisjonere seg for større satsinger (f.eks. SFF, SFI eller infrastruktur)? Hva er planene for søknader til ERC og EU ellers?

Integrering av kjønnsperspektiv i forskning og undervisning trekkes fram nasjonalt og internasjonalt som sentralt for kvalitet og relevans i forskning og utdanning. Både NFR og EU har som uttalt mål at ikke bare kjønnsbalanse, men også kjønnsperspektiver, skal integreres i utarbeiding av forskningsspørsmål, metodologi og analyser. Forskning innen kjønnsstudier og feminisme trekkes frem som satsingsfelt i Europa, blant annet ved egne dedikerte utlysninger i HORIZON EUROPE for 2021 og 2022. SKOK har over flere år jobbet med integrering av kjønnsperspektiv i forskning for å styrke kvalitet og konkurransemuligheter for UiB-forskere for å oppnå eksternfinansiering. SKOK har tilbudt kurspakker for forskere, rådgivere og stipendiater fra hele UiB, og har opprettet ressursnettsider. En presset ressursituasjon gjør det imidlertid vanskelig å følge opp dette alluniversitetstilbudet.

SKOK har de siste årene hatt bra gjennomslag på søknader om eksternfinansiering både gjennom NFR og HORIZON 2020, og har ambisjoner om å fortsette den gode trenden. Vi sikter oss inn både mot NFR og H2020/HEurope. Senteret planlegger å delta som partner i flere søknader allerede neste budsjettår.

SKOK har også to veldig talentfulle forskere/postdoktorer av internasjonalt format som vi gjerne vil satse på og som er interessert i å søke henholdsvis ERC-starting grant og ERC-consolidator grant. Disse er meldt inn til fakultets ERC-satsing og vi regner med at de vil være klare til å søke 2022 og/eller 23. I den forbindelsen er HORIZON EUROPE sin satsning på forskning på feminisme 2022 særlig relevant. Det viktigste for at søknadene skal lykkes er at søkerne får tid til å utvikle gode prosjekt og vi håper å bidra til dette i samarbeid med fakultet.

c. Innspill til bemanningsplanen, f.eks. planlagte avganger før ordinær pensjonsalder, endring i fagmiljøer/studentgrunnlag, osv.

SKOK scorer høyt på de fleste vurderingskriterier bemanningsplanen baserer seg på. Studiepoeng (årsenhet) per undervisningsstilling 17,5, er blant de høyeste på fakultetet. SKOK tar hvert år opp lagt flere årstudiestudenter enn det er studieplasser, og med en svært liten undervisningsstab er ressursituasjonen presset. Dersom vi skal kunne opprettholde et godt undervisningstilbud og samtidig hente inn eksterne midler, er det nødvendig med en oppbemanning.

I bemanningsplanen til fakultetet blir det ikke tatt hensyn til SKOKs særskilte alluniversitetsansvar. Senteret har som mål å samordne og styrke den kvinne- og kjønnsforskningen som allerede utføres på universitetet, samt å stimulere og initiere ny aktivitet innen forskningsfeltet ved alle fakultetene. SKOK skal også fungere som et bindeledd med andre forskningsmiljøer, både nasjonalt og internasjonalt. Disse oppgavene kommer i tillegg til den ordinære undervisnings- og forskningsaktiviteten ved senteret.

Dette bør bli tatt hensyn til når bemanningsplanen skal bestemmes, og vi forventer en oppbemanning i neste periode. Vi er avhengige av ekstra ressurser for å kunne ivareta vårt tverrfakultære, universitetsstyrenedsatte mandat på en tilfredsstillende måte.

Det er ingen kjente avganger før ordinær pensjonsalder.

- d. Fordelingen av rekrutteringsstillinger til fakultetet består av noen faste og noen midlertidige. Midlertidige rekrutteringsstillinger kan bli trukket inn, og siden bli omfordelt innenfor de strategiske satsingene. Hvordan bør fakultetet fordele sine rekrutteringsstillinger best mulig? Hvilke behov har enhetene for (nye) rekrutteringsstillinger?**

Det er viktig for fagmiljøet med rekrutteringsstillinger for å bygge robuste miljøer. I små fagmiljøer utgjør også rekrutteringsstillingene en viktig undervisningsressurs. Undervisningserfaring er også viktig for å kvalifisere seg til faste førstestillinger. Eksternfinansierte stipendiat- og postdoktorstillinger uten undervisning gir et dårligere utgangspunkt i konkurransen om faste stillinger i akademien. SKOK ser det derfor som god ressursbruk å sette av rekrutteringsstillinger for å kunne legge til et fjerde år til tre-årige eksternfinansierte rekrutteringsstillinger. Dette vil være i tråd med UiBs policy for rekrutteringsstillinger slik det ble bestemt i Universitetsstyret tidligere i år. Det vil også sende et sterkt signal fra fakultetsledelsen om at de er med på å understøtte den sterke satsningen på å få fakultetet til å hente inn flere eksterne midler siden det på denne måten blir lagt til en belønningsfaktor i den grad man lykkes i dette arbeidet.

SKOK har blitt tildelt midler fra NFR til en tre-årig postdoktorstilling knyttet til prosjektet TemPro og ber i tråd med argumentasjonen ovenfor om **midler til et fjerde år**.

UiB har markert seg tydelig i tilknytning til Pride-paraden i Bergen, og vektlegger i sin handlingsplan for Mangfold og inkludering betydningen av kompetanseheving innenfor feltet kjønns- og seksualitetsmangfold. SKOK jobber langsiktig for å styrke forsknings og undervisningskompetansen på dette feltet, med blant annet utgivelsen av den første norskspråklige boken om Skeiv historie (av Hanne Marie Johansen, SKOK) og opprettelsen av den tverrfaglige og tverrfakultære forskergruppen Kjønns- og seksualitetsforskningens grunnlagsproblemer (med 25 medlemmer fra 3 ulike fakultet). Det foreligger også planer om å arrangere den internasjonale ALMS konferansen (som fokuserer på arkivering og bevaring av LGBTIQ+ historie) i Bergen. Gjennom samarbeid mellom SKOK og suksesshistorien Skeivt arkiv ved Universitetsbiblioteket - og forskningsmiljøet som bygges opp rundt dette - har HF og UiB en unik mulighet til å profilere seg som a) Det beste fagmiljøet nasjonalt på seksualitetshistorie og skeiv historie b) Et viktig miljø internasjonalt, med et nyskapende arkiv som ligger helt i toppsjiktet i et felt som er i rivende utvikling.

2022 er Skeivt kulturår som markerer 50-årsjubileet for avkriminaliseringen av homoseksualitet i Norge. UiB har her en god anledning til å markere seg som det universitetet som satser på forskning på skeiv historie.

SKOK ber om en **rekrutteringsstilling** i samarbeid med skeivt arkiv til å videreutvikle forskning og undervisning om kjønns- og seksualitetsmangfold i skjæringspunktet mellom skeiv historie og skeiv teori. Dette er også i tråd med HF sitt strategiske mål om å arbeide for at arkivene og samlingene blir tilfredsstillende forvaltet, digitalisert og tilrettelagt for forskning, undervisning og formidling.

- e. Andre relevante momenter som gir økonomiske konsekvenser på kort og lang sikt.**

SKOK har, som tidlegere varslet, behov for flere kontorplasser. I Parkveien 9 er det fullt, og vi må ha en dialog med fakultetet for å finne gode løsninger.

- f. Eventuelle innspill til UiBs budsjettforslag for 2022 til Kunnskapsdepartementet (KD).**

SKOK ber om 25 nye studieplasser knyttet til årsstudiet Likestilling og mangfold.

- g. Etter planen skal nytt økonomisystem innføres ved UiB per 1.1.2021. Dette gjøres i samarbeid med de 4 universitetene i Bergen, Oslo, Trondheim og Tromsø (BOTT). Økonomimodellen vil bli forskjellig fra dagens modell og vil kunne påvirke prinsippene for økonomisk styring. Dette vil vi komme tilbake til i egne prosesser i løpet av høsten. Hvis det er momenter knyttet til styring som er spesielt viktige å ta med i den videre prosessen, ber vi dere kort om å nevne dette i innspillet.**

Ingen innspill.

Det humanistiske fakultet

Referanse

2020/4613-TONLU

Dato

25.06.2020

Budsjettforslag 2021 - innspill fra SVT

Senter for vitenskapsteori (SVT) har som mål å auke aktiviteten innanfor utdanning og forskning. SVT har ei omfattande forskingsportefølje knytt til dei strategiske satsingsområda for UiB og arbeider for å halde oppe og auke aktiviteten innanfor desse områda. På utdanningssida er senteret sterkt involvert i arbeidet med "Tverrfakultært masterprogram i berekraft" ved UiB, med planlagt oppstart i august 2021.

Utdanning

Stillingsressurs 3 månadsverk til utvikling av Tverrfagleg master i berekraft.

SVT er involvert i UiBs arbeidsgruppe for eit tverrfakultært masterprogram i berekraft knytt til UiBs strategiske satsingsområde. Programmets innretning passar godt saman med SVTs planar for utvikling av eige utdanningstilbod (jf. budsjettinnspelet for 2020 om eige masterprogram), og samsvarer også godt med SVTs forskingsportefølje. Det er også i tråd med dei sentrale måla i UiBs humaniorastrategi om å styrke humanistiske innslag og perspektiv innan marin, klima- og energiomstilling og globale samfunnsutfordringar. Søknad er sendt DIKU (Program for studentaktiv læring) for finansiering av pilot. Kjetil Rommetveit er leiar for arbeidsgruppa, og hans arbeid vert førebels finansiert av frikjøpsmidlar ved SVT. Senteret ber om at HF yter tilskot til Rommetveits arbeid i arbeidsgruppa med 3 månadsverk for 2021.

Forsking

SVT har ambisjonar om å auke forskings- og søknadsaktiviteten i 2021 og dei komande åra. Det største hinderet for å realisere ambisjonen er at senteret får ein 20% reduksjon i forskingskapasitet mellom stillingane som ikkje er eksternfinansierte, ved at Matthias Kaisers avgang for aldersgrensa i 2021 etter ti år i åremålsstilling ikkje vert erstatta. Ettersom det er internfinansierte stillingar som har fleksibilitet til å drive prosjektutvikling og prosjektsøking, estimerer vi at tapet av åremålsstillinga (basert på historiske data) vil gi ca 30 % negativ effekt for prosjektinngangen etter 2021.

For 2021 har vi plan om SFF-søknad til NFR 2. trinn.

Dette er eit UiB-internt notat som blir godkjent elektronisk i ePhorte

Senteret har førebels ikkje fullstendig oversikt over søknader i 2021, men det blir fleire H2020-søknader både som partnerar og koordinatore, samt NFR-søknader i februar, utan at vi kan seie konkret kva for utlysningar som er mest aktuelle. Vi har høg søknadsaktivitet i eit breitt spekter av utlysningar, og prioriterer finansieringskjelder som gir lønnsmidlar, ikkje berre nettverksmidlar.

Innspel til mannskapsplanen

HF's mannskapsplan er eit planleggingsverktøy, men også eit styringsverktøy. Ettersom den i noverande form optimaliserer for studiepoengsproduksjon, eignar den seg i lita grad til å utvikle eksternfinansiert forskingsinnsats ved fakultetet. Fakultetet bør vurdere å revidere mannskapsplanen slik at den i større grad reflekterer satsing på eksternfinansiert forskning.

Vi ventar ein avgang i 2021 (Matthias Kaiser sjå ovanfor). Det er ingen nye tilsetjingar på trappene som kan utsetjast.

Fordeling av rekrutteringsstillingar

Fordelinga av rekrutteringsstillingar bør ikkje berre vere basert på talet på faste førstestillingar slik det er no, men også knytast til faste forskarstillingar. Rekrutteringsstillingar er viktige for å bygge fagmiljø og bør brukast strategisk innan felt ein ønskjer å vidareutvikle.

Andre relevante moment

SVT har, som tidlegare varsla, behov for fleire kontorplassar. I Parkveien 9 er det fullt og vi har også tatt i bruk alle ledige kontorplassar i 5. etasje i Harald Hårfagres gt 1. Det er akutt behov for eit par nye kontorplassar, medan vi på lengre sikt ser at det må vurderast om senteret bør flytte til eit bygg med fleire kontorplassar

Venleg helsing

Rasmus Slaattelid
senterleiar

Tone Lund-Olsen
adm.sjef

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Senter for vitenskapsteori
Institutt for fremmedspråk
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier
Senter for kvinne- og kjønnsforskning

Referanse

2020/4613-ANNHFE

Dato

11.05.2020

Budsjettforslag 2021 - innspill fra institutt og sentre

Vi ber om innspill fra institutt og sentre til budsjettet for 2021 og langtidsperioden 2022-2026. Universitetets og fakultetets strategier og handlingsplaner skal ligge til grunn for innspillene, med særlig vekt på [Humaniorastrategien](#).

Fakultetet er har lenge arbeidet for å gjenvinne faglig og økonomisk handlekraft. Inntektsvekst, kostnadskontroll og god ressursforvaltning må ligge til grunn i utarbeidingen av budsjettinnspillet. Prioriterte aktiviteter må forventes å gi gode resultater innenfor åpen og/eller lukket ramme, men samtidig bør tilbakemeldingene være realistiske med tanke på effekter av koronaviruspandemien, både på kort og lang sikt.

Omfordeling av studieplasser mellom fakulteter har vært varslet i flere år, men har foreløpig ikke blitt gjennomført. Kravet for fakultetet var 2.380 studiepoeng for 2019 og økte til 2403 for 2020. Foreløpig resultatberegning viser 2 212,8 oppnådde studiepoeng i 2019 (inklusive fakultetets egen andel av Ex.phil.).

Strategi- og effektiviseringskuttene forventes å fortsette framover. Omfordelingen til strategiske formål ved UiB blir 1,0 % i perioden 2020-2025, basert på fjorårets budsjettskriv. Effektiviseringskuttet forventes å ligge på 0,5 % som før. Det er for tidlig å si om det kan bli vesentlige endringer i andre rammebetingelser grunnet pandemien.

I budsjettprosessen for 2020 ble profilen i budsjettprosessen vesentlig endret. Det ble signalisert sterkere fokus på at fakultetene i sine budsjettforslag innretter seg mot UiBs strategi og handlingsplaner. Samtidig ble det lagt vekt på å øke universitetets eget økonomiske grunnlag gjennom å tilby utdanninger samfunnet etterspør, utnytte potensialet for å øke inntekt fra bidragsfinansiert virksomhet og høste gevinster av effektivisering for å

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

oppretholde handlingsrommet på tross av effektiviseringskuttet. Et annet viktig prinsipp fra fjorårets prosess er at det forventes egeninnsats knyttet til satsinger som fremmes i budsjettforslaget. Rundskrivet om budsjettforslaget for 2021 sendes ikke ut før 2. juni, men forventes å være noenlunde i tråd med fjoråret. Ledelsens brev fra 2020 er derfor lagt ved.

Foreløpig resultatbasert uttelling og fordeling til institutt og sentre

I åpen ramme får institusjonene uttelling for alle resultater knyttet til studiepoengproduksjon, kandidattall, utvekslingsstudenter (med særlig vekt på Erasmus +) og doktorgrader med en åpen enhetspris. I lukket ramme får man resultatuttelling basert på hva man oppnår i forhold til andre i sektoren. Publiseringspoeng, NFR-inntekter, EU-inntekter andre BOA-inntekter gir uttelling i lukket ramme. Totalrammen på nasjonalt nivå er begrenset for lukket ramme, dermed går satsen per enhet ned dersom resultatene nasjonalt går opp.

Foreløpig beregning av resultatinntekter for 2021, basert på oppnådde resultater fra 2019 og gjeldende priser, viser en moderat resultatvekst for fakultetet, både i åpen og lukket ramme. Sammenlignet med de andre fakultetene ved UiB gjør HF det relativt godt i lukket ramme, særlig på EU-komponenten.

Foreløpig 000 kr	Studiepoeng	Utteksling	Grader	Doktorgrad	Sum
Åpen ramme	375	224	77	617	1 293

Foreløpig 000 kr	BOA annet	Publisering	EU-inntekter	NFR-inntekter	Sum
Lukket ramme	32	-1 108	4 094	-602	2 416

Foreløpige beregninger per enhet er lagt ved.

Innspill til budsjett 2021 og langtidsbudsjett fra institutt og sentre

Innspillene fra institutt og sentre danner grunnlag for fakultetets budsjettforslag og langtidsbudsjett til universitetsledelsen. Argumentasjonen som følger med tallgrunnlaget brukes i budsjettokumentene, så vel som i styringsdialogen. Innspillene er også viktige for å justere fakultetets bemanningsplan og neste års budsjettfordeling. Ettersom utdannings- og forskningsmeldingene har falt bort, vil vi også be om noe informasjon som tidligere framkom i disse meldingene.

I budsjettforslaget som oversendes universitetsdirektøren 1. september har fakultetet muligheten til å fremme forslag til oppfølging av handlingsplaner, og forsterking av allerede høyt prioriterte områder. Forslagene bør kobles til strategiske satsingsområder som marin, klima, energi og globale samfunnsutfordringer eller andre strategiske områder, som for eksempel infrastruktur og humaniorstrategien. Det er viktig å fremheve hvordan strategien blir oppfylt og hvilke ressurser som er nødvendige for å få dette til (f.eks. månedsverk). Egeninnsats, egenandel og egne prioriteringer må synliggjøres.

En foreløpig kartlegging av de økonomiske effektene av koronakrisen indikerer at fakultetet vil kunne få besparelser i inneværende budsjettår (2020), men også at det kan bli en inntektssvikt i 2022. Dette perspektivet vil kunne påvirke fakultetets budsjettfordeling allerede for 2021.

Vi ber om et skriftlig innspill til tiltak, ambisjoner og prioriteringer på maksimalt 4 sider pluss vedlegg med følgende inndeling:

- a) **Utdanning:** Planer for endringer og dimensjonering av studietilbud og opptak, tiltak for økt gjennomstrømming eller redusert frafall, inkludert forventet effekt av koronasituasjonen på kort og lang sikt. Planer og ambisjoner for fremtidig eksternfinansiering av undervisning, for eksempel etter- og videreutdanning, søknader til DIKU, SFU osv. Effektene må reflekteres i langtidsprognosene (vedlegg 3).
- b) **Forskning:** Planer og ambisjoner for fremtidig forsknings- og søknadsaktivitet som også reflekteres i langtidsprognosene for BOA (vedlegg 2 og 3). Hvordan ligger instituttene fagmiljøer an i forhold til verdensklasse eller høy internasjonal standard innen 2022? Ønsker enhetene å posisjonere seg for større satsinger (f.eks. SFF, SFI eller infrastruktur)? Hva er planene for søknader til ERC og EU ellers?
- c) Innspill til **bemanningsplanen**, f.eks. planlagte avganger før ordinær pensjonsalder, endring i fagmiljøer/studentgrunnlag, osv.
- d) Fordelingen av **rekrutteringsstillinger** til fakultetet består av noen faste og noen midlertidige. Midlertidige rekrutteringsstillinger kan bli trukket inn, og siden bli omfordelt innenfor de strategiske satsingene. Hvordan bør fakultetet fordele sine rekrutteringsstillinger best mulig? Hvilke behov har enhetene for (nye) rekrutteringsstillinger?
- e) **Andre** relevante momenter som gir økonomiske konsekvenser på kort og lang sikt.
- f) Eventuelle innspill til UiBs budsjettforslag for **2022** til Kunnskapsdepartementet (KD).
- g) Etter planen skal nytt økonomisystem innføres ved UiB per 1.1.2021. Dette gjøres i samarbeid med de 4 universitetene i Bergen, Oslo, Trondheim og Tromsø (BOTT). **Økonomimodellen** vil bli forskjellig fra dagens modell og vil kunne påvirke prinsippene for økonomisk styring. Dette vil vi komme tilbake til i egne prosesser i løpet av høsten. Hvis det er momenter knyttet til styring som er spesielt viktige å ta med i den videre prosessen, ber vi dere kort om å nevne dette i innspillet.

Vi ber dere også fylle ut følgende vedlegg:

- i) Inputskjema 1: Informasjon knyttet til forventede vikarmidler, frikjøp (se også iii) og internttransaksjoner eller inntekter fra andre fakulteter. Denne informasjonen er nødvendig for å beregne fakultetets inntekter og kostnader.
- ii) Inputskjema 2: Resultatelementer for langtidsperioden til og med 2024. Dette tallgrunnlaget vil hjelpe oss til å beregne fremtidige inntekter og kostnader i langtidsbudsjettet. Innspillene må reflektere enhetenes planer og ambisjonsnivå for utdanning, forskning, formidling og innovasjon, som skissert over.
- iii) BOA-budsjettering og BOA-påvirkning i vedlegg 5 er en mal for enkel budsjettering av nye (og gamle) BOA-prosjekter med påvirkning på lang sikt. Ta kontakt med enhetens prosjektøkonom for å legge til nye forventede prosjekter og justere eksisterende prosjekter i enhetens eksternfinansierte portefølje.

NB! Det kan bli endringer som følge av rundskrivet om budsjett som sendes ut 2. juni.

Tidsfrister

Fristen for innspill er fredag **26. juni**. Budsjettforslaget og langtidsbudsjettet skal behandles i fakultetsstyret den 8. september, men fakultetet må oversende utkast til budsjettforslaget til universitetsledelsen allerede 1. september. Se vedlegg 1 for en detaljert tidsplan for budsjettprosessen.

Vennlig hilsen

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Annhild Fetveit
Seksjonssjef

Vedlegg

- 1 Tidsplan budsjettprosess
- 2 Inputskjema 1- Forventede vikarmidler, frikjøp og interne transaksjoner i 2021
- 3 Inputskjema 2 - Langtidsbudsjett 2020-24
- 4 Resultatinntekter per enhet - foreløpig beregning
- 5 Mal for BOA-budsjettering og beregning av BOA-påvirkning
- 6 Brev fra økonomiavdelingen fra 2020

Tidsplan budsjettprosess 2021

Tidsplan budsjettprosess 2021	Dato / frist	Hvem
Universitetsledelsens møte nr. 1 med dekanene om budsjett 2021	4. mai	UiB sentralt
Brev til institutter/sentre om innspill til budsjettforslag	7. mai	øk-hf
Universitetsstyresak om prosess og prioriteringer for budsjett 2021	28. mai	u-styre
Rundskriv om budsjettforslag 2021 fra universitetsdirektøren til fakultetene	2. jun	UiB sentralt
Fakultetsstyremøte - status for budsjettprosess 2021	16. jun	fak-styre
Møte utvidet instituttledergruppe	23. jun	ledelse-hf
Svarfrist innspill til budsjett 2021 og langtidsprognose 2022-2026 fra institutter/sentre til fakultetet	26. jun	ledelse-hf
Møter dekanat/instituttledelse	medio aug	dekanat
Oppstartmøte budsjettforslag	3. aug	dekanat
Budsjettseminar 2 dager	10.-11. aug?	dekanat
Møte utvidet instituttledergruppe	18. el. 25. aug	ledelse-hf
Prioriterte forslag til bygg, ombygging og investeringer fra enhetene til EIA/IT	1. sept	ass.fak.dir
Frist for levering av langtidsbudsjett (kanskje ikke i budsjettprosessen for 2021)	1. sept	øk-hf
(Ikke) Vedtatt budsjettforslag 2021 oversendes universitetsdirektøren	1. sept	øk-hf
Budsjettforslag 2021 og langtidsplan 2021-2025 ferdig fra saksbehandler	20. aug	øk-hf
Universitetsledelsens møte nr. 2 med dekanene om budsjett 2021 og budsjettforslag 2022	22. aug	UiB sentralt
Universitetsstyret behandler sak om langtidsbudsjett 2022 - 2025 (?)	24. sept	UiB sentralt
Utsendelse budsjettforslag til fakultetsstyret	28. aug	øk-hf
Fakultetsstyret behandler fakultetets budsjettforslag 2021 og langtidsplan 2021-2025	8. sept	fak-styre
Dialogmøter med fakultetene	15.-30. sept	UiB sentralt
Statsbudsjettet legges frem	7. okt	regjeringen
Fakultetsstyret behandler sak om justert budsjettfordelingsmodell (ved behov, f.eks. pga. BOTT)	27. okt	fak-styre
Universitetsstyret behandler sak om budsjett 2021 og innspill til statsbudsjett 2022	29. okt	UiB sentralt
UiB sender innspill til statsbudsjett for 2022	1. nov	UiB sentralt
Tildelingsbrev 2021 til fakultetene	10. nov	UiB sentralt
Universitetsstyret orienteres om UiBs innspill til statsbudsjettet for 2022	26.nov.	UiB sentralt
Fakultetsstyret behandler sak om budsjettfordeling 2021	8. des	fak-styre
Instituttbudsjett 2021 uten overføringer til institutt/sentre	19. des	øk-hf

Budsjettfordeling 2021 - input forventede vikarmidler, frikjøp og internttransaksjoner

Institutt: 115200 ABC - Institutt for alfa, beta og charlie

eksempel

Forventede vikarmidler

Basert på allerede kjent kunnskap om ledighet og langvarige permisjoner/sykefravær i faste stillinger. (Ikke forskningstermin).

Fag	Undergruppe	Navn (hvis kjent)	Periode	Timer	Andre kommentarer
Historie	steinalder	His Story	V2019	390	Er under utlysning. Forventet ansettelse 1.8.2019
Filosofi	klassisk	Fil Osofy	V/H2019	780	NB gjelder lektorstilling sak xxxx

eksempel
eksempel

Planlagte frikjøpsmidler - kan hentes direkte fra BOA-påvirkningen

Basert på allerede kjent kunnskap fra eksisterende eksternfinansierte prosjekter med aktivitet i budsjettåret.

Ta kontakt med prosjektøkonom for samarbeid og hjelp til BOA-budsjettering

Navn (hvis kjent)	Prosjekt	Fra	Til	% Stilling	Andre kommentarer
Bo A. Krokås	899941	01.04.2021	31.12.2024	40%	Godskrives fagområde xxxx

eksempel

Planlagt internt arbeid på tvers av GB prosjekter og/eller fakturering av avtaler med andre fakulteter ved UiB

Basert på allerede kjent kunnskap eller forventning av internt arbeid på tvers av internprosjekter GB.

Fag	Undergruppe	Navn (hvis kjent)	Periode	Timer	Andre kommentarer
Historie	steinalder	Her Story	V2019	40	Jobber på 7xxxx, men skal undervise på fagstudiet
Filosofi	klassisk	Phil O'Sofy	V/H2019	36	Jobber på annum, men skal undervise på 7xxxx

eksempel
eksempel

- Bruksanvisning
- Velg sted: IF
 - Fyll ut de grønne feltene, under BOA ber vi dere fylle ut under spesifisert finansieringskilde.
 - I tabellene på siden beregnes hvor mye instituttet bidrar til fakultetets resultatinntekter.
 - Lagre filen med nytt navn som inkluderer sted (f. eks. Inputskjema langtidsbudsjett 2020- AHKR)

Åpen ramme

Vennligst fyll ut de grønne feltene

Utvexling	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Erasmus +	9	7	21	15	23					
Øvrige utvekslingsstudenter	59	68	61	74	75					

Studiepoeng	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kategori	A	0	0	0	0					
	B	0	0	0	0					
	C	0	0	0	0					
	D	115	104	176	168	173				
	E	0	0	0	0	0				
	F	304	310	231	229	239				

Uteksaminerte kandidater	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kategori	A									
	B									
	C	0	0	0	0	0				
	D	17	25	28	32	51				
	E	0	0	0	0	0				
	F	66	84	99	66	62				

Uteksaminerte kandidater - Integtrert master	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kategori	A									
	B									
	C	0	0	0	0	0				
	D	13	12	8	18	15				
	E	0	0	0	0	0				
	F	0	0	0	0	0				

Doktorgrader	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	5	7	5	2	7					

Lukket ramme

Publiseringspoeng	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	80	50,1	92,0	90,0	62,5					

BOA-aktivitet som gir uttelling	2015	2016	2017	2018	2019	Budsjett				
						2020	2021	2022	2023	2024
EU-aktivitet	106 061	97 390	405 352	155 635	10 600	0	-	-	-	-
NFR-aktivitet	6 120 122	4 650 950	2 418 169	2 991 294	3 295 982	6 000 000	-	-	-	-
Annen BOA-aktivitet *	5 763 554	7 649 693	10 117 160	7 181 156	7 560 894	9 351 000	-	-	-	-
Sum	11 989 737	12 398 033	12 940 681	10 328 085	10 867 476	15 351 000	0	0	0	0

* Annen BOA-aktivitet skal bestå av all BOA-aktivitet som ikke er EU eller NFR, herunder oppdrag, med unntak av gaver og gaveforsterkningsmidler.

Vennligst fyll ut BOA-tall på underkategorier (også gaver og gaveforsterkning selv om disse ikke gir resultatinntekter)
Disse tallene tas rett ut fra instituttets fil som viser samlet BOA-påvirkning under fanen "Input til langtidsbudsjett".

BOA spesifisert på underkategori	2015	2016	2017	2018	2019	Budsjett				
						2020	2021	2022	2023	2024
1. Oppdrag	4 513 909	7 102 620	8 531 117	6 001 264	5 055 600	4 200 000				
2. NFR	6 120 122	4 650 950	2 418 169	2 991 294	3 295 982	6 000 000				
3. EU	106 061	97 390	405 352	155 635	10 600	0				
4. Støtte	809 621	372 544	950 198	812 583	1 913 393	3 151 000				
4. Organisasjoner	0	0	0	0	0					
4. Gaver	270 844	419 716	1 075 469	202 778	334 830	180 000				
4. Gaveforsterkning	0	0	0	0	0					
4. Kommunale /fylkeskommunale										
4. Stiftelser	333 955	171 586	308 207	327 756	173 772	2 000 000				
4. Næringsliv/privat	15 070	0	300 000	0	62 000	0				
4. Andre inkl EØS	90 999	2 942	27 638	39 553	356 129	0				
Sum	12 260 581	12 817 749	14 016 150	10 530 864	11 202 305	15 531 000	0	0	0	0

Kommentarer:

Beregning

Uttelling til fakultet	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Resultatinntekter	19 967 009	22 547 004	1 103 285			
Åpen ramme	17 642 320	20 738 893				
Lukket ramme	2 324 689	1 808 111	1 103 285			

Fakultetet får 75 % av satsene fra statsbudsjettet, UIB sentralt beholder 25 %.
Unntaket er utveksling der fakultetet får 100 %

Utveksling	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Erasmus +	243 360	384 353				
Øvrige utvekslingsstudenter	1 200 576	1 253 325				
Sum utveksling	1 443 936	1 637 678				

Studiepoeng	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A						
B						
C						
D	6 405 210	6 828 375				
E						
F	5 938 728	6 425 034				
Sum studiepoeng	12 343 938	13 253 409				

Kandidater	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A						
B						
C						
D	922 831	1 530 972				
E						
F	1 284 921	1 249 362				
Sum kandidater	2 207 752	2 780 334				

Kandidater dobbel	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A						
B						
C						
D	1 051 286	906 761				
E						
F						
Sum kandidater dobbel	1 051 286	906 761				

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Doktorgrader	595 409	2 160 711				

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Publisering	1 532 183	1 051 828				

BOA	2020	2021	2022	2023	2024	2025
EU-aktivitet	100 034	6 432				
NFR-aktivitet	213 130	222 479	423 000			
Annen BOA-aktivitet *	479 342	527 372	680 285			
Sum BOA	792 506	756 283	1 103 285			

Foreløpig fordeling 2021

Resultat 2019 til bruk i fordeling av resultatmidler for 2021

Utveksling	IF	LLE	AHKR	FOF	SKOK	SVT	Sum
Erasmus+ (utreisende)	23	14	8	3	0	0	48
Utveksling andre	75	55	19	16	0	0	165
Vektet	109,5	76	31	20,5	0	0	237
Andel vektet utveksling	46 %	32 %	13 %	9 %	0 %	0 %	100 %

* Erasmus+ gir 1,5 høyere uttelling

Studiepoeng	IF	LLE	AHKR	FOF	SKOK	SVT	Sum
C	0	20	0	0	0	1	21
D	173	165	178	29	0	0	546
E	0	87	0	0	0	0	87
F	239	495	501	200	37	8	1 479
Vektet etter finansieringskategori	499	886	768	243	37	10	2 443
Andel vektete studiepoeng	20 %	36 %	31 %	10 %	2 %	0 %	100 %

Kandidater	IF	LLE	AHKR	FOF	SKOK	SVT	Sum
C	0	4	0	0	0	0	4
D	51	36	75	26	0	0	188
E	0	21	0	0	0	0	21
F	62	80	86	12	5	0	245
D*	15	10	0	0	0	0	25
Vektet etter finansieringskategori	183	198	199	51	5	0	635
Andel vektete kandidatpoeng	29 %	31 %	31 %	8 %	1 %	0 %	100 %

*gjelder integert master

Doktorgrader	IF	LLE	AHKR	FOF	SKOK	SVT	Sum
2019	7	5	4	4	1	1	22

Publisering	IF	LLE	AHKR	FOF	SKOK	SVT	Sum
2019	62,5	84,3	99,2	77,1	11,5	36,6	371,2

BOA	IF	LLE	AHKR	FOF	SKOK	SVT	Sum
NFR	3 295 982	2 075 154	11 008 088	3 261 595	2 120 932	1 332 491	23 094 243
EU	10 600	5 709 390	928 141	1 266 349	563 358	8 281 404	16 759 242
Annen BOA	7 560 894	8 883 748	3 004 839	1 871 973	39 024	50 557	21 411 035

Foreløpig fordeling 2021

Til programsensur 2021	598 000						
	IF	LLE	AHKR	FOF	SKOK	SVT	Sum
Antall studieprogram per grunnenhet	10	11	6	2	1	0	30
Fordelt etter antall studieprogram	199 000	219 000	120 000	40 000	20 000	0	598 000

Andeler av vektete resultatindikatorer	IF	LLE	AHKR	FOF	SKOK	SVT	Sum
1) Publiseringspoeng	16,8 %	22,7 %	26,7 %	20,8 %	3,1 %	9,9 %	100 %
2) NFR-aktivitet	14,3 %	9,0 %	47,7 %	14,1 %	9,2 %	5,8 %	100 %
3) EU-aktivitet	0,1 %	34,1 %	5,5 %	7,6 %	3,4 %	49,4 %	100 %
4) Annen BOA-aktivitet uten gaver og gaveforsterkning	35,3 %	41,5 %	14,0 %	8,7 %	0,2 %	0,2 %	100 %
Fordeling lukket ramme							
4) Utvekslings-studenter (vektet etter finansiering)	46,2 %	32,1 %	13,1 %	8,6 %	0,0 %	0,0 %	100 %
finansieringskategori)	20,4 %	36,3 %	31,4 %	10,0 %	1,5 %	0,4 %	100 %
6) Kandidattall (vektet per finansieringskategori)	28,8 %	31,1 %	31,3 %	8,0 %	0,8 %	0,0 %	100 %
7) Doktorgrader	31,8 %	22,7 %	18,2 %	18,2 %	4,5 %	4,5 %	100 %
Fordeling åpen ramme							

Til fordeling resultatmidler 2021	10 402 000							
	Vekting	IF	LLE	AHKR	FOF	SKOK	SVT	Sum
1) Publiseringspoeng	33 %	117 000	158 000	186 000	144 000	22 000	68 000	695 000
2) NFR-aktivitet	18 %	54 000	34 000	180 000	53 000	35 000	22 000	378 000
3) EU-aktivitet	30 %	0	215 000	35 000	48 000	21 000	311 000	630 000
4) Annen BOA-aktivitet uten gaver og gaveforsterkning	18 %	134 000	157 000	53 000	33 000	1 000	1 000	379 000
Fordeling lukket ramme	20 %	305 000	564 000	454 000	278 000	79 000	402 000	2 082 000
4) Utvekslings-studenter (vektet etter finansiering)	5 %	192 000	133 000	54 000	36 000	0	0	415 000
5) Studiepoengsproduksjon (vektet per finansieringskategori)	65 %	1 104 000	1 960 000	1 701 000	539 000	82 000	22 000	5 408 000
6) Kandidattall (vektet per finansieringskategori)	20 %	480 000	518 000	521 000	133 000	13 000	0	1 665 000
7) Doktorgrader	10 %	265 000	189 000	151 000	151 000	38 000	38 000	832 000
Fordeling åpen ramme	80 %	2 041 000	2 800 000	2 427 000	859 000	133 000	60 000	8 320 000
Sum fordeling resultatinntekter		2 346 000	3 364 000	2 881 000	1 137 000	212 000	462 000	10 402 000

Sum resultatinntekter og programsensur 2021	2 545 000	3 583 000	3 001 000	1 177 000	232 000	462 000	11 000 000
Sum resultatinntekter og programsensur 2020	2 373 000	3 451 000	3 401 000	1 117 000	265 000	393 000	11 000 000
Differanse mot 2020	172 000	132 000	-400 000	60 000	-33 000	69 000	0

Prosjekt ☐ EU?	Prosjekt
GL kontering (prosjektnummer-stedkode-analyse)	199995-112200-000000
Inntektsoverhead	55 %
Kostnadssoverhead	☐ TDI 55 %

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Årsbudsjett									
Realisere gevinst/tap									
Rest til drift	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Samlet på virkning på annuum	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Adm/husleie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Frikjøp	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gevinst/Tap	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Månedsværk prosjekt

Navn lønn	Ltr	TA?	Stilling	Fra	Til	jan 20	feb 20	mar 20	apr 20

Antall ansatte på prosjekt 0,00 0,00 0,00

Navn frikjøp	Ltr	TA?	Stilling	Fra	Til	jan	feb	mar

Antall frikjøp 0,0 0,0 0,0

Kostnader Prosjekt	Årstall	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020
Sum lønn inkl sosiale kostnader		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum frikjøp	9124	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Periodisere frikjøp?

Overhead TDI	9111												
Overhead %	9111	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Egenandel av overhead	9052	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
tap /gevinst	9115												
Diverse drift (rest fordelt)	6-7-8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Påvirkning GB		jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep	okt	nov	des
Overhead	9011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Egenandel av overhead	9152	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Frikjøp	9024	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fellesbidrag	9188	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Husleie	9141	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Adm HF	9188	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10 000 per prosjekt	9188												
Gevinst /tap	9015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum BOA-påvirkning på GB		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Beskrivelse av BOA-påvirkning ANNUM

Netto overhead består av artene 9011 og 9152 og er i sum den overheaden finansieringskilden er interessert i å betale.

Art	Beskrivelse / beregning
9011	= Kostnadssoverhead = ((lønn + frikjøp) * kostnadssoverhead (eller månedsværk*TDI-sats))
9152	= Egenandel av overhead = -(inntektsoverhead-kostnadssoverhead) = - ((lønn + frikjøp (+evt drift på EU)) * inntektsoverhead- (lønn + frikjøp) * kostnadssoverhead (eller månedsværk * TDI-sats))

Frikjøp i denne sammenheng betyr den inntekten instituttet kan forvente som kompensasjon for bruk av internt tilsatt arbeidskraft. Stillingsandelen på frikjøp må korrigeres med faktisk finansiering. Dersom finansieringskilden kun dekker en viss % av kostnadene må denne andelen multipliseres med frikjøpsprosenten.

Eks. Dersom rundsummen til NFR dekker 70 % av et 25 % frikjøp må det stå 17,5 % som frikjøp (=0,7*0,25) (i prinsippet kunne da resten på 7,5 % bli ført som synliggjøring)

Art	Beskrivelse / beregning
9024	= Frikjøp = Sum lønn og sosiale kostnader beregnet ut fra frikjøpsprosenten (faktisk)

Adm./husleie består av alle komponentene som gjelder belastning for indirekte kostnader per månedsværk eller prosjekt

Art	Beskrivelse / beregning
9188	fellesbidrag = månedsværk*sats for fellesbidrag
9188	Adm. HF = månedsværk* sats for Adm. HF
9141	Internhusleie = månedsværk* sats for husleie
9188	Adm. kost per prosjekt = hvis årsbudsjett er større enn 500 000 => 20 000, = hvis årsbudsjett er større enn 100 000 =>10 000 = hvis årsbudsjettet er mindre enn 100 000 => 0

Gevinst/tap vurderes på prosjektet og legges i input. En gevinst på prosjektet gir positiv BOA-påvirkning, mens et tap bidrar til negativ BOA-påvirkning.

Art	Beskrivelse / beregning
9115	tap
9015	gevinst

Universitetsmuseet, administrasjon
Det samfunnsvitenskapelige fakultet
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
Det medisinske fakultet
Det humanistiske fakultet
Det juridiske fakultet
Det psykologiske fakultet
Fakultet for kunst, musikk og design

Referanse

2019/5702-SVB

Dato

14.06.2019

Budsjettforslag 2020

Fakultetene og Universitetsmuseet bes med dette om å utarbeide budsjettforslag for 2020.

Opplegg for budsjettprosessen og vurderinger av konsekvenser for universitetets budsjett av det som ble oppnådd i 2018, ble behandlet av universitetsstyret i sak 47/19. Budsjettprosessen vil følge tidsplan som vist under.

Budsjettprosessen er denne gang justert for å flytte oppmerksomhet til hva UiB får ut av sin samlede ramme. Det er ikke lagt opp til en diskusjon om mindre justeringer i øremerkede tiltak, men det inviteres til en diskusjon om fakultetenes totaløkonomi, om hvordan denne kan økes og hva en får til av resultater i 2020 og frem mot 2025.

Hovedprioriteringer

Budsjettet for 2020 vil bli basert på de hovedlinjer og prioriteringer som ligger i Universitetets strategi for 2016 – 2022 Hav Liv Samfunn som beskriver fire strategiske hovedmål:

- UiB skal utvikle flere ledende forskningsmiljøer. Innen 2022 skal alle våre fakulteter ha fagmiljøer i verdensklasse og flere fagmiljøer av høy internasjonal standard.
- UiB skal utdanne attraktive kandidater. Innen 2022 skal 85 prosent av kandidatene ha relevant jobb to år etter fullført utdanning.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Universitetsdirektørens kontor
Telefon 55 58 20 01
Telefaks 55 58 96 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Christies Gate 18
Bergen

Saksbehandler
Sven-Egil Bøe
55582033

- UiB skal innen 2022 være en ettertraktet kompetanseinstitusjon som har styrket sine langvarige relasjoner med omverden.
- UiB skal bidra i det offentlige ordskiftet og til den kunnskapsbaserte samfunnsutviklingen gjennom god formidling og dialog med omverden. Innen 2022 skal vi være ledende på digital formidling

Det er laget tiltaksplaner, handlingsplaner og delstrategier som alle skal bidra til at målene nås. Tiltakene følges opp med budsjettmidler som allokeres til formålene både fra sentrale midler, men først og fremst gjennom ressursinnsats i organisasjonene for øvrig. De sentrale midlene skaffes til veie gjennom en forutsigbar omfordeling av rammen til strategiformål fra fakultetene slik det ble lagt opp i styresak 102/15.

I perioden 2020-2025 er det lagt opp til en omfordeling til strategiformål på 1 % per år.

Det forutsettes at fakultetene innretter sine budsjetter slik at disse støtter gjennomføring av strategien og den oppfølgingen som ligger i handlingsplanene.

For å kunne allokere tilstrekkelig med ressurser og midler til strategiske satsinger, er det viktig at UiB selv tar ansvar for å øke sitt eget økonomiske grunnlag. Det er særlig tre områder som er viktige å fokusere på:

- Utnytte potensialet for å øke inntekt fra bidragsfinansiert virksomhet
- Tilby utdanninger samfunnet etterspør
- Høste gevinster av effektivisering for å opprettholde handlingsrommet på tross av effektiviseringskuttet fra regjeringen

Budsjettprosessen

Universitetsledelsen gjennomførte møte med dekanene 6. mai om de foreløpige forutsetningene for 2020-budsjettet. Som forespeilet vil det inviteres til møte 19. august med dekanene om budsjett 2020 før budsjettforslagene sendes inn. Fakultetet bes så om å utarbeide budsjettforslag innen **9. september**. Det forutsettes at forslagene er forankret i fakultetenes ledelser denne datoen, men det er ikke krav om at budsjettforslagene skal være behandlet i fakultetsstyrene før innsendelse.

Universitetsledelsen vil diskutere budsjettforslaget med det enkelte fakultet i dialogmøter i september/oktober. Foreløpige budsjettvurderinger vil bli presentert og drøftet i møte med ledelsen ved fakultetene og Universitetsmuseet. Forslag til budsjett legges deretter fram i universitetsstyremøte 31. oktober. Fakultetene skal ha mottatt tildelingsbrev for 2020 innen 10. november.

Tabellen under viser årets budsjettprosess. I tillegg vil det legges opp til dialogmøte med Studentparlamentet.

Budsjettprosess for 2020

Budsjettprosessen for 2020	Tidspunkt/ frister
Møte med rektoratet om hovedlinjen for budsjett 2020	26.april
Møte I med dekanene om budsjett 2020	6. mai
Styresak om prosess og prioriteringer for budsjett 2020 og budsjettforslag 2021	29. mai
Rundskriv om budsjettforslag for 2020	11. juni
Møte II med dekanene om budsjett 2020 (og budsjett 2021)	19. august
Prioriterte forslag til langtidsbudsjett samt budsjett for bygg, ombygging og investeringer fra enhetene	3. september
Budsjettforslag for 2020 fra fakulteter og avdelinger	9. september
Universitetsstyret behandler sak om langtidsbudsjett for 2021-2025	26. September
Dialogmøter	september - oktober
Statsbudsjettet legges frem	7. oktober
Universitetsstyret behandler universitetets budsjett for 2020	31. oktober
UiB sender inn innspill til statsbudsjett for 2021	1. november
Fakultetene skal ha mottatt tildelingsbrev for 2020	10. november
Universitetsstyret orienteres om UiBs innspill til statsbudsjettet for 2021	28.november

Budsjetttrammer

Det er estimert en inntektsramme fra Kunnskapsdepartementet på 3,7 mrd. kroner inkl. en forutsatt lønns- og priskompensasjon på 3 %. Satsen for lønns- og priskompensasjon er å forstå som en budsjetteknisk størrelse som vil bli justert når denne blir kjent i forslag til statsbudsjett. Sammen med BOA-inntekter og andre inntekter ventes samlet ressursramme å bli om lag 5,1 mrd. kroner før disponering av overføringer.

Budsjettforslaget for 2020

Forslaget fra fakultetet er del av grunnlaget for universitetsstyrets vedtak om budsjett for 2020. Følgende mal skal legges til grunn for utarbeidelse av budsjettforslagene:

1) Anslag på samlede inntekter i 2020

Hovedtabell

Budsjettforslag for inntekter (tusen kr)	Budsjett 2019	Budsjettforslag 2020	Endring
Basis			-
Resultatbasert uttelling åpen ramme			-
Resultatbasert uttelling lukket ramme			-
Instituttinntekter			-
Avskrivningsinntekter			-
Delsum annum	-	-	-
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger			-
Øremerkede midler annet			-
Instituttinntekter øremerket			-
Delsum øremerket	-	-	-
Sum grunnbevilgning	-	-	-
Bidragmidler NFR			-
Bidragmidler EU			-
Bidragmidler andre			-
Oppdragsmidler			-
Sum bidrags- og oppdragsmidler	-	-	-
Sum totalt inntektsbudsjett	-	-	-

Anslaget skal vise en realistisk oversikt over hvordan fakultetets samlede ressursramme ventes å bli i 2020.

Det legges til grunn følgende:

- Lønns- og priskompensasjon på 3 %
- Strategisk omfordeling på 1 %.
- Effektiviseringskutt på 0,5 %
- Økonomiavdelingen vil ellers være behjelpelig med å bidra med anslag på endringer i resultatinntekter, endring i studieplassinntekter som følge av tidligere tiltak og endring i inntekter til øremerkede tiltak (rekrutteringsstillinger og andre tildelinger).

Dersom fakultetet legger til grunn en vekst utover det som følger av forutsetningen over må dette klart fremkomme i forslaget. Dersom fakultetet mener det allerede er innvilget budsjettøkning må dette tydelig komme frem i forslaget.

Det vises til «Hovedtabell» i vedlegg. Denne bes brukt i budsjettforslaget.

2) Omtale av planlagt disponering av 2020-budsjettet

Disponering knyttet til tiltak rettet direkte inn mot faglige mål:

- Fakultetets mål, tiltak, ressursinnsats og resultater for de strategiske områdene
 - UiBs strategiske områder er Marin forskning, Klima- og energiomstilling og Globale samfunnsutfordringer. Fakultetet bes kort omtale sine mål, tiltak, ressursinnsats og resultater innenfor disse områdene. Dersom det er foreslått satsinger i budsjettene for satsingsområdene må dette også være inkludert i fakultetenes budsjetter og fakultetenes egeninnsats må synliggjøres. Forslag til satsingsområdene som ikke berører fakultetets

egen ramme skal eksplisitt gis støtte dersom fakultetet stiller seg bak satsingsområdets forslag.

- Fakultetets mål, tiltak, ressursinnsats og resultater i klyngene
 - UiB har etablert flere klynger som skal legge til rette for miljøenes faglige aktivitet. Fakultetet bes kort omtale sine mål, tiltak, ressursinnsats og resultater innenfor disse områdene.
- Andre viktige mål og tiltak ved fakultetet i 2020 (handlingsplaner og egne mål)
 - Fakultetet bes kort omtale sine mål, tiltak, ressursinnsats og resultater innenfor andre prioriterte områder ved fakultetet.

Disponering knyttet til tiltak indirekte rettet mot faglige mål:

- Fakultetets innspill til UiBs strategibudsjett
 - UiBs strategibudsjett er på om lag 250 mill. kroner og disponeres langsiktig. Midlene herfra bevilges midlertidig for å sette i gang prioriterte tiltak. Fakultetet kan her foreslå hvordan midlene skal disponeres. Det er større mulig frihetsgrad i dette budsjettet på lang sikt enn på kort sikt. Ved forslag om bruk av midlene må varighet av bevilgningen og hvordan egen finansiering inngår i planene for tiltaket omtales.
- Fakultetets vurdering av BOA-inntektskildene og planlagte budsjettposter til egeninnsats og overhead
 - Fakultetet bes om å gi sin vurdering av hvordan det ser potensialet for BOA-inntekter i kommende budsjettår og hvilket inntektskrav for 2020 som foreslås. Videre å omtale nivå, utvikling og effekter av egeninnsats fra grunnbevilgningen til BOA og overhead o.l. fra BOA til grunnbevilgningen. Det vises for øvrig til tabellen «spesifisering BOA» i vedlegg som bes brukt i budsjettforslaget.
- Fakultetets mål, tiltak og resultater innen effektivisering og gevinstrealisering
 - Fakultet har de siste årene blitt pålagt et effektiviseringskutt. Det bes om en omtale av status og videre planer på dette arbeidet.
- Fakultetets mål, tiltak og forslag knyttet til studieplasser
 - Dersom fakultetet har forslag om nye studieplasser eller omdisponering av allerede tildelte studieplasser kan dette omtales under dette punktet. Det vises til tabellen «Studieplasser» i vedlegg. Denne bes brukt i budsjettforslaget. Fakultetets tiltak og resultater knyttet til gjennomstrømning kan også omtales under dette punktet.
- Investeringer
 - Fakultetet bes om å omtale sitt planlagte nivå på investeringer (artsklasse 4 kontert motpart 00) i 2020 og hvordan det er tenkt finansiert.

Det vises for øvrig til masterplan for bygg som har satt en årlig realvekst på 1,5 % i internhusleie.

Fakultetets forslag til bygningsmessige tiltak og/eller investeringer i inventar og utstyr knyttet til ombyggings- og flytteprosjekter sendes til Eiendomsavdelingen innen 3. september med kopi til Økonomiavdelingen.

Langtidsbudsjett for perioden 2021 til 2025

UiBs økonomi består av en stor andel faste kostnader og styres best på mellomlang og lang sikt. Hensikten med langtidsbudsjettet er å vise fakultetets vurdering av sitt ressursgrunnlag og sine planer for disponering for noen år fremover. Langtidsbudsjettet viser således fakultetets planlagte styring for årene fremover.

I hovedsak er det de samme tema som omtalt under budsjettforslag for 2020 som bør være del av langtidsbudsjettet, men kortfattet og mer overordnet og ved fokus på utvikling.

Det vises til utsendte maler for simulering av resultatinntekter. Det legges til grunn en lønns- og priskompensasjon på 3 % i langtidsbudsjettet.

Tabellene om langtidsbudsjett er med i vedlegg. Disse bes brukt i budsjettforslaget som skal sendes inn innen 3. september.

Dialogmøter

Høsten 2019 gjennomføres som nevnt dialogmøtene i september-oktober.

Vi ser fram til videre dialog om budsjettet for 2020!

Vennlig hilsen

Vennlig hilsen

Tore Tungodden
ass. universitetsdirektør

Per Arne Foshaug
økonomidirektør

Vedlegg